

Naročnina

Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem q
naročilu popusti
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljka in
sneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnništva št. 2992

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 »Cekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevsko 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Naša vas

Slovenci smo doma na vasi. Mesto prvarja slovenskega človeka v uradnika, podjetnika ali proletarca pa proizvaja gmotne dobrine, ki prinašajo maloštevilnemu sloju naroda bogatstvo, večino pa napravljajo tem bednejši, čim bolj način mestnega življenja zbujajo pohlep po vedno novih potrebah in užitkih. Duhovne vrednote, ki jih ustvarja mesto, pa so, kar nam očividna dekadenca naše kulture dokazuje, prestrašene po moralnem zlu vsake vrste. Mesto, stopnjevano do vlemesta, razkrajja v vedno bolj naraščajočem tempu naravno organsko skupnost naroda, bodisi družinsko in krvno, bodisi stanovsko in versko ter veže ljudi čisto mehansko v interesne kroge — razdvajajoč človeštvo končno v dva razreda, imajočih in še ne imajočih, ki drug zraven drugega ne moreta več živeti, ampak se morata boriti, dokler ni eden uničen. »Morata«, pravim, ker je to logičen izhod razvoja takega reda, ki je zasnovan na goli koristi in le v blagostanju vsakega vidi vrhovni smoter življenja. Konec tega je potem tisti raj na zemlji, ki obstoja iz splošne nivelizacije, pred katero se je že v polovici preteklega stoletja tako zgrozil Kierkegaard. V tem življenjskem redu tudi narod polagoma preneha biti narod kakor preneha samostojen individui biti individui, spreminjajoč se v številko, enako vsem drugim v velikem obratu proizvajajočih in uživajočih članov množice.

Mi še nismo tako daleč, pa se temu čedalje bolj bližamo. Se obstoja naša vas v svoji samobitnosti, še živi naš kmetijski narod v religiji, naravi in živem občestvu, še se obnavljajo rodovi v večnih globinah Boga in neizčrpni čudežih prirode, še je osnovano moralno življenje na našega ljudstva na žrtvi, vzajemnosti in zvesti ljubezni, še velja nekaj pošten in nepodkupljiv značaj pa se s pečatom sramote žigosa neznačajen koristolovec. Toda naglo je začel padati v zadnjih deset letih ta naš narodni etos in pada čedalje bolj. Tudi na vasi se že rodbinska skupnost rahlja, se življenje razduševlja in njegovo težišče iz svetosti doma in cerkve premika v javne lokale in družbe, se uteha večne žeje po sreči ne išče več tako intenzivno ko prej v religiji, v naravi in moralnih podvigih, ampak v užitkih seksusa, senzacije, športnega rekorda in kina. Individualnost vasi izginja z individualnostjo osebe in naroda, ki se standardizira v maso, ki ji ni mar krvnih vezi, narodnih tradicij in kakšnega duhovnega poslanstva v človeški družini ali pa brezkoristnega iskanja resnice, marveč ji je zaslužek, dobiček in ugodje edino, za kar je vredno živeti. In pogosto je, kar se zdi v ljudstvu še vernost in moralna globokost, le vnanja pobožnost, formalizem in strah pred obsodbo okolice, eksistenčne težave pa tudi mišljenje kmetijskega človeka čedalje bolj materijalizirajo. V vsem tem je vzrok, da usiha nima pravo in resnično nacionalno mišljenje, ki nima izvora v umetnih geslih, ampak v globokem čustvu, da je posameznik samo po narodu, cerkvi in državi bližji Svetemu, Velikemu in Absolutnemu, ki nas je vredil v to nadsežno skupnost, ki se ji moramo z verno ljubeznijo podrediti, da uresničujemo namen svojega življenja na zemlji.

Bilo bi pa napačno spričo teh dejstev obupavati; nasprotno, take dobe kakor je naša, morajo vzbuditi iskavce resnice, ki jih nikoli ne manjka, k še večjemu prizadevanju, da se narodu ohranijo pravi temelji življenja, ki se dvigajo iz naše zemlje, iz naše vasi in njenega ljudstva ter njegove tradicije, pa nosijo vse ostale stanove in poklice naroda. Četudi se, kakor se danes v jeziku naše dobe pravi, kmetijski stan ne rentira, je treba, da država vse svoje sile obrne na to, da ga ohrani zaradi moralnega zdravja celote. Ravno zato je treba naše poljedelstvo dvigati, podpirati in intenzificirati; in da se ta potreba čuti v tako zelo industrijaliziranih deželah kakor so severna ameriška Unija, Francija, Nemčija in Anglija, ki danes tekmujejo, kako bi kmetijski stan čim bolj podprle, to je najbolj živ dokaz za resničnost naše teze. Tudi rastoče gibanje agrarne internacionale po vseh kulturnih državah je priča, da človeštvo v poživiti in okrepitvi poljedelstva išče ne samo gmotnega izboljšanja, ampak tudi — in to, čeprav večalim bolj — podzavestno, v prvi vrsti — svoje moralne obnove.

Ne bomo razkladali, kako se to vprašanje tiče tudi nas Slovencev. Mi smo prepričani, da je to sploh vprašanje našega obstoja. Čim bolj smo maloštevilni, tembolj je naša moč v notranjih vrlinah našega značaja, v ohranitvi dobrih tradicij naše krvi in duha.

Terseglav

Z ognjem in mečem

London, 10. maja. x. Vlada kaže v presoji dogodkov v Indiji hladnokrvnost, zanašajoč se na učinkovitost vojnih sredstev, ki so proti vstašem mobilizirana. Ta sredstva ne obstojajo samo v velikih letalskih eskadrach in avtooklopih, ampak tudi v metalnih ognja in zadušljivih plinih.

Politično računa vlada zdaj posebno na muslimane. Indski uporniki so storili pri izgreduh v Šolaportu veliko neprevidnost, da so svojemu ogorčenju radi pasivnosti muslimanov v borbi za neodvisnost dali duška s tem, da so ubili več muslimanskih policistov in jih z benzinom zažgali, kar je seveda napolnilo muslimane z željo po maščevanju. Zadnje čase uporablja oblast proti indskim vstašem muslimanske čete.

Največjih nemirov se boje oblasti na današnji dan, ko se slavi spomin takozvane sepojske vstaje, in so zato seveda mobilizirale vse svoje sile. V petek, 9. t. m. so nacionalisti posuli bombajske ulice z letaki sledeče vsebine: »V soboto desetega maja, tri in sedemdesetnica velike vstaje za indsko svobodo, bodite vsi na

ulici za odločilno dejanje. Zadnja ura angleške vlade je odbila.«

Na drugi strani je naslednik Gandija, stari Abbas Tiabji izdal povelje za napad na solarne v Darmasari in izjavil: »Mi bomo provocirali ogenj strogih pušk in bomo poklekili pred njihovi žreli, ključ smrti. Ostalo bo prišlo samo po sebi.« Ker je oblast že koncentrirala vojaštvo okoli solarn, bo, ako bodo gandisti svojo mero res izvršili, prišlo do strašnega krvolika, ker vlada ne misli imeti nobenih ozirov.

Oblasti so podkrepljene v svojem sedanjem ostram kurzu po dejstvu, da se vstaških nemirov udeležuje le inteligenca, oziroma gotovi meščanski krogi, kmetijski narod in nižje kaste pa so popolnoma nedotaknjene od gibanja.

Velik element vznemirjenja pa tvori fakt, da se prihodnjo nedeljo začne v Indiji muslimanski ramazan, na katerem indski muslimani pokoljejo ogromne množine krav, ki so Hindom svete. Ob tej priliki se vsako leto dogajajo nemiri, ki bi se utegnili letos izroditi v veliko klanje, ker se muslimani niso pridružili pokretu nepokorščine.

O čem sta govorila Briand in Henderson

Stremljenje po zvezi evropskih držav — Pred pogajanjmi med Francijo in Italijo

Pariz, 10. maja. n. »Matin« izjavlja, da je bil razgovor med Briandom in Hendersonom začetek nove velike zunanje politične aktivnosti za pospeševanje razvoja mirovnih načrtov glede panevropske ideje, razorožitve in sploh vsega mednarodnega sodelovanja. Priprave za Youngovo posojilo so pokazale, da obstoja močna struja za mednarodno solidarnost in skupno delo.

Briand bo začetkom prihodnjega tedna razposlal vprašalno polo o evropski federaciji, ki jo je francoska vlada odobrila soglasno, ki se je včeraj že sporočila Hendersonu in zavezniki poslanikom, ki so bili prisotni pri podpisu ratifikacijskega zapisnika o Youngovem načrtu. Verjetno je, da bo Briand vprašalno polo osebno izročil zunanjim ministrom, ki bodo prisotni v Zenevi.

Obenem se bodo s sodelovanjem Anglije, ki je bolj kot sploh kdaj odločena, vreči na tehnično vso svojo avtoriteto, začela pogajanja za sporazum z Italijo. Mornariški problem se pri tem ne bo načel direktno, temveč se

bo najprej razpravljalo o vseh drugih problemih francosko-italijanskega značaja ali mednarodnega značaja, ki zanimajo francosko vlado. Briand in Henderson sta se dogovorila, da se bodo ta pogajanja vsekakor zaključila prihodnji mesec, da se bo mogla potem na jesenskem zasedanju Društva narodov končno s pridom začeti velika debata o splošni razorožitvi.

Veliki pariški informacijski listi v splošnem soglašajo s tem optimizmom »Matina«. »Journal« celo poroča, da sta Briand in Henderson včeraj našla formulo, kako bi se dal razrešiti circulus vitiosus francosko-italijanskega spora. List poudarja tudi, da sta se oba ministra tudi obširno razgovarjala o inozemskem potovanju avstrijskega zveznega kanclerja dr. Schobra. Radikalna »Republique« zahteva večjo aktivnost francoske zunanje politike, ki ostaja brezdelna nasproti marljivemu delovanju italijanske diplomacije. Italija hoče prevzeti vodstvo revizionističnih strank v Evropi ter je na tem, da sestavi novo evropsko trojno antanto.

Angleško-francosko zavezništvo

Anglija ne bo podpirala italijanske zahteve po pariteti z Francijo

Pariz, 10. maja. n. Angleški zunanji minister Henderson je danes opoldne odpotoval v Zenevo, Briand pa bo odpotoval jutri zjutraj. O uspehu njunih razgovorov so politični krogi brez izjeme zadovoljni. Verjetno je, da Anglija ne bo podpirala italijanskih zahtev glede pomorske paritete s Francijo, da bi s tem zavrla francoske aspiracije po hegemoniji na Sredozemskem morju, temveč je verjetneje, da je Anglija odločena, storiti vse, da reši s tolikim trudom dosežene londonske dogovore in aktivno sodeluje pri sporazumu med Parizom in Rimom.

Henderson je ponudil Briandu tako posredovalno vlogo, ki bo tudi pri obravnavanju sre-

dozemskega vprašanja še gotovega pomena. Zadovoljstvo radi angleško-francoskega sporazuma je v Parizu tem večje, ker je včerajšnji govor Grandija alarmiral Pariz. Posebno se je zamerilo Grandiju, da je naglašal nemožnost, da bi se brez konca razlikovalo med zmagovalci in premaganci in da je zahteval, da se mirovne pogodbe prilagodijo spremenjenim realnostim in zvezam novejšega časa. Temu nasproti se trdi, da je italijanski vladi očitno samo za to, da vrši poceni propagando v bivših sovražnih državah, ker bi tudi Italija pri reviziji mirovnih pogodb lahko zelo veliko zgubila, pridobila pa nič.

Zboljšanje nemško-poljskih odnošajev

Posledica ohlajenih rusko-nemških odnošajev

Berlin, 10. maja. x. V tukajšnjih krogih se zelo govori o dveh člankih A. Mendelssohn-Bartholdya in Georga Cleinowa, znanih političnih publicistov, v reviji »Europäische Gespräche«, kjer se bavi z vzhodnim problemom, toplo zagovarjajoč sporazum s Poljsko na podlagi velikopotezne politične in gospodarske interesne skupnosti. To je v prvi vrsti, da se v Nemčiji od publicistično tako ugledne strani javno pledira za antanto med Poljsko in Nemčijo.

Vzrok temu vsekakor presenetljivemu obratu vidijo poznavalci političnega položaja v tem, da so Nemci uvideli, da jim napetost med Poljsko in Rusijo ni v prid in da je bolj v interesu Nemčije, če Poljska drži Rusijo v šahu nogo narobe, kakor so do zdaj Nemci kalkulirali. »Trebja je podpirati Poljsko napram Moskvi«, je sedaj geslo, ne da bi bila poljsko-nemška skupnost naperjena v sovražnem smislu proti sovjetom. Nemčiji so zlasti ni dopadla gesta predsednika revolucionarnega vojnega sovjeta Vorosilova, ki je izdal armadno povelje, kjer ne govori samo o potrebi obrambe

zoper neobstoječo namero kapitalističnega sveta, da napade Rusijo, ampak grozi tudi s tem, da bo rdeča armada sama raznetila svetovno komunistično revolucijo. Tudi je zbudila v nemških krogih nejevoljo, da je padli diktator Litve, nesimpatični Woldemaras ob tej priliki nekemu židovskemu listu v Kovnu dal intervju, v katerem poljsko-rusko vojno slika na steno kot gotovo dejstvo in ščuva proti Poljski. Nemčija mora storiti, tako v Berlinu pravijo, vse, da se ohrani na vzhodu mir; najsigurnejše sredstvo v to svrhu pa je resnično prijateljstvo s Poljsko.

Ta obrat se v vsej javnosti zelo pozdravlja, tembolj ker je znano, da sta berlinski in varšavski kabinet v zadnjem času v zelo živahnih pogovorih.

Belgrad, 10. maja. AA. Minister za socialno politiko in narodno zdravje je podpisal odlok, s katerim je pomaknjen v višjo skupino predstojnik Zavoda za zaščito dece v Ljubljani g. dr. Bogoljub Dragaš.

Priprave za jugoslovanski evharistični kongres

Zagreb, 10. maja. u. Priprave za evharistični kongres v Zagrebu se v polni meri vršijo. Osrednji odbor v Zagrebu je dal izdelati poseben plakat, ki ga je narisal umetnik Giril v petih barvah. Plakat je izredno lepo izdelan. V začetku junija se bo ta plakat poslal na vse škofijske odbore. Kongresni znak je izdelal profesor Kerdič, znan zagrebški umetnik. Na znaku je upodobil kmeta in kmetico, ki se klanjata Odršeniku. Kerdič je izdelal tudi kelih, ki so ga Hrvatje ob priliki romanja leta 1925 poklonili svetemu Očetu.

Obenem se organizirajo tudi tehnični pripomočki, ki se bodo uporabili ob priliki kongresa. Na stebrih stolnice se bodo postavili megafoni, da bodo mogli tudi najbolj oddaljeni poslušalci čuti besedo.

Škofijski odbori so že organizirani povsod. Ljubljanskemu načeluje vseučiliški profesor dr. Ujčič. Da bo zunanji vtis manifestacije čimvečji, razglša Osrednji odbor željo, da bi prišli posamezniki v narodnih nošah, v katerih naj bi se udeležili procesije, da bi imela čimvečji živopisni značaj.

Pogajanja med TPD in železnico

Belgrad, 10. maja. Med upravo državnih železnic in zastopniki Trboveljske premogovne družbe so se pričela ponovna pogajanja radi določitve količine in cen, ki jih bo uprava državnih železnic naročevala od TPD. Pogajanja bodo vsekakor trajala precej dolgo, ker je sinoči nenadoma obolev prometni minister Radivojevič.

Gibanje tujega kapitala v Jugoslaviji

Dunaj, 10. maja. n. Glede vesti, da je Mauthnerjev koncern v akciji za splošno sanacijo podjetij prodal del svojih podjetij, ki se nahajajo v Jugoslaviji, doznava Vaš dopisnik, da se je prodala edino belgrajska predilnica Steinovi predilnici v Pragi, ki je lastnica Jugočeške v Kranju, in sicer zato, ker ne spada v produkcijski program koncerna. Vse druge Mauthnerjeve tovarne v Jugoslaviji ostanejo nadalje v koncernu.

Poslovanje zadrug in davki

Belgrad, 10. maja. AA. Ministrstvo za trgovino in industrijo je obvestilo ministrstvo za finance, da posamezne nabavljalne in konsumne zadruge v mnogih primerih prodajajo svoje blago vsem in vsakomur, samo ne zadrugarjem, kakor to odreja zadrugi zakon. Zato je davčni oddelek ministrstva financ poslal finančnim direktorjem razpis, v katerem odreja, naj od vseh tovrstnih zadrug zahtevajo, da pridobijo s svojimi poslovnimi bilancami za preteklo leto tudi podatke o številu polnopravnih zadrugarjev, o obsegu in vrsti nabavljanih poslov s potrdilom, da je bil ves posel opravljen samo z zadrugarji. V primeru, da se ugotovi o teh zadrugah, da ne vrše poslov samo s svojimi zadrugarji, morajo finančne direktorje take zadruge obremeniti po zakonu o neposrednih davkih.

Dunajska vremenska napoved. Nekoliko topleje. Vendar pa še neprijetno vreme. Ponekod deževje. Na prostih legah je še nevarnost slane.

Materinski dan

»Tako vam poročam: prišli se bomo za roke in bomo stopili čez prag. Stopili bomo pred samega Jezusa. Nagnil se bo dobrotljivo k nam in bo rekel: Pozdravljeni, devetkrat ubogi, zdaj devetkrat bogati, ki ste bili zejni in lačni ljubezni; dajte, da vas napojim in nasitim! — In najprej bo prijel za roke vas, o mati, za te uboge, ljube roke, ki so toliko razdale, nikoli ničesar prejele!...«

Ivan Cankar.

Vesoljni svet praznuje danes materinski dan, ki so ga pred več leti prvi uvedli Američani, nakar se je razširil po drugih deželah. Pri nas smo sicer praznovali materinski dan že dne 25. marca, na Marijin praznik — saj je katehizemom Marija božja najvišječena materinski vzor. Vendar se z vsem srecem pridružujemo tudi proslavi današnjega mednarodnega materinskega dneva.

Dejansko je nekaj lepša in velikega, kakor si danes mislijo in žene vseh narodov in ver, vseh svetovnih nazorov podajajo roke v eni sami misli: da se spomnijo matere in jo počaste — predvsem vsak svojo, a preko nje vse matere lastnega naroda, v prvi vrsti pa tiste, ki v stiski in revščini vrše svojo težko nalogo.

Na različni način se v različnih narodih praznuje današnji praznik. Poněkod s hrupno reklamo in velikimi slavnostmi, drugod s tiho zbranostjo in dobriimi, socialnimi deli na korist mater. To poslednje je gotovo najboljšje. Tudi tam, kjer je beda tako velika, da družina materi v znamenje tega dne ne more pokloniti drugega nego šopek poljskih cvetlic, more biti ta dan lep in blagoslovljen.

Če se druge nedelje razprši družina na izlete in sportne prireditve, prepuščajoč materi pospravljanje in šivanje, delo in trud, naj ostane vsaj ta dan zbrana okoli nje in jo razbremeniti pri njenem delu. Marsikdo bo pri tem morda prvič opazil, iz kolikih žrtev je sestavljen vsak dan naših mater. Danes naj vsaka mati čuti, da ni pepelčica v hiši, marveč srečiče, srce družine.

Predvsem pa naj bo današnji praznik častni dan posebno tistih mater, ki so brez pridržka sprejele nase žrtev materinstva in dale življenje od svojega življenja mnogostevilnim otrokom. Neredkokdaj žanjejo namesto spoštovanja zasmehi ali v najboljsem slučaju nevoljno in obsojajoče usmiljenje, češ: »Kako more biti danes kdo tako nespameten, da ima toliko otrok!« Danes se poklonimo tem materam kot junakinja in mučenicam.

A če je mati že mrtva? Ali naj naša ljubezen ne najde drugega izraza nego v vencu zelenja in v šopku cvetice, ki jih ji položimo na grob? Arabska legenda pripoveduje, da je prišel nekdo k Mohamedu mladenič in ga vprašal: »Moja mati je umrla in rad bi počastil njen spomin. Povej mi, kaj naj storim?« In Mohamed mu je odgovoril: »Pojdij in kopljij v puščave vodnjake.« Tudi nam velja ta odgovor: najlepše bo vsak počastil spomin svoje matere, ako bo odprl svoje srce in stegnil svoje roke v pomoč revnim materam. Vsa v svoji lastni okolici pozna take matere in vdove, najde jih pa tudi po bolnišnicah, porodnišnicah, hiralnicah in ubožnicah, najde pa zlasti tudi po barakah, kletah in podstrešjih... Na mirah vplivnih ljudi leže različne prošnje mater in vdov — danes naj se spomnijo nanje in jih rešijo po človeški možnosti in ne po birokratičnih predpisih.

Za mladino se v vedno večjem obsegu skrbi, da se more vsaj par tednov na leto v čistem zraku, v prosti naravi, ob dobri hrani in prosta šole in drugih bremen okrepiti, poživiti telo in dušo. Prav je tako, po tej poti treba iti dalje. Toda kdaj se bomo na enak način spomnili in poskrbeli za revne, nezasišane izčrpane in izmučene matere? Ali se kdaj zmislimo na to, koliko je mater, ki v vsem svojem življenju niso imele niti en dan počitnice, skoraj nobene ure počitka? Če je otrok vreden narodove skrbi in pomoči, ali ni tega vredna tudi ljudska mati? Ta mati, ki še vedno junaka vztraja na težki postojanki materinstva, katero njene srečnejše sestre posedujejo in izobraženih slojev trumoma zapuščajo...

Mesec maj je sedaj, Marijin mesec. Marija, mati krščanstva, razširja svoj plašč nad vsemi narodi in časi, tudi nad ubogimi, teptanimi materami sedanjega časa. Njej je znano, kaj se pravi biti zaničevan in ubog, dočim imajo drugi vsega v izobilju, kaj se pravi, ne imeti strehe nad glavo, ne zase ne za svoje dete, in se morati zadovoljiti s hlevom v tej ali oni obliki. Ona razširja svoj plašč nad vsako posamezno družino, v kateri danes ljubijo in časte mater... razširja pa tudi nad tistimi nečestitimi družinami, v katerih je beseda »matie« postala prazen zvok... Edino v zavetju tega plašča, v znamenju idealov, ki jih vtelesjuje Mati božja, se bo materinstvo dvignilo do nove časti, bodo matere našle moč in pomoč za svoje težko, sveto zvanje. V tem zmislu praznujmo materinski dan.

Senzacionalna aretacija

Praga, 10. maja. z. Včeraj je bil aretiran znani češkoslovaški dramatik pisatelj dr. Ant. Dvořák, ki je obenem sanitetni podpolkovnik. Aretiran je bil radi suma korupcije pri naborih. Dodeljen je bil vojaškemu povelstvu v Prahi. V tem svojstvu je sprejemal podkupnino. V afero je vpletenih več najuglednejših praških rodbin. Na njegovem stanovanju so našli velike vsote denarja. Poleg Karla Čapka je on eden izmed najznamenitejših češkoslovaških književnikov, zlasti kot historični dramatik. Bil je obenem član uredništva in kritik za »Česke slovo«. Njegova aretacija je izzvala ogromno senzacijo.

Dubrovnik, 10. maja. p. Dubrovaška mestna policija je prepovedala vsem ženskam streči v gostilnah, kavarnah, restavracijah in krčmah. Prepoved velja za ozemlje Dubrovnika od 15. maja dalje.

Panevropska manifestacija v Berlinu

Udeležje se je najodličnejši zastopniki panevropskega gibanja

Berlin, 10. maja. n. V nedeljo in ponedeljek bodo v Berlinu velike panevropske manifestacije, na katere bo prišel grof Coudenhove-Caleargi z večjim številom najuglednejših inozemskih panevropskih voditeljev. Tako bodo prišli iz Francije Loucheur, ki bo predaval o gospodarski organizaciji Evrope, Barthelemy in Seruys, iz Španije Alvarez, ki bo predaval o Panevropi in Panameriki, dalje bivši jugoslovanski zunanji minister dr. Ninčič ter iz Nemčije Thomas Mann in Koch-Weser.

Panevropski pokret je imel v zadnjih mesecih bistvene uspehe, ki jih je posebno pripisovali Briandovemu načrtu. Skoro v vseh državah so člani narodnih odborov obenem vladni člani. Tako se je na Norveškem sestavil odbor pod častnim predstvom Kristijana Nansena, na Finskem odbor pod ministrom Procopejem, v Romuniji pod Lahovarijem, v Jugoslaviji pod dr. Korošcem, v Avstriji pod dr. Seiplom ter bosta k temu odboru pristopila tudi zvezni kancler dr. Schober in bivši kancler dr. Renner. Glavnemu odboru panevropskega pokreta so se med drugimi pridružili Venizelos, Titulescu, Kreuger, Caillaux, Deladier itd. Na češkoslovaškem je prevzel častno predsedstvo dr. Beneš.

Pomladno zasedanje Sveta DN

Predsednik dr. Marinkovič — Sestanki zunanjih ministrov

Zeneva, 10. maja. AA. V ponedeljek bo odprto redno pomladansko zasedanje sveta Društva narodov. Predsedoval mu bo jugoslovanski minister za zunanje zadeve dr. Voja Marinkovič. Zasedanje bo trajalo 4 do 5 dni. Nemčijo bo prvič po startu dr. Stresemanna zastopal državni minister dr. Curtius. Zasedanja se nadalje udeležijo francoski minister za zunanje zadeve Briand, angleški zunanji minister Henderson, italijanski minister za zun. zadeve Grandi,

poljski zunanji minister Zaleski in finski minister Procope.

Poleg vprašanj, ki so na dnevnem redu zasedanja sveta Društva narodov, bodo zbrani ministri razpravljali med sabo o raznih diplomatskih zadevah. Nemški minister za zunanje zadeve Curtius bo po vsej priliki govoril s poljskim zunanjim ministrom grofom Zaleskim o napetosti, ki je nastala med Poljsko in Nemčijo, ker je le-ta povišala agrarne carine.

Delavska stranka za imperij

Sudansko in mal'ško vprašanje

London, 10. maja. x. Po občutkih delavski vladi, da je preveč populistična, je zdaj konservativno časopisje začelo o njeni politiki zopet simpatično pisati. Opazja se, kakor vedno v resnih trenutkih, da se vse angleške stranke strnejo v zunanjepolitičnem kurzu, čeprav si nasprotni listi dovoljujejo najostrejšo kritiko.

Zlasti se je delavska stranka izkazala v sudanskem vprašanju. Stvar je čisto razumljiva, ker je Sudan ogromna zaloga bombaža, ki preskrbuje angleško industrijo s sirovino in angleško delavstvo z delom. Ker pogajanja sama tiče, se izve, da so Egipčani zahtevali civilno in vojaško soupravo v Sudanu. Henderson je vojaško soupravo a limine odbil, koncediral pa najbolj liberalno upoštevanje egipčanskih interesov pri regulaciji, oziroma zavezovanju in otvarjanju nilskih voda. Egipčani so končno na to pristali, da se odpovedo pravici takojšnje souprave v Sudanu, pač pa so zahtevali, da se dovoli vseljevanje Egipčanov v Sudan sine limine; o soupravi naj se sklene sporazum pozneje. Tudi to je Henderson odklonil. Listi sklepajo: »Naj je v Angliji na krmlu konservativna ali delavska stranka, od katere kolonije pričakujejo najširšo širokogrudnost, vedno se uresničuje, da nobena angleška vlada tudi za las ne odneha v velikih stvareh, ki tvorijo železen zid angleške interesne politike.«

Solidarnost angleške imperijalne politike se je zadnje dni okrepila še po razvoju dogodkov v Indiji in na Malti.

Kar tiče Malto, je tam izbruhnil oster spor med avtonomistično stranko, ki noče ničesar vedeti o žalostni možnosti, da bi ta otok kdaj

iz rok bogate Anglije prešel v last siromašne Italije, in pa nacionalistično stranko, ki sicer poudarja svojo lojalnost napram angleški kroni, v resnici pa je umetno vzdrževana in podpirana od fašistične iredentistične propagande. Maltežani niso Italijani, ampak poseben narod, kojega jezik po 80% obstoji iz arabskih besedi in le 20% iz italijanskih. Sedanja vlada na Malti, ki uživa popolno avtonomijo, je avtonomistična. Sedanje politične homotije na otoku so izzvane po fašistični imperialistični propagandi, ki gotovo z največjo žalostjo gleda, da so tri najboljše luke v Sredozemskem morju, od katerih more vsaka dati zavetje enemu celemu velikemu brodogradu, v rokah Anglije. Baš ta okolnost povzroča, da angleška javnost zadnje čase kaže veliko nejevoljo napram Italiji, ki na drugi strani išče povsod diplomatične podpore Anglije.

Zelo se pa v katoliških krogih Anglije graja, da izbournistična vlada podpira šefa malteške vlade, lorda Stricklanda, ki je kljub angleškemu imenu Maltežan in ki je čisto po nepotrebnem izzval spor s Cerkvijo s tem, da se je vnešal v čisto cerkveno zadevo disciplinarnega premeščenja nekega frančiškanskega redovnika iz Malte na Sicilijo, in sicer samo iz političnega razloga, ker je ta pater avtonomist. Radi tega je bil Vatikan kakor tudi malteški škofje primoran zoper Stricklanda odločno nastopiti, ta pa izrablja to čisto versko zadevo v agitacijo zoper sv. Stolicu, češ, da ona podpira nacionalistično stranko, kar je absolutna neresnica. Upati je, da bo vlada g. MacDonalda Stricklanda v interesu Anglije same desovirala.

nesla paket, v katerem je bil revolver. Po ta paket je pozneje prišel nekdo, ki ga je dvignil pod geslom »Sljemenec«. Predsednik nato pozove obtoženca, naj si ogleda obtoženca. V Bernardiču je »spoznal tistega, ki je prišel po paket. Dalje pravi, da je najbrže bil Jelačić tisti, ki ga je obvestil, da bo neka ženska prinesla paket. Na sodniškovo vprašanje, ali je Jelačić pri tem omenil dr. Mačka, je Kuntič dejal, da ga je omenil.

Nato je bil zaslišan dr. Milan Glebovič, odvetnik, ki priznava, da se je sestal s Hadžijo in da sta pri tej priliki govorila proti poklonitveni deputaciji. Priznava, da je pisal pismo, ki pričenja: »Dragi gospod podpredsednik!« V pismu se pravi, da ga je izdal Levnajič. Pravi, da ni bil umešan nikjer v nobeno organizacijo.

S tem je bilo današnje zasliševanje končano. Da bi sodišče moglo pregledati ves dosedanj materijal, je predsednik odredil, da se bo prihodnja razprava vršila v torek.

Belgrajski proces

Belgrad, 10. maja. u. Danes je bilo zaslišanih šest obtožencev. Skupno je bilo doslej zaslišanih 21 obtožencev. Ostanejo še trije obtoženci, ki so vsekakor osrednje osebe tega procesa. To so: Milko Begić, dr. Vlado Maček in prof. Jakob Jelačić.

Prvi je bil danes zaslišan Stjepan Glušac, mesarski pomočnik pri obtoženem Striaku. Zanika vsako sodelovanje v teroristični organizaciji. Enako tudi druge slučaje obtožbe.

Tudi Milan Levnajič, ki je po poklicu ključavničar, zanika, da je bil član teroristične organizacije kakor tudi vsako krivdo. Anton Stefančič zanika prav tako, da bi bil član teroristične organizacije. Pavle Debanjič ne ve za to teroristično organizacijo, pač pa se je večkrat sestal z nekaterimi obtoženci.

Gostilničar Franjo Kuntič priznava, da je bila k njemu prišla neka ženska, katera mu je pri-

Kot najboljšo sredstvo in do-
mače zdravilno sredstvo proti

revmatičnim
bolečinam

zobo- in glavobolu, prehladu,
trganju, za negovanje telasa, ust,
osvežnost, krepitev mišicavja,
ter živčevja sploh se uporablja

Ze pol stoletja
priznana

levja
Mentol-
droženka
francosko zganje

Dobiva se v originalnih plombiranih steklenicah v
v pristi pre-vojni kakovosti v vseh drogerijah
in trgovinah z mešanim blagom

Slovanski geografi v Ljubljani

III. kongres slov. geografov in etnografov ki se je 4. t. m. slovesno otvoril v Belgradu, se vrši kot takozvan potovalni kongres na raznih krajih naše države. V večjih mestih se udeleženci ustavijo za en dan in zbornice ločeni v sekcije za posamezne stroke, obenem si pa na krajših izletih ogledujejo zemljepisne in narodopisne posebnosti dotične pokrajine. Iz Belgrada so se odpeljali z ladjo po Donavi skozi slovita železna vrata do Prahova in nato s posebnim vlakom v Zajecar in Niš. Iz Niša so odšli v Skoplje in od tod po kesovski železnici do Mitrovice; ker ta proga danes še nima nadaljevanja, morajo napraviti nadaljnjo pot do sarajevske proge z avtobusi. Iz Sarajeva se odpeljuje v Dubrovnik in nato po morju v Split, iz Splita pa naravnost v Ljubljano, kamor dospje poseben vlak kongresistov, v sredo ob 19.

Med udeleženci kongresa, ki jih je blizu dvesto, se nahajajo v večini gostje iz Poljske in češkoslovaške, pa tudi nekateri odlični znanstveniki iz zapadnih držav. Naša država se zaveda velikega pomena tega obiska in naše oblasti skušajo napraviti gostom užit potovanje čim prijetnejše. Po vseh mestih so bili prisrčno sprejeti in gotovo bo tudi naša Ljubljana pokazala svojo tradicionalno slovansko gostoljubnost. V to svrhu se je že pred tedni osnoval krajevni pripravilni odbor. V častnem odboru se nahajajo: g. ban Jug. Serbec, div. gen. Tripkovič, knezsko-kraljevič, zupan dr. Pac, rektor univerze dr. Dolenc, upravnik Nar. gledališča Otton Zupančič in predsednik Glasbene Matice dr. Ravnikar. Vse podrobno delo pa vrši izvršilni odbor pod vodstvom univ. prof. dr. Hinterlechnerja ter dekana dr. Cankarja, kjer sodelujejo poleg našega geografskega društva še zastopniki raznih uradov.

Za bivanje v Ljubljani se je doslej določil naslednji program. Po prihodu in pozdravih na kolodvoru v sredo 14. t. m. se podajo gostje v dvorano Filharmonične družbe, kjer se vrši njim v čast prvi koncert Glasbene Matice. Po koncertu bo slavnostna večerja, ki jo priredita gostom ban Dravske banovine in mestni župan ljubljanski. Drugo jutro, v četrtek 15. t. m., si bodo gostje v skupinah ogledovali mesto, nakar se ob 10 prične zborovanje sekcij v prostorih univerze. Ob 12 se gostje odpeljejo v svojih vlakih na Bled, kjer estanejo popoldne in se zvečer odpeljejo naravnost v Zagreb, kjer bo naslednji dan kongres zaključen.

Belgrad, 10. maja. u. Poročajo iz Sarajeva: Po potovanju po južni Srbiji so danes prispeli v Sarajevo slovanski etnografi in geografi. Na železniki postaji so bili delegati svečano sprejeti. V imenu banske uprave jih je pozdravil načelnik Pastrovič. Na pozdrav je odgovoril dr. Romer. Delegati so se takoj odpeljali na Ilidže in si ogledali Sarajevo. Popoldne so imeli svojo sejo. Jutri odpotujejo v Dubrovnik.

Pri tej priliki se je v Sarajevu nahajal tudi poljski poslanik na našem dvoru Babinski.

Zborovanje srednjeevropskih borz v Zagrebu

Dunaj, 10. maja. n. V svrhu priprave letošnjega letnega zasedanja srednjeevropskih borz, ki bo v Zagrebu, je bilo danes v sejni dvorani dunajske borze pod predsedstvom generalnega tajnika Spira Beručića iz Zagreba posvetovalje generalnih tajnikov, katerega so se udeležili tudi generalni tajnik dr. Engel iz Budimpešte, dr. Eckstein iz Prage, dr. Radosavljevič iz Belgrada, Ernest Hieng iz Ljubljane, ter konceptni uradniki dunajske borze. Za belgrajsko borzo je bil prisoten tudi upravni svetnik Milivoj Cincarevič. Po podrobni razpravi se je določil dnevni red za letno zasedanje, katerega bo moralo potrditi tudi še borzno vodstvo.

Poziv »Jadranske Straže«

Vsi člani »Jadranske Straže« se vabijo, da se udeležijo pogreba našega pokojnega služnega predsednika dr. Frana Vodopivca. Sestanek na Bleiweisovi cesti pred jahalnico. »Jadranska Straža« bi morala snoči imeti redni občni zbor, ki pa je bil preklican. Vrtil se je žalni občni zbor, na katerem je imel podpredsednik Stupica žalni nagovor.

Zagrebska vremenska napoved. Hladno, od časa do časa je mogoče tudi dež.

»Jadranska Straža« - Oblastni odbor v Ljubljani -
javlja tužno vest, da je dne 10. maja 1930 umrl njen velezaslužni
predsednik, gospod

Dr. Fran Vodopivec

bivši veliki župan v Ljubljani.

Slava njegovemu spominu!

Ljubljana, dne 10. maja 1930.

Težko stanje kočevskega delavstva

Kočevje, 10. maja.

Naše rudarsko delavstvo preživlja težko ekstenzijsko krizo. Zadnje praznovanje v mesecu februarju, marcu in aprilu je privedlo naše rudarstvo v naravnost obupen položaj. Poudariti moramo, da so ravno na rudniku zaposleni večidel le poklicni delavci, ki nimajo drugega kot svoje vsakdanje delo na dnevnem ozir. jamskem kopu. Družine naših rudarjev so številne in malokatera družina ima le po troje otrok. Zaslutek na rudniku nikdar ni bil tak, da bi si mogel rudar-ovče številne družine karkoli prihraniti za slučaj, ko mu podjetnik napove praznovanje in to še v takem letnem času, ko je vsak postranski zaslužek toliko kot izključen. Zatorej je čisto jasno, da je našo delavstvo na rudniku v tako obupno stanje, da mu je treba nujno energične pomoči. Da se reši družine vsaj malo pred nasilnim gladovanjem, naj bi se v okviru obične ali kakke druge javne korporacije osnoval odbor, ki naj bi zbiral bodisi v blagu ali denarju prispevke za gladijoče. Ne vemo, koliko časa bodo trajala pogajanja Trboveljske z Belgradom in kako bodo uspela, beda je tukaj in ljudje so potrebni pomoči!

Strašne razmere vladajo tudi v novi tekstilni. Tu je zaposlenih par sto delavcev in delavk. Vsi ti razen mojstrov in profesionalistov delajo tu za sramotno nizke plače. Tovarna pletenin in predilnica je last znane češke tekstilne trdnice Horak-Matoušek. V karakteristiko razmer, ki vladajo radi tako nizkih mezd med delavstvom, priobčujemo sledeč pogoje, ki ga je imel vaš dopisnik z nekaterimi delavkami

Koliko zaslužite?

— Različno, gospod. Na štirinajst dni smo plačane. Podjetje nas je zaposlilo kot nekatke vajenke, toda nekatere delajo še od začetka obratovanja te tovarne, pa še vedno ne zaslužijo toliko, kot delavke v stari tekstilni, ki delajo komaj par mesecev. Nekatere dobivajo komaj devetdeset dinar-

jev za štirinajst dni dela, druge malo več: sto, sto petdeset dinarjev. Dvesto do dvesto petdeset dinarjev se smatra tu že kot lep zaslužek.

Kako morete živeti s tem? Saj je to komaj v najboljšem slučaju 500 Din mesečno?

— Živimo vse slabo. Nekatere so na boljšem, ker pomagajo v prostem času kot dekle pri nekaterih mestnih družinah. Te plačajo za stanovanje in hrano pri družinah kakih 200—300 Din in še nekako izhajajo. Nekatere, ki so iz okolice, hodijo vsak dan od doma na ših. Mnogo jih je po eno uro in tudi več daleč doma. Vse te zamude samo na polu po tri ure. Zadnje, in te so na najslabšem, stanujejo same v mestu. Morajo plačevati stanovanje in si same kuhati. Da morejo živeti s tri sto, štiri sto dinarji, ki jih dobijo na mesec, so zjutraj do dveh ob skodelici mleka in ob žemlji kruha, ob dveh si skuhaajo krompir ali malo guljaža s polento in kosilo tudi večkrat zaleže za večerjo. Oblike si ne more nobena od teh omisliti.

V sličnem stanju so tudi delavci. Iz vsega tega se ne sme nihče čuditi, da se v takem mlademu dekletu, ki pride iz dežele, kjer je živela ob tečni domači hrani, sredi solca in svežega zraka, v tovarni in doma ob pomanjkljivem in duševnem zraku ter ob slabi delavcu neprimerni in nezadostni hrani zbirajo prve kali jetike, ki je strašna gospodovka med našim delavstvom, ki nam upropašča bodoče žene in še v večji meri delavski narod. Protituberkulozna liga naj bi pokazala v našem mestu tudi na to strašno a resnično dejstvo, ki je vir propadanja našega, drugače krepekega naroda.

In še drugo je, nakar je že nekdo pokazal v našem časopisu, take razmere vodijo naša dekleta nujno v prodajo svoje časti, kar je še večja kuga, ki vlada skoraj v vseh delavskih revirjih.

Nujno potrebna je pri nas močna organizacija delavstva tako tekstilnega kakor rudarskega, ki bo enotno nastopila za najelementarnejše pravice, ki jih ima delavec v vsakem obratu kot človek!

Šolsko in cerkveno petje, zavedajoč se, kako blazilno, vzgojno moč ima lepa pesem na mlada srca. Ščasoma je oskrbela cel arhiv lepih cerkvenih pesmi, ki jih deloma še danes pevajo učenke meščanske šole pri skupni službi božji.

Globoko v srce ji je seglo pred šestimi leti slovo od šole. Telesno se je ločila od zavoda, zanimanje za šolo je pa ostalo sveže in trajno. Še danes motri s paznim očesom in toplim srcem vse pojave na šolskem polju in še vedno rada prihaja na zborovanja Slomškove zveze, kateri je bila od početka zvesta članica in neupognjena zaščitnica. Bog ohrani jubilejntino čilo in zdravo še dolgo vrsto let! Njene stanovske tovarišice in njene učenke ji hranijo hvaležen spomin ter ji obljubljajo na slavnostni dan svoj »memento«.

Pol stoletja cerkv. pevka

Brežice, 10. maja.

V nedeljo 11. majnika t. l. ob 16. uri bo v frančiškanski cerkvi cerkven koncert v proslavo 50letnice mašništva sv. očeta. S tem koncertom je združeno tudi slavlje cerkvene pevke gđ. Franje Mešičke, sestre pokojnega brežiškega kanonika Jožefa Mešička.

Pol stoletja je preteklo, odkar je mladi deklici izdrhtel iz prsi prvokrat droben glasček in pohitel pred najsvetejšo. Od tedaj je gđ. Mešičkova dan za dnem pošiljala slavonspeve s kora pred oltar vse do danes, ko ji trnje življenja že koplje brazde v lice in ji čas že prede bele niti v častljivo glavo. Za njeno vztrajno in izredno ljubezen do cerkvenega petja ji bodi Bog plačnik, mi ji pa iz srca častitamo k njenemu jubileju in se ji iskreno zahvaljujemo in želimo, da nam ostane še nadalje zvesta sestra-pevka.

Flanel, s katerim se pravilno postopa, traja večno.

Flaneli se čistijo mnogo težje, kakor drugo perilo, zato jih morete samo s skrbljivim ravnanjem ohraniti in obdržati, da ostanejo trajni, kar se Vam mnogokratno izplača.

Volna sestoji iz vlakenc, ki so pokrite z ljuskami in sličijo ljuskam od ribe. Iste se potom drgnjenja z milom poškodujejo, vsled česar se na flanelu napravijo gube.

Topla pena Luxa izvanredno odstranjuje vsako nesnago iz tkiva in to brez drgnjenja.

Sušite vedno Vaše flanele tako, da jih vodoravno razprostorete in pazite nato, da pri sušenju zavzamejo prvotno obliko. Ko so zadosti suhe, pokrijte jih z vlažno krpo in likajte jih z železom, ki ni preveč vroče.

— Torej samo z Luxom lahko perete Vaše flanele brez skrbi. —

Proizvaja se v Sunlicht tovarnah

LUX

Cloveško okostje najdeno

Kočevje, 10. maja.

V neposredni bližini vasi Cvišlarji pri Kočevju so našli v torek komaj par korakov od gozdne poti močno razpadlo človeško truplo, ki je bilo pokrito tuintam z listjem, znak, da je truplo ležalo tamkaj že dolgo časa, vsekakor pa preko letošnje zime. Domačini, ki so našli truplo, ki je radi razpalosti naličilo že bolj okostju, so prijavili najdbo tukajšnji orožniški postaji in okrajnemu sodišču. Orožniki so šli takoj na kraj ki jim je bil označen. Tam so ugotovili, da gre za moško truplo. Po kosih obleke, ki so ležali razmetani v bližini trupla, se je ugotovila identiteta najdenca. Je to delavec König Franc iz vasi Smuka pri Kočevju. Ta je izginil že lansko leto oktobra meseca, ko je šel obiskat svojo sestro, ki stanuje v bližini Kočevja. Takrat so izginitev prijavili orožnikom, ki so začeli iskati Königa povsod, toda vse zaman. Mislili so, da je kam odšel iz države. Sedaj pa so ga našli naenkrat v taki neposredni bližini vasi Cvišlarji.

Kraj, kjer se je nahajal König, je malo s poti ob pobočju malega kammoloma. Truplo je ležalo na trebušni strani. Domačini ugibljejo, kaj je bilo

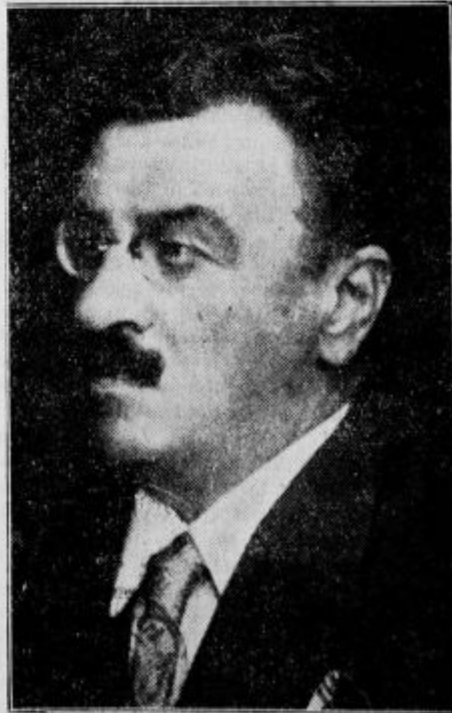
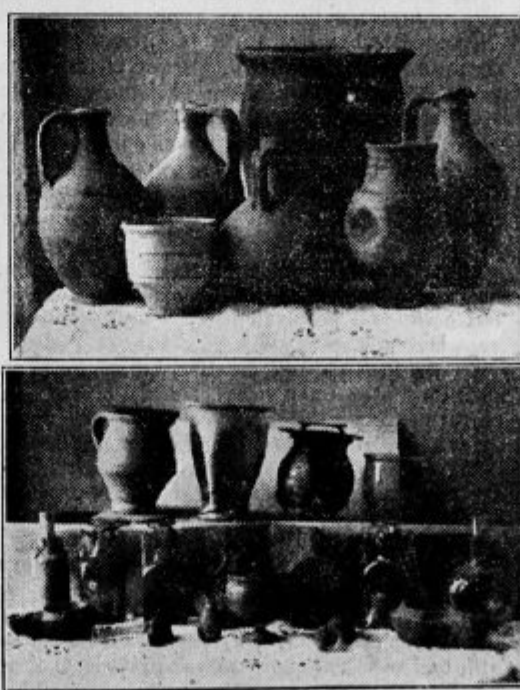
vzrok smrti Königa, ki je bil na glasu kot priden delavec. Možno je, da se je zgodila nesreča, ker je König bolehal na srcu, možno pa je tudi, da se je zgodil gnusen zločin. König je bil še mlad, komaj nekaj nad trideset let star in oženjen. Njegova žena služi v Srbiji in ni ničesar vedela o svojem možu že več kot pol leta. Kočevsko orožništvo vodi pridno preiskavo o Königu in upati je, da razvozlja zagonečno smrt pokojnika.

Zopet straše z medvedom

Stranje, 9. maja 1930.

Zdaj, ko se bliža čas paše, so začeli nekateri spet strašiti z medvedom. Z vsoto gotovostjo trde, da so dobili njegovo sled, da je kosmatinec že precej star in da jo je primahal iz hribov čez Osredok in da je raztrgal posestnikoma Zamljenu iz Bisteršice in Balantiču iz Zupanjih njiv precejšnje število ovac. Drugi pa zmajujejo z glavami in zatrjujejo, da se je človeško bitje pregrešilo in na račun medveda pobasalo nekaj dobnice. Tako se je baže go-dilo tudi lani na Veliki planini; nekdo je ovce kradel, vsega je bil pa kriv medved. Bomo še videli, kaj bo.

Izkopnine iz rimskih časov

Včeraj smo poročali o najdišču 15 rimskih grobov na vrtu g. Jemca na Tržaški cesti. G. Jemec ima sedaj lepo zbirko stvari, ki so jih Rimljani dajali po svoji navadi mrtvecem v grobove. Del te zbirke nam predstavljata naši слиki. Največ je posod in žar. Velika posoda na prvi слиki je bila žara s pepelom pokojnika. Ostale posode so vsebovale olje, pijačo, mazila in drugo. Te posode so iz dobro ohranjene fine, žgane glince. Na drugi слиki so posode iz stekla, kovine in gline. Posebno redka je druga vaza. Tretja posodica je kotliček iz bele

kovine. Kotliček ima krasne ornamente. Na слиki so vidne tudi lešcerbe. Te lešcerbe imajo v glini vtisnjeno celo ime obrtnika, ki jih je delal: Fortis, Vibiani, Aprio. Vse te stvari kažejo kako velik smisel so imeli Rimljani za umetno obrt, kako fin okus so imeli in pa, da so zelo pazili na udobno domačnost, katero so hoteli privoščiti celo svojim mrtvecem.

Tretja слиka je portret g. Franca Jemca, poštnega uradnika v pokoju, ki je skoro vse te stvari sam izkopal na vrtu svojega sina.

HUMANIK

100.

V BARVAH od
PLATNENE od D60:
PRAVILNA OBLIKA

Kaj pravite?

Gospod urednik! Hočete, da Vam povem zgodbo o navdušenem pristaši. To je mlajši gospod, član nekega športnega kluba. V tem klubu uživa velik ugled, vsak ga prijazno pozdravlja, vsak član govori o njem: »Fejst kerle je!« Člani nasprotnega kluba, so pa čudno drugačnega mnenja: »Lump, da ga večjega zemlja ne premore. Ubili bi vraga!« Srečala Vi, gospod urednik, tega ne morete razumeti, ker še niste prodrli v bistvo slovenskega športa. Vidite, ta pristaša si je pridobil svoj ugled zato, — ne morda, ker je dosegel kak športni uspeh, to ste zopet v zmoti, — ampak zaradi tega, ker je dober »drukar«. Na vsaki tekmi je zraven, kriči, da je groza, zmerja, kar se le da, grozi, gestikulira. Človek bi mislil, da bo zblaznel. To je res »fejst drukar«, na katerega je klub silno ponosen. Nasprotniki so v njegovih očeh največji izvirki človeštva, prijatelji pa same oči, ki se jim godi vedno največja krivica. Vidite, tale »drukar« je vzor slovenskega športnika. Vidite, to je bistvo slovenskega športa: bodi kar najbolj surov, sorraži športne nasprotnike, kar se le da, škoduj jim z besedo in z dejanjem, potem si »fejst kerle«. Ko so bile še politične stranke, se njihovi pristaši niso mogli bolj mrziti, kakor se med seboj na primer pristaši »Ilirije« in »Primorja«. Po vedal sem Vam o enem »drukarju«. Mislite, da je en sam tak? Kaj še, cela legija jih je, še več, skoro vsa generacija naše mladine se vzgaja na športnih igriščih v tem »športnem duhu«. Pri Angležih sta pojma šport in gentlemanstvo identična. Pojdite naši športni mladini pripovedovati o športovanju do tekme — ne sovražnika — o plemeniti tekmi, o pravdnosti in nepristranosti, o vzgajanju značaja in volje, brez česar ni pravega športa, sploh pripovedujte ji o dostojnosti, ki je potrebna tudi pri športu — smejala se Vam bo in odvrnila: »Pojdi na Angleško pripovedovat te pravljičar! Ne pa nam, ki vemo, kaj je šport!«

Se ne verjame? Vabim Vas v nedeljo popoldne na ogoročeno tekmo »drukarjeve«, ki se bo vršila ob pol petih popoldne na igrišču »Ilirije«. — Druk!

Revmatizem, bolečine vsled ozeblin, hripa

Vse je bilo brezuspešno, samo Togat je pomagal.

Gosp. Rad. Marković, zasebni uradnik iz Beograda, Dobropoljska 66, nam piše v obširnem oismu, kako je njegova mati popolnoma ozdravela z pomočjo Togat-tablet po dolgoletnih strašnih revmatičnih bolečinah, proti kojim je brez uspeha uporabljala najrazličnejša sredstva. G. Marković zaključuje svoje pismo: Meni osebno je zelo pomagal Togat pri ozeblini, da ga morem iz lastne izkušnje vsakomur priporočati. Podobno sodi tisoče ljudi, ki so uporabljali Togat proti revmi, protinu, isiasu, bodljajem, bolečinam v sklepih in udih, glavobolu in nervoznim boleznim. Togat se je pokazal kot odlično sredstvo posebno proti razširjanju nevarne hripe in boleznim vsled ozeblin. Hripa zopet razsaja in zahteva svoje žrtve. Preprečite to z Togatom! Jemljite 1—2 tableti od časa do časa in sigurno boste preprečili težje obolenje. Ne rabite drugih slabih sredstev! Kakovost Toga je priznalo nad 6000 zdravnikov. Togat se dobi v vseh lekarnah. Če slučajno niso v zalogi, se morejo Togat-tablete hitro naročiti.

Zopet nov zvezek Karl May-evih spisov izšel,

namreč II. zvezek »Po divjem Kurdistanu« z vsebino: V ječi — Iz ječe — Slovo od Amadije. Cena Din 13.—. Naroča se pri Cirilovi knjigarni, Maribor.

Domovina

Preleti jo v duhu!
Ulej, vrste se visoke planine, nizki griči in rodovitne ravnine. Napajajo našo domovino čisti studenci, skozi nje se pretakajo bistre vode in močnejše reke; krase jo sinja jezera, podzemeljske votline, množestvilne vasice in vasi, trgi in mesta. V njih so pozidane šole, ljudske šole, srednje šole in sedaj v Ljubljani že davno zaželeno in nestršno pričakovano vseučilišče. In cerkve, hrami božji, zanesljive priče globoke vere slovenskega rodu! Koliko jih vidiš po dolinah in po hribih, kako so olepšani z umetnimi slikami in oltarji in zvonovi. Največja lepota v teh prelepih krajih je pa dobro, pošteno, Bogu in domovini vdano ljudstvo, so naši otroci, naša brhka dekleta, naši krepki mladenci, naši dobri skrbni starši. Zlata in srebra ter milijonov nimamo. Nič ne del imamo pa pošteno erce in pridne roke; imamo edino pravo sveto katoliško vero; to je največje bogastvo, vir sladke sreče za častnost in večnost.

Kako krasen je naš slovenski jezik! Prav milo doni, blagolasičen je, močno se razvija, ima življenjskih moči. Kako so ga že nedavno preganjali! Da, nameravali so ga izpodrinuti iz vseh javnih naprav. No, hvala Bogu, ti časi so minuli! Naš jezik vlada sedaj pri nas povsod, tudi po srednjih šolah, po vseh uradih, v javnih napravah in po najvišjem izobraževalnem zavodu, po vseučilišču. Koliko poučnih in zabavnih knjig je v tem jeziku napisanih, koliko mnogovrstnih slovenskih časopisov izhajajo! Kaj naj rečem o pesmi slovenski? O pesmi, ki se razlega čez hrib in plan, ki odmeva v hišah božjih Bogu na čast!

In te domovine ne bi ljubili? Dala nam je očeta in mater; v njej rastemo in se vzgajamo in delamo; v njej se veselimo in žalostimo, v njej nam potekajo leta življenja! V njej si ustanovili ali si boš ustanovil novo, lastno družino; v njej bo tvoje truplo počivalo do sodnega dne. Domovino ljubiš, zato ji delaj čast! Kako pa?

Koledar

Nedelja, 11. maja: (3. povelikonočna nedelja. Varstvo sv. Jožeta); Frančišek II.; Mamert, škof. Jutri: ponedeljek, 12. maja: Pankracij, mučenec; Imelda. Ščip ob 18.29. Herschel napoveduje lepo.

Osebnosti

— Naš odlični tenor kraljeve opere g. Leop. Kovac je bil z kraljevim ukazom preveden iz kategorije 2-II v 2-I. Istočasno mu je bil izročen red Svetega Save IV. stopnje. Priljubljenemu umetniku ob tej priliki iskreno čestitamo.

— Nov upravni odbor borze dela je bil imenovan ter je sestavljen takole: Za zbornico TOI Ivan Ogrin, stavbni podjetnik in dr. Ernest Rekar, industrijalec, kot člana in kot namestnik Jernej Ložar, krojaški mojster in Anton Rojina, industrijalec. Zastopniki delavske zbornice so Ivan Gajšek, zasebni namestnik in Vinko Vrankar, strokovni tajnik, kot člana in kot namestnika Franc Svetec, zasebni namestnik in Ivan Silvester, zasebni namestnik. Zastopniki okrožnega urada za zavarovanje delavcev: dr. Joža Bohinjec, ravnatelj urada in Ivan Kocjan, šefknjigovodja kot člana in kot namestnika dr. M. Kuhelj, namestnik ravnatelj in Ivan Zorjan, namestnik šefknjigovodje.

— Za inženjerje elektrotehnike so na naši tehnični fakulteti promovirali g. Avse Dusan iz Ljubljane. Podboj Ivan iz Divače. Raspolje Anton iz Buzeta. Starec Stanko iz Barkovelj pri Trstu in Strajner Franc iz Verduna pri Novem mestu.

— V naše državljanstvo je sprejeta Marija Orel, usmiljena sestra iz Radeč.

Novi grobovi

† V ljubljanski bolnišnici je umrl g. Ivan Urbur, pekovski mojster na Rakeku. V sredo so ga z Rakeka prepeljali v bolnišnico, a v četrtek je že umrl. Bil je zvest član krščanskih organizacij, vzgajal je svoje otroke v ljubezni do Boga. K njegovemu pogrebu včeraj popoldne je prišlo mnogo rojakov z Rakeka: gasilci in ostali prijatelji. Njegovi družini naše sožalje!

† Smrt zaslužnega moža! Gor. Radgona: V bolnici v Gradcu je nenadoma umrl tukajšnji posestnik in gostilničar Janko Karbaš, star 58 let. Bil je rahlega zdravja ter se je pred nekaj tedni podvrnil v radgonski bolnišnici lažji operaciji. Ker pa so nastale komplikacije, so ga prepeljali v bolnico v Gradcu, kjer je podlegel. Pokojni je bil ugleden značen mož, dober gospodar, tudi se je mnogo udejstvoval v javnosti. Ves čas po prevratu je bil član občinskega odbora, gornjeradgonske občine, član okrajnega zastopa ter cestnega odbora. Pokojnega bodo prepeljali v Gornjo Radgono, pogreb bo v nedeljo, dne 11. t. m. popoldne na pokopališče pri Sv. Petru. Blag mu spomin!

N. p. v m!

Mala krenika

★ Za Jegličev sklad naj prispevajo ob priliki 80letnice vsa prosvetna društva, čitalnice in marjanske kongregacije vsaj z deležem 100 Din. V teh dneh prejmejo vse naše gospodarske in kulturne organizacije okrožnice s priloženimi čeki.

★ Na Plitvička jezera in v starodavni Senj priredi Prosvetna zveza binkoštni izlet, 16. juna se blesti kakor zeleni smaragd med bujnim zelenjem in med romantičnimi stenami liškega pogorja, v višini 800 m nad morjem. Poleg jezer naravnost očarajoče vpliva pogled na slap Plitvice, ker se z visokih pečin cedijo mlečnobeli curki Korane. Krasen je dalje Galovački buk. V tem gorskem gaju bodo izletniki preživeli binkoštno nedeljo in prenočili v prvovrstnem hotelu Plitvice. Binkoštni ponedeljek v ranem jutru se odpeljejo s posebnim avtobusom od Plitvice preko Otočca po krasnih serpentinah k Jadranskemu morju v starodavni Senj. Po ogledu mesta in po kosilu se vrnejo izletniki zopet z avtobusom preko Kupele in Josipdola v Karlovec. Redkokdaj se nudi tako ugodna prilika, da se moremo ogledati najlepši biser Hrvatske. Železnica, prenočišče v Karlovcu, vožnja z avtobusom, prenočišče v Plitvicah in celotna oskrba stane 500 Din. Odhod iz Ljubljane 7. junija ob 16 z vlakom, prihod v Ljubljano 9. junija ob 20.30. Na razpologo je še nekaj mest. Priglasje sprejema do 15. t. m. pisarna Prosvetne zveze, Miklošičeva c. 5.

★ Letošnje romanje na sv. Višarje bo 26. in 27. julija. Prvič se tega romanja udeležijo pomožni škof dr. G. Rožman. Da bo moglo vodstvo pravosodno oskrbeti posebni vlak in vizume, zato prosimo, da se s prigrisativno ne odlašajo. Vožnja Kranjskagorja-Zabnica in nazaj ter vizum stane 50 Din. Priglasiti se je do 31. maja v Prosvetni zvezi, Miklošičeva c. 5.

Domovini in svojemu slovenskemu rodu boš delal čast, ako marljivo delaš, varčno in zmerno živiš, spnčuješ dolžnosti, ki ti jih nalaga tvoj stan, — vsod ljubeznivo, mirno in olikano obnašaš ter z gnusom odklanjaš vsako surovost in razbrzdanost. Da, s krščanskim, poštenim življenjem boš domovini delal čast in pokazal svojo ljubezen do nje.

Ako domovino ljubiš, ostani doma, ako le moreš. Neguj domači vrt in njegovo sadno drevje, pametno in razumno obdeluj domače polje, izboljšavaj travnike, skrbni za gozde in planine; prizadevaj si za dobro rejeno in snažno živino v primernih hlevih s pravilno napravljeno gnojilcem. Poskrbi, da bo tvoja domača hiša čedna, snažna, zračna, v kateri boste radi prebivali in se v njej veselili zdravega življenja.

Morda si obrtnik, čevljar, krojač, kovač, ključavničar, kolar, tesar, mizar, zidar. Uri se v svojem obrtu; napreduj, kakor zahteva čas; pogledj po svetu, da se bolje izučiš sebi v korist in na čast domovini; delaj pošteno, ne lahkumno, površno, slabo in zaspano, pa te bodo vsi čislali in radi naročali ravno pri tebi; varčuj v dobrih, mladih letih za čas boleznih, onemoglosti, starosti in drugih nesreč.

Ako si preprost delavec na polju, v tovarni, v rudniku, ne žalosti se. Delavski stan je časten stan, le dobro ga opravljaj. Delaj marljivo, vestno. Bodi zvest član delavskih organizacij, da se boš v njih tem uspešneje boril za vse pravice, ki ti gredo kot človeku, kristjanu. Ne pridruži se pa onim delavskim organizacijam, ki le na silo mislijo in bi radi s preukacijami preobrnil ves družabni red. Pošten, dober delavec slovi daleč naokoli in dela čast svojemu narodu.

Ljubi tudi svoj slovenski jezik! Le navadi se ga, da boš govoril lepo, čisto in pravilno. Ljubi svoj jezik; draga mati te ga je naučila; prva tvoja beseda je bila slovenska, prva molitev v slovenskem jeziku. Zato čitaj slovenske knjige, prepevaj slovenske pesni in najrajši govori slovenski!

Ne zaničuj tujih rodov in tujih jezikov. Vse naj nas veže krščanska ljubezen, vsakdo naj uživa svoje naravne pravice in svojo zasluženost čast. Po-

★ Privatni izpiti na gimnazijah se bodo vršili v času od 10. do 28. junija. Prosnje za pripravo k izpitu je vlagati pri ravnateljih ali pa pri kraljevski banški upravi do 15. maja.

★ Kdor želi o Binkošti na Trsat in otok Krk, naj se čimprej prijavi Sveti vojski v Ljubljani, Komenskega ulica 17, ker se v zadnjem hipu prijave ne bodo sprejemale. Pojasnilo dobi vsakdo brezplačno.

★ Cerkvenim krogom in preč. duhovščini. Naznanjam, da sem otvoril v Ljubljani. Kongresni trg 3 (polg Trgovske šole) s tovarišem Lojzeto Kozjekom umetniško delavnico za podobarstvo, rezbarstvo in pozlatarstvo. Prevzemam zlasti vsa naročila za renoviranje (zlatenje in dolhroniranje) altarjev in svetih podob, skratka prenavljam vsa cerkvena dela (okvirje križevih potov itd.). Kot slikar renoviram tudi stare oljnat slike. Vse informacije in proračune zastoj! Miha Maleš, akad. slikar in podobar, Ljubljana, Kongresni trg 3 (poleg Trgovske šole).

★ Cerkvenim zborom priporočam Jugoslovanska knjigarna nove skladbe: Beran Emirik 3 slovenske mase za mešani zbor in orgle. Part. 36 Din. glas po 3 Din. — Premrl St.: Zapoimo Mariji, 18 Marijinih pesni za mešani zbor. Part. 36 Din. glas po 3 Din. — Sattner p. Hugolin: Masne pesni za mešani zbor. Part. 40 Din. glas po 6 Din. — Isti: Odpevi k Lavretskim litanijam in S. J. za mešani zbor. 12 Din.

★ Termalno kopališče Čateške toplice otvori letošnjo sezono s 15. majem. Ostanek starega primitivnega kopališča je bil letos porušen in zgrajeno se je novo poslopje poleg obstoječe kuhinje. Akterama od +53°C pri visoki radioaktivnosti termalne vode se z uspehom uporabljajo pri lečenju reumatizma, pri ženskih boleznih, pri vseh kroničnih ekzematih itd. V predsezoni do 30. junija popust pri stanovanjih.

★ Za birmance priporočam tverka Novak. Kongresni trg 15, krasen plavi ševčar za obleke po 130 Din in fini kamgarn po 160 Din. Ogledite si.

★ Ivana Cankarja priznava inozemska kritika za največjega pesnika Jugoslovancev in enega največjih svetovnih pisateljev novejšega časa. Njegovi Zbrani spisi so dosegli že deset zvezkov (deseti izide v najkrajšem času), so odlično urejeni in tolmačeni. Te spise mora imeti vsak naš pravi izobraženec. Prijavite se kot naročniki pri Novi založbi v Ljubljani, ki vam olajša nabavo teh spisov.

★ Vse higijenske ustanove, bolnice itd. uporabljajo za razkuževanje Sanitol, ki kakor lizol povsem zanesljivo zamori bakterije. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

★ Pacient: Kam naj grem, gospod doktor, da ozdravim želodec in uredim prebavo. Zdravnik: V Rogaško Slatino! Zahtevajte prospekt!

★ Opozarjamo na oglaš Spodnještajerske ljudske posojilnice na zadnji strani današnjega »Slovenca«.

★ Največji reveži so slepi. Spominjajte se jih! »Dom slepih« ima položnico 14672.

Nesreča ne počiva

— Deklci odrezalo štiri prste leve roke. Iz Ruš. 9. t. m.: V tovarni vžigale se je zgodila večja težka nesreča. Mladoletna delavka I. Spengla je po neprevidnosti prišla preblizu stroja, ki ji je odrezal štiri prste leve roke. Ruški zdravnik dr. Zorec je nesrečnemu dekletu nudil prvo pomoč, nakar so jo z opoldanskim vlakom prepeljali v bolnišnico v Maribor. Nesreča je med sodelavci vzbudila mnogo sočutja.

NA GOLICO!

Izletnikom in planincem se najtopleje priporoča HOTEL »TRIGLAV« — JESENICE
Mrzla in gorka jedila. Pristna vina!

★ Ljudje, ki trpe na hudem zaprtju in jih vrhu tega muči preobilica krvi v spodnjem delu telesa, valovanje krvi proti možganom, glavobol in utripanje srca ter trpe na obolenjih sluznice debelega črevesa, ranitvi istega, hemeroidih in tvorih, jemljajo zjutraj in zvečer četrtinko naravne »Franz-Josef«-grenčice. Vodilni zdravniški kirurški zavodov izjavljajo, da so z najboljšim uspehom uporabljali »Franz-Josef«-vodo pred in po operacijah. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

sebna ljubezen naj nas pa veže s Hrvati in Srbi, s katerimi smo večinoma zedinjeni v isti, po narodi krasni in bogati državi. Združili smo se, združeni naj ostanemo!

(Škof dr. A. B. Jeglič, Na noge v sveti boji, III., str. 107 in 108.)

Na afriški zemlji

(Na predvečer evharističnega kongresa.)

Poročilo nam je poslal gosp. Alfred Michelin, prijatelj našega lista in eden glavnih sodelavcev in urednikov velikega pariškega dnevnika »La Croix«.

Kako naj izrazim množičnost in vzburjenost čustev, ki polnijo katoliško srce, ko človek prvič stopi na afriško zemljo, ki je — za Rimom — najbolj bogata krščanska spominov in ki se te dni pripravljajo na veličastno poveljevanje Presvete Evharistije! Kako naj najdem primernih besedi in sploh kako naj vam vse to povem? Zavedam se, da mi tega ni mogoče, in se zato omejim, da vam samo preprosto izrazim vtise, ki sem jih doživel ob mojem prihodu na predvečer veličastnih proslav, ki se bodo vršile pred našimi očmi.

Tunis se je odel v slavnostno obleko. Raz poslopji vihrajo zastave. Raz oken vise bogate preproge. Hiše so ovence z zelenjem in cvetjem. Po ulicah mesta, kjer je že v normalnih razmerah zelo živahen promet, valovi tolako ljudstva, da le s težavo pridete dalje. In kako pisane so te množice, med katerimi najdem zastopnike vseh petih delov sveta. Sutare francoskih duhovnikov, belgijskih in italijanskih se bratsko družijo s slovensimi haljami Arabcev. Nič ne pretiravam, ker res vlada med vsemi prav bratsko razmerje. Ne samo med katoličani raznih delov, ki so se tu sešli, ampak tudi med katoličani in muslimani. Papežev legat je bil pri izkrcanju sprejet ne samo od škofa Heylena in članov stalnega odbora za evharistične kongrese, ne

IZPUŠCAJI NA OBRAZU
možolji, ogorci (Miteser) itd. so često vzrok nečiste krvi. Zato na očisti, kdor hoče imeti resnično lepo polt, svoje telo. krl in kožo potom 6-12 tedenske spomladanske kure z naravnim
Planinka čajem Bahovec. Proizvaja lekarna Bahovec, Ljubljana.

Zobni atelje

Dentist P. Vrankar, zubar

Gledališka ulica 7, se je preselil v nove, moderno urejene prostore na DUNAJSKI CESTI št. 20, nasproti kavarne »Evropa«, vhod iz Tavčarjeve ul. št. 2, I. nadst. — Ordinira od 15. maja naprej vsak dan od 8 do 12 in od 2 do 5.

Dr. Vilko Sporn

specijalist za notranje bolezni ima telef. šte. 34-37.

IBBS
od 1.12.1979
Za zobe, za nego kože in za britje
Prodaja se v vseh prvovrstnih drogerijah, parfumerijah in lekarnah
Generalno zastopstvo za Jugoslav.: Minko Mayer in drug. Zagreb

OKASJSKA PRODAJA DAMSKE KONFENCJE
Letne obleke že od Din 60.— naprej
umetna svila Din 120.—
sur. svila, crep de chine Din 240.—

P. MAGDIĆ

LJUBLJANA
Aleksandrova cesta 1
Oglejte si razslavo! Oglejte si razslavo!

Slatina Radenci
svoje zdravje
Otvoritev 15. maja
Vse ugodnosti cenega bivanja, do 15. junija se znatno znižane cene. Prospekt dobite na zahtevo.

samo od pariškega in kartaškega nadškofa, ne samo od oficijelnih zastopnikov francoske vlade, ampak tudi od beja in muslimanskih zastopnikov tuniškega mesta.

Iz Tunisa v Kartago je nekoliko manj kot 20 km, razdalja, ki jo v kake pol ure prevožimo z malimi, a hitrimi električnimi vozovi. Znano vam bo, da je znameniti p. Delattre v svojih delih ovekovečil slavne spomine kartaške zemlje in baš ob teh krščanskih spominih in spomenikih se bodo odigravale glavne slovesnosti evharističnega kongresa. Tukaj je »Basilica Majorum«, ki jo je nadškof kartaški in primas Afrike magr. Lemaître restaviral v njeni prvotni antični obliki in veličini na istem mestu, kjer sta bila najdena grobova z ostanke sv. Felicite in Perpetue. Na njenem grobu se bo v petek darovala pontifikalna sv. masa.

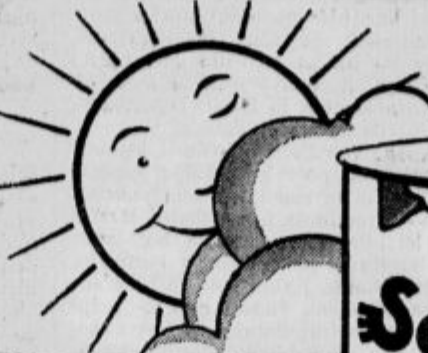
Nedaleč od »Basilice Majorum«, v kateri je sv. Avgustin tolikokrat pridigal, se nahaja amfiteater, skoraj tako velik kot je bil nekdanji rimski Colosseum, toda žal mnogo slabše ohranjen. V njem sta bila leta 203. mučeni sv. Perpetua in njena sužnja sv. Felicita. V njem so postavili za te slovesnosti lep oltar, ki so ga otroci ovenčali s samimi palmami. V noči od petka na soboto se bo na svetem kraju vršilo celonočno češčenje Najsvetejšega zakramenta. V nedeljo zjutraj se bo tu brala pontifikalna sv. masa. V nedeljo popoldne se bo od tu razvila sklepna evharistična procesija. Šla bo po krasni poti, obdani na obeh straneh s samimi palmami na bližnji grič, kjer so nalašč v ta namen postavili veličastni slavolok, raz katerega je prostran razgled po deželi in daleč ven na morje.

Prav v bližini leži slikovito selo, imenovano Sidi-Bar-Said, ki hrami ostanke ogromne bazilike na sedem ladij, ki se imenuje bazilika sv. Ciprijana. Tu bo imel v nedeljo zjutraj sklepno pontifikalno sv. maso papežev legat, kardinal Lépicier. Čisto blizu se nahaja kapelica sv. Monike, po krščanski tradiciji sežidane na istem kraju, kjer je sv. mati prejojala in premolila ono noč, ko se je

ZVEČER za namakanje

Schichtova

ZJUTRAJ za izkuhanje

Schichlov

ŽENSKA HVALA

TERPENTINOVNO MILO

pa je pranje gotovo!

Dr. FRAN VODOPIVEC

veliki župan v p.

Ljubljana, 10. maja.

Danes popoldne je umrl v svojem stanovanju v vladni palači po dolgem trpljenju zadnji veliki župan ljubljanske oblasti dr. Franc Vodopivec.

Dr. Vodopivec je bil odličen sin slovenskega naroda. Ni bil samo visoko naobražen jurist in odličen upravnik, bil je tudi plemenit človek. Govoril je perfektno poleg slovenščine, srbohrvaščine in nemščine tudi francosko, angleško in italijansko. Zlasti znanje angleščine in francosčine ga je usposobilo v odličnega sodelavca jugoslovanske komisije na mirovni konferenci v Parizu, kjer si je zlasti za osvoboditev slovenskega Prekmurja pridobil mnogo zaslug. S svojim finim izglajenim nastopom in s svojo neutrudljivo pridnostjo je bil povsod na mestu, kjer je bilo njegovega sodelovanja treba.

Kot veliki župan je užival velik ugled na

najvišjih mestih v Belgradu, a bil je spoštovan in priljubljen tudi pri narodu. Napram vsakomur ljubezniv in uslužen, vedno pa strogo obklevten, je užival spoštovanje tudi pri političnem nasprotniku.

Bil je honorarni profesor na pravni fakulteti ljubljanske univerze in ko je bil ob reorganizaciji države v banovine kot veliki župan radi boleznijo vpokojen, je zelo želel priti na ljubljansko univerzo kot redni profesor, a preden se mu je mogla ta želja izpolniti, je zatisnil za vedno oči.

Bolehal je že od lanskega poletja, ko se je podvrget na Dunaju težki operaciji, ki mu je prinesla za nekaj časa olajšanje boleznijo, a zdravje, ki si ga je tako želel, se mu ni več povrnilo. Umrl je kot dober katoličan, ki je svojo težko bolezen prenašal izredno potrpežljivo in udano. Zadnji terek mu je mons. dr. Ujčič prinesel papežev blagoslov, ki ga je sprejel z velikim notranjim zadovoljstvom.

Njegovi visokospoštovani soprogi, ki mu je s heroično požrtvovalnostjo stregla in stala ves čas dolge boleznijo ob strani, naše najiskrenjeje sožalje, njegovi duši pa večni mir!

Dr. Franc Vodopivec se je rodil dne 25. novembra 1879 v Ajdovščini. Studiral je v Gorici in v Gradcu, kjer je promoviral. Bil je pet let tajnik barona Pina, nekdanjega avstrijskega ministra in namesnika v Trstu. Svoja službovanja je pričel v Velikovecu, nadaljeval jih je v Tolmini, Trstu in Pulju. L. 1914. je bil poklican iz Pulje na Dunaj v poljedelsko ministrstvo, kjer si je za Slovence pridobil mnogo zaslug, ker je oprostil mnogo naših ljudi službovanja v vojni.

L. 1918. je bil pozvan k sodelovanju na mirovni konferenci v Parizu, kjer se je posvetil zlasti usodi beguncev. Bil je ekspert in član obmejne komisije za Slovenijo in plebiscitne komisije v Celovcu. Nato je bil predsednik jugoslovansko-italijanske komisije za arhive in katastrofe.

L. 1924. je postal za časa Davidovičeve vladavine veliki župan v Mariboru in je bil v jeseni istega leta upokojen. Za tem je postal honorarni profesor na naši univerzi. Zopet je postal veliki župan v februarju 1927 in sicer v Ljubljani. Na tem mestu je bil dve leti in 9 mesecev, dokler ni bil v oktobru 1929 upokojen. Za svoje zaslug je bil odlikovan z redom sv. Save II. in III. razreda, Francija pa ga je odlikovala s tem, da mu je podelila red »Officier de la Legion d'honneur«.

Pogreb bo v ponedeljek ob 4 popoldne iz Erjavčeve ulice 15.

Vozni red za Din 2 (po pošti Din 250 naprej, ako se naroči le en izvod) za vse železniške in avtobusne zveze Slovenije, izide v torek v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

njen sin sv. Avguštin vkrcal na ladjo, da odide v Rim. Sestre frančiškanke imajo tu samostan, kjer imajo noč in dan izpostavljeno Najsvetejše. Ta naselbina dobrih sester je ognjišče za neštete dobrote, ki jih s krščansko dobrotljivostjo dele daleč na okrog bednemu muslimanskemu prebivalstvu, ki se k njim zateka zaupljivo v svoji revščini in potrebah. Okrog samostana je v teh dneh kongresa postavljenih 250 šotorov, v katerih bo do 2000 duhovnikov in bogoslovcev prenočevalo. Vsako jutro se bo krog in krog cerkve bralo na stotine svetih maš na prenosljivih oltarjih. Samo po sebi se razume, da so tudi vse druge redovne naselbine kakor n. pr. bele sestre naše Ljube Gospe Afriške ali bele sestre kardinala Lavigerieja s pravo francosko gostoljubnostjo in darežljivostjo dalo na razpolago romarjem vse razpoložljive prostore.

Veste, kaj me je najbolj ganilo v teh urah, kar bivam tu na afriški zemlji? To je čudovita krasota te zemlje, kateri skoraj ne vem primere, potem pa obsežnost in točnost priprav, ki bodo omogočile, da bo 20.000 romarjev z onkraj morja skozi 5 dni varno spravljanih. Vsi, s katerimi sem do sedaj govoril, pa naj si bodo Angleži, Belgijci, Nemci, Italijani, Francozi, vsi izražajo posebno zadovoljnost nad ljubeznivostjo domačega prebivalstva in praktičnostjo, s katero se je preskrbelo za romarje. Prav isto mi je izrazil pravkar tudi Nj. Eminenca, kardinal Verdier, ki pa je prišel že včeraj z večjim spremstvom.

Z božjo pomočjo in z dobro voljo vseh se pripravi, kakor vsi upamo, na tej svetli zemlji izredno veličasten triumf posvečen sv. Evharistiji.

Vaš

Alfred Michelin.

Ljubljana

Budte nám vítani, bratři Čechoslováci!

Tak, jako již od pradávna vítala vždy s vřelou sympatií Bilá Lublaň naše bratry Slovany, Čechy, tak také dnes, v slavnostním nadšení Vás bratři srdečně vítá.

Milý úsměv vysokých, zasněžených hor Vám nese vřelý pozdrav, ozřete se jen okolo, drazí bratři, — ta bělost, tot důkaz čisté a upřímné lásky k Vám.

Ta malá Bilá Lublaň, necht utkví Vám v vzpomínce vřelý hosté a pevný hrad uprostřed ní at utvrdí navždy naše vzájemné přátelství.

Po skončeném zájezdu do bratrské Jugoslavi, přeje Vám mnoho zdaru, při návratu do Vaší vlasti, volá Vám Bilá Lublaň v pozdrav: »Na Zdar bratři Čechoslováci! Nezapomňte nás opět brzy navštívit!«

Lublanští strojevedoucí.

Male umetnice

Danes bo v šentjakobski šoli lepa razstava. Učenke ženske strokovne nadaljevalnice bodo razstavile svoje risbe in predmete, ki so jih izdelale v šoli. V tej šoli je 308 obrtnih vajenk. Šolo vodi upravitelj g. Alojz Gorjup, poučuje pa še 16 strokovnih učiteljev in učiteljic. Med vajenkami je skoro dve tretjini krojačice, ostale pa so modistke, vezilje in šivilje.

Uspehi, ki jih te učenke dosegajo pri svojem poklu, so presenetljivi. Risbe krojev perila, klobučkov, pentelj, ornamentov, so kakor male umetnine ali pa kot pravi načrti. Človek ne bi niti verjel, da delajo to mlade deklice, ki pridejo v šolo največkrat z malo predizobrazbo. Pa tudi trgovske korespondence, spisa, knjigovodstva se uče, kar pričajo krasni zvezki in sestavki. Sploh jih šola uči vsega, kar potrebujejo v življenju: okusa, teoretičnega in praktičnega znanja, sploh vsega. Matere, ki ne veste, kam bi s svojimi hčerami, obrtniki in drugi, ki se zanimajo, kako napreduje naša obrtniška mladina: pridite n strmele boste! Razstava je odprta samo danes.

Stavbišča v Ljubljani

Stavbne parcele v sredini našega mesta so že vse zazidane in morajo nova poslopja čimdalje bolj proti periferiji. Nekaj stavbišč pa je v sredini mesta le še ostalo, ta pa niso bila zazidana zaradi za Ljubljano neverjetno visokih cen. Ta stavbišča sedaj ne prinašajo nobenega dobička lastnikom, ki pa računajo le s končnim učinkom: da bodo stavbišče prav drago prodali. Najvišja cena, ki jo je kdaj doseglo kakšno stavbišče v Ljubljani, je 1700 Din za kvadratni meter. To ceno je plačala zavarovalna družba »Dunav« za zemljišče ob vogalu Beethovnovi ulice in Aleksandrovi ceste. In še ta cena je bila dosežena po dolgi pogajanji, zakaj prejšnji lastnik je zahteval za stavbišče celo 2000 Din za kvadratni meter. »Dunav« bo zgradila na tem mestu veliko reprezentativno palačo, v kateri bodo vsi uradni prostori, te družbe, dalje veliki lokali in pa stanovanja. Lični cvetlični paviljon trdnice Korzike pa bo moral seveda izginiti. Tudi sosednje zemljišče, to je prostor, kjer so sedaj grde reklamne deske ob Aleksandrovi cesti, je doseglo visoko ceno. Kupila ga je trgovska g. Mila Kambičeva za ceno 750.000 Din. G. Kambičeva, ki je že dosedaj precej gradila, bo zgradila na tem mestu visoko, šestnadstropno poslopje s trgovskimi in stanovanjskimi lokali. Z zgradbo teh dveh poslopij bi bila Aleksandrova cesta dozdana. — Tudi stavbišča na periferiji, zlasti na

severu Ljubljane, dosegajo izredno visoke cene. Da kak posestnik proda zemljišče ob Dunajski cesti po 90 Din in še več za kvadratni meter, že ni nič čudnega. Najdražji svet, katerega je mestna občina kupila za zgradbo carinarnice ob Vilharjevi cesti, je bil po 65 Din za kvadratni meter, druga zemljišča pa so bila nekoliko cenejša. Na Barju pa je cena stavbišč še vedno stalna in nizka, razen seveda ob cesti.

Kaj bo danes?

Drama: Pustolovec pred vrati. Izven. Zložene cene.

Opera: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. Premijera. Izven.

V Rokodelskem domu točno ob 8 zvečer: Le Roy-Villars, »Krvav denar«; prirede akademiki in srednješolski kongregacije »Marije morske zvezde«.

Jakopičev paviljon: Otvoritev razstave sodobne jugoslovanske grafike. Ob pol 12 uri.

St. Jakobška šola: Razstava ženske strokovne nadaljevalnice.

Ljudski dom Glince: Ob pol 11 dopoldne ob 8 zvečer velfilm »Wings«.

Lekarne: Nočno službo imajo: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1 in mr. Bohinec ded. Rimska cesta 24.

KAJ BO JUTRI?

Drama: Vihtar. Red E.

Opera: Naprto.

Lekarne: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

☉ Sv. maša zadušnica za Fr. Lavtizarja bo v šiški v ponedeljek, 12. t. m., ob 8 v župni cerkvi. Iskreno se vabijo člani in članice Elizabetine in Vincencijeve konference kakor vsi prijatelji in znanci blagopokojnika, ki je še premnogim v hvaležnem spominu kot bivši ravnatelj ondatne osnovne in meščanske šole.

☉ Umetniška razstava sodobne jugoslovanske grafike bo otvorjena ob pol 12 v Jakopičevem paviljonu. Razstavili so od Slovencev: Miha Maleš, Globočnik, Pirnat, Preglova in Pavlovce, Fran Kralj in Tone Kralj; od Hrvatov: Detoni, Hegedušič, Postružnik in Tiljak; od Srbov: Tobakovič in Teodorovičeva. — Razstava bo do 25. t. m. odprta vsak dan od 10—15 in od 14 do 19.

☉ Tombola poštarjev. Osrednje društvo niž. poštinih uslužb. krajev, skupina Ljubljana priredi tudi letos svojo VII. veliko tombolo dne 18. maja t. l. v prid bolnim članom, njih vdovam in sirotam. Prosimo cenjeno občinstvo, da blagovoljno podpirati to humanitarno prireditve. Odbor.

☉ Stolna dijaška kongregacija (v ložem v Križankah) priredi dne 11. maja 1930. o 8 zvečer v Rokodelskem domu koncertnega ul. štev. 12 dramo v 3 dejanjih C. Le Roy-Villars »Krvav denar«. Vstopnine ni; za prostovoljne darove pa se dijaki toplo priporočajo. Prijatelji kongregacije in dijaštva iskreno vabljeno.

☉ Vse, kar je prav! Pišejo nam: Vsi vemo, da mestna uprava ne more tlakovati vseh cest naenkrat in delati asfaltiranih hodnikov na periferiji — že zato ne, ker bo treba tam marsikje razširjena cest, kanalizacije itd., kar vse se ne da naenkrat urediti. Toda toliko pa moramo mestni davkoplačevalci na periferiji zahtevati, da vzdržuje mestna občina ceste in hodnike za pešce vsaj prehodne tudi tu zunaj. Od železniške čuvajnice na Poljanski cesti pa do mostu in potem v Hradeckega vasi ni niti sledi kakega hodnika za pešce, marveč so ob straneh hujše kotanje nego na cesti, ki se ob deževju napolnijo z blatom in vodo. Če pristojni činitelji ne znajo, kako bi prišli do pravičnega razdeljene blaginje vseh občanov brez razlike, potem naj izvršujejo vsaj veljavne zakone. Po navedenih cestah hodi vsak dan v šolo najmanj dvesto šolske mladine (Hradeckega in Štepanja vas, Hrušica) od šestega leta dalje. A novi ljudskošolski zakon zahteva, da pristojni činitelji skrbijo za dobre poti, kjer hodijo otroci v šolo. Če te določbe ne spoštuje niti glavno mesto banovine, kaj naj potem pričakujemo od podeželskih občin. Pa tudi tujski in gospodarski promet zahtevata enakomerno skrb za dobre ceste v vsem mestnem okolišu. Iz teh razlogov naj mestna uprava nemudoma poskrbi vsaj začasno ureditev hodnikov za pešce tudi na Spodnjih Poljanah in v Hradeckega vasi.

☉ Stavbne nasvete, načrte za novogradnje in adaptacije. Tehnični biro »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25/1. Telefon 25-80.

HUMANIK

PLATNENE

D78

NAJBOLJŠI IN VENDAR CENENI

Asistentka ženske bolnice
M. U. DR. MARIJA FINN
 Specialistka za ženske bolezni in porodništvo
 (zdravljenje z diatermijo)
 ordinira dnevno od 12^{1/2}—15^{1/2} ure
 Gledališka ulica št. 7/I. Telefon št. 3008

Paberki s severne državne meje

Sv. Pankracij na Kóbarskem.

Nastoj cerkve Sv. Pankracija na Kóbarskem je zavil v tanci pripovedi. Prvo ustno izročilo pravi, da so ustanovili kapucini na najvzhodnejši točki Radljev kapelice, da so lahko tam maševali za časa blagoslovljanja vinogradov, ki rodijo na severnem pobočju Kóbarskega gorovja znani »silhar« imenovani cviček. Drugo ustno izročilo pravi, da je bil Sv. Pankracij nekoč ivniška podružnica. Pri nekem pretepu med fanti Slovenci z južnega in Nemci s severnega pobočja Kóbarskega, ki so si že od nekdaj precej v laseh, pa je bil en mladenič z ivniške fare ubit. Ker ga ni hotel pokopati doma ivniški župnik, se ga je usmili remšniški, za kar so hvaležni Nemci spravili cerkev Sv. Pankracija pod farno Sv. Jurija na Remšniku.

Po Orožju se omenja cerkev Sv. Pankracija prvič 1655; drugič jo Orožen omenja v zvezi z dograditvijo novega presbiterija 1779.

Za časa Jožefa II. so cerkev zaprli. Nemci pa, pri katerih je sv. Pankracij v dolini Čakave za silhar to, kar pri podravskih Slovencih za belo vino sv. Urban, so dosegli, da je bila cerkev zopet odprta in duhovnik, ki bere včasih maše od sv. Jurja do sv. Mihaela, dobi zbirco silharja. Novo otvoreno cerkev so tudi popravili ali leta 1866. je udarila v zvonik strela, razdrapala orgle in odtrgala štiri metre širok kos zidu od strehe do tal.

Remšniški župnik A. Pirtovski je dal odprto v zidovju izdelati z deskami, obenem pa je načel misel postaviti novo cerkev. 22. avgusta 1870 se je vršil sestanek občinskih predstojnikov iz Remšnika in sosednjih občin, remšniškega cerkvenega odbora in zidarskih mojstrov iz Arveža in Sentjanža. Na sestanku so enoglasno sklenili, da je zato potrebno zidanje nove cerkve, ker je sedanja v nevarnem stanju. Javno mnenje na sestanku je bilo: spomladi se mora z zidanjem začeti ali pa nikoli. Ker pa je župnik prihodnjo pomlad umri, je akcijo za zidanje cerkve vzel v roke provizor Juri Zmavc, ki nam je v svoji kroniki župnije Sv. Jurija na Remšniku zapustil važno zgodovinsko in narodopisno gradivo; Zmavc je pomlad 1872 nabral okoli 4000 goldinarjev, poleg tega pa dosegel, da se je našlo pri Lanfridu bajti na Radlah okoli 100.000 kosov opeke. Pon- graški gostilničar Legat Franc mu je pomagal in je v miselnju, da se bo cerkev gradila, potrošil kakih 900 goldinarjev za žganje opeke, kopanje vodnjaka in planiranje prostora za novo cerkev. Med tem delom pa je bil Zmavc premeščen in vsa akcija je zastala in že napeljeni material se razgubil. Tako je bilo 10 let.

V tem pa je prišel na Remšnik za župnika Juri Zmavc, ki je bil že pred 10 leti duša akcije za zidanje cerkve. Takoj je začel vzbujati med farani stari gradbeni duh. Avgusta 1893 je dobil od namestništva v Gradcu dovoljenje za ustanovitev društva za zidanje cerkve in 15. oktobra 1893 je bil izvoljen odbor, ki bo skrbel za zgradbo nove cerkve in v katerem so bili: župnik Zmavc, Juri in posestniki: Krolj Jože, Mihlberger Miha, Bezjak Janez, Koležnik Juri in Smole Jože. Odbor je izvršil vse predpriprave in dobil 1897 dovoljenje za zidanje cerkve.

Po navodilih posebne komisije se je napravil nov načrt in začela 1898 graditi nova cerkev na sveto, katerega sta, kar potrjuje dopis graškega namestništva Z. 11.077 od 8. julija 1897, darovala cerkvi sv. Pankracija Jernej Koležnik in Ivana Možgan. Sonntagsbote od 8. maja 1898 vabi na pomoč pri zidanju in pravi med drugim: Mariborčani, Dunajčani, Belgrajčani in Osječani so obdodelovali pokrajino in darovali za zgradbo precejšnje vsote v prepričanju: lepa hiša božja bo napravila kraj še slikovitejši, divnejši. Obenem s tem poroča o blagoslovljenju temeljnega kamna, da se vrši 12. maja. O blagoslovljivju temeljnega kamna cerkve, ki je bila posvečena radi raznih zaprek pri gradnji šele 1910, je prinesel obširno poročilo Slov. Gospodar od 15. maja 1898. Ob navzočnosti 8000 ljudi je položil in blagoslovil temeljni kamen kanonik Ivan Križanič.

Na Pankracijevo nedeljo 11. maja otvori mariborska podružnica SPD pri Sv. Pankraciju na Kóbarskem svojo planinsko postojanko. Č. g. Pavlič Vid, župnik od Sv. Jurja na Remšniku, ki ima za realizacijo novega planinskega zavetišča največ zaslug, je kronal biser kóbarske lepote z novim branilcem naše meje, ki omogoča planincem čisti užitek lepote, miline in veličastva našega obmejnega sveta.

Maribor

□ Načrte glede uvedbe užitnine pri mitnih enih je mestno knjigovodstvo z ozirom na težak finančni položaj, v katerem se nahaja mestna občina zaradi nekaterih naknadno nastopivših težkih pri izvajanju proračuna, v glavnem že izdelalo ter bo imel glede njih končne usode odločiti finančni odsek oziroma mestni občinski svet. V smislu predvidene tarife, ki je sestavni del tozadevnega pravilnika o pobiranju občinske trošarine v mestni občini mariborski, se namerava med drugim pobirati uvoznina poleg raznih alkoholnih pijač, jestvin in drugih potrebščin tudi na luksuzne predmete, izdelane iz umetnega cvetja, dragih kovin, slonovine, svile, usnja itd. in druge dekorativne predmete. Za predmete, ki se uvažajo v prosta skladišča, se v smislu tarifnega predloga predvideva trošarina v zmanjšani pristojbini, in sicer pri 100 kg alkohola 0,60; pri 100 kg drugega blaga 0,20; blago, ki se otvori ali izloži na mariborskih kolodvorih in ki gre naravnost preko mestne meje, bi se pri 100 kg trošarinilo z 0,50 Din. Glede uvoza piva se predvideva določilo, da se sme pivo uvažati na ozemlje mestne občine samo v zigosanih sodih po 25, 50, 100 in 200 litrov ali pa v steklenicah. Pri alkoholnih pijačah sploh se predvideva: pri lit. % rumna, likerji in drugih oslajenih opojnih pijač ter žganja in špirita 13 Din; pri litru vina v sodih 1,50 Din; pri vinu v steklenicah 3 Din; pri litru sadnega mošta 0,50 Din, vina iz jagod, malinova itd. 1 Din; piva 1 Din. Od steklenice penine in sploh vseh vin, ki se penijo in kipe, pa se namerava pobirati 20 Din.

□ Izid današnje prvenstvene tekme Maribor: Ilirija v Ljubljani bomo drevi zaradi velikega zanimanja afširali na deski »Slovenec« uprave na Koroški cesti 1.

□ Četrta milijona dinarjev škode je povzročila po približnih računih eksplozija v stikalni fal-ske elektrarne v ponedeljek dne 5. t. m.

□ Mariborska opereta dobi balet. Za prihodnjo sezono se namerava v tujaknjem Narodnem gledališču spopostiti dosedanjim operetni ansamblu z baletnim, kar bi omogočalo uprizarjanje večjih in znamenitejših odskih glasbenih del. Vodstvo baleta se bo bržčas poverilo gđr. Erni Kovačevi iz Celja. Računa se, da se bodo ob tako izpopolnjenem ansamblu in hkrati repertoarju dvignili dohodki mariborskega gledališča.

□ Smrtna kosa. V splošni bolnišnici je umrl v starosti 27 let mizarski pomočnik Anton Repnik. Pogreb bo danes ob 15 na magdalenskem pokopališču v Pobrežju. — Preminula je zasebnica Marija Darih, stara 30 let. Pogreb pokojnice bo danes ob četrtna 16 na mestnem pokopališču v Pobrežju.

□ Prvič v Mariboru. Kakor smo že poročali, priredi mariborska Glasbena Matica dne 4. junija s pričetkom ob 20 v tujaknji stolnici svoj prvi cerkveni koncert s slovitio Grečianinovo staroslovansko liturgijo »Liturgia domestic«, ki je ena najlepših, kar jih poznajo Rusi. Izvajanje se bo vršilo bržčas izpred oltarja.

□ Glavni nabor za mesto Maribor bo dne 16., 17., 18., 20. in 21. maja t. l. v Gambrinovi dvorani. Rekrutna komisija prične posilovati vsak navedeni dan tečno ob sedmih zjutraj. Nabors se morajo udeležiti vsi mladeniči letnikov 1905 do 1909; mladeniči, rojeni 1911, ki mislijo, da so absolutno nesposobni za vojaško službo; vsi obvezniki, ki mislijo, da so nesposobni za vojno službo ter družinski člani, da so za delo nesposobni ter njihova nesposobnost vpliva na rok rekrutove službe. S seboj je prinesiti potrebne dokumente glede vsega, kar je treba pred komisijo izkazati.

□ Pogojno odpuščeni. Včeraj je bilo iz tujaknje moške kaznilnice pogojno odpuščenih 20 kaznjencev, večinoma iz Dravske banovine, nekaj tudi iz Dalmacije in drugod. Na policiji so dobili potrebna dovoljenja za potovanje; istočasno so izvršili tudi posnetje prstnih odtiskov. Kakor znano, je pogojni odpust najnovejši način olajšave kazni, ki je bil uveden enotno v vsej državi.

□ Blagoslovitev nove izolirnice. Se je izvršila včeraj dopoldne ob pol 10. Blagoslovljene obrede je izvršil magdalenski dekan Anton Stergar. Izolirnica obsega sedem oddelkov: za škrlatice, za davico, za izredne kužne bolezni, za trebušne kužne bolezni, za splošne kužne bolezni, za bolnike, sumne škrlatice, in za bolnike, sumne davice. Poleg tega ima omenjena izolirnica 25 bolniških sob. V vsaki sobi je 3—6 postelj.

□ Trajne valove, barvanje las, soparne kodre brez konkurence E. Mares, Maribor, Gosposka 27.

Odvetnik dr. Fran Terčič

naznanja, da je otvoril pisarno
v SOSTANJU — Mestni trg.

Celje

□ Celjski mestni občinski svet bi moral imeti v petek, dne 9. maja zvečer redno sejo, za katero se je iz izvestne strani obljubljala burna debata. Kljub takim prerokbam se je zbralo k seji premalo občinskih svetnikov in g. župan je mogel le ugotoviti, da je seja nesklepčna. Vsi tedaj bo moral za prihodnje dni sklicati novo sejo.

□ Vprašanje kina je na mah nastala v Celju silno važna zadeva. Katol. prosvetno društvo je namreč zaprosilo za dovoljenje, da sme v novi dvorani palače Ljudske posojilnice od časa do časa na svojih popularnih prosvetnih večerih, ki se bodo naslednje leto vršili v tej dvorani, predvajati tudi prosvetne filme. Po naključju ali kako se je istočasno pojavil s svojo prošnjo neki gvatski podjetnik, ki bi rad predvajal v dvorani Celjskega doma tonfilmske predstave. Iz neznanih razlogov je po vsem tem menda vložil prošnjo za samostojno koncesijo še sedanji najemnik mestnega kina g. Cepal. Priprčani smo, da si je Katol. prosvetno društvo s svojim dosedanjim delom dalo najčistnejše spričevalo in pozitivno vemo, da mu v vprašanju kina gre izključno le za novo sredstvo svojega ljudsko-izobraževalnega dela, kakor se tako sredstvo v obilni meri uporablja danes po vsem svetu in tudi v Sloveniji.

Odvetnik dr. Godnič Josip

je otvoril dne 8. maja t. l. svojo odvetniško pisarno na VRANSKEM.

Ptuj

Segajte po srečkah, tablica samo 2 Din. Dne 25. t. m. bo Prosvetno društvo priredilo tombolo. Bo šest velikih dobikov, kakor kolesa, podplatnega usnja, sukna, vreče bele moke, vina in piva. Razen teh glavnih dobikov je mnogo drugih manjših, različnih stvari za ženske, moške in otroke. Vsi dobikiti so najbolje kvalitete. — Srečke se dobijo v trafiki na Florjanskem trgu.

Na živinskem trgu je vladala živahnost. Prijgnanih je bilo 117 konj, 7 zrebet, 175 volov in bikov, 179 krav, 121 telic, 217 prašičev, 158 svinj in, da je bila zastopana vsaka sorta, še ena koza, katere zadržanje je bilo pa zelo kislo, ker ni imela tovariške. Cene so se sukale kot običajno in je bilo sklenjenih mnogo kupcij, posebno za prodajo prašičev.

Jesenice

OTROČJE ZAVETIŠČE NA JESENICAH

je nujna zadeva, ki mora zanimati slehernega domačina. Tako izrazit delavski kraj, kjer se matere vsled zaposlenja pri delu ne morejo popolnoma posvetiti vzgoji svojih malih, resnično potrebuje zgoraj omenjenega zavoda. Doslej se žal ni nihče brigal za to stvar. Otroci se lahko brez nadzorstva pade po ulicah in cestah, uganjajo razne neprijetnosti, izpostavljani so vsem kvarnim vplivom cestnega okolja. Jasno je, da posledice ne morejo izostati. — Kakor smo za gotovo izvedeli, se bo vprašanje otroškega zavetišča v najkrajšem času in na najboljši način rešilo. V novem Krekovem prosvetnem društvu bo v I. nadstropju preatejen gotov prostor, kjer bo zavetišče dana prilika, da se po svoje razvije. Zadeva se bo uredila v sporazumu med lastnikom doma ter Vincencijevo konferenco. Slednja bo vzela prostore v najem ter jih namenu primerno vzdrževala in izpopolnjevala. V ta namen bo Vincencijevo konferenco priredila v kratkem javno tombolo. Otroško zavetišče bodo vodile šolske sestre iz Smihela pri Novem mestu. Poleg brige za otroke bodo šolske sestre skrbjele tudi za klavirsko izobrazbo nadarjenih jeseničanov. Vodi-

le bodo namreč posebno klavirsko šolo, ki bo za Jesenice velikega pomena. V teh zadevah sta se te dni mudili na Jesenicah č. s. sestre prednica in organizatorja iz Smihela. O razvoju stvarih bomo še poročali, opozarjamo pa že sedaj na tombolo, ki jo priredi Vincencijevo konferenca za ta prepotrebni namen.

Važna novica... so — kebrji. Prav zares! V šoli jim pravijo brošči ter jim je od namerodajnejših šolskih in drugih oblasti napovedan neizprosni boj. Vsa osnovna šola je kanila v četrtel nad strašno golazen. Vojska 1000 otrok je bila dolenjena in pripravljena, celo računali so se že ujemati: vsak od otrok po 1 liter, nekateri po dva; občina plačuje to blago po pol dinarja, zneso 500 do 600 Din. S tem denarjem bodo mesto kebrov odfrčali solarčki na majske izlete — tako so gruntale brihtne glave in glavice. Na — pa se je vsul zjutraj dež in poveljniki so vojski rekli zapik. In je 1000 otrok ostalo doma in so kebrji spel rešeni za nekaj dni. Sodijo, da bo ta presneti dež še usoden za Jesenice. Zato namreč: Dež in mraz bosta uničila kebre, kaj naj sedaj dela otroška vojska 1000 duš, kam naj gre občina s tistimi stotaki in kdo naj pojde brez denarja na majniški izlet? Ja, to so velike reči!

Ljudska kuhinja. V Krekovem prosvetnem domu na Jesenicah se v kratkem ustanovi ljudska kuhinja. Pravila za zadrugo so že vložena in ko bodo ista potrjena, bo jeseniškemu delavstvu dana prilika, da bo za mal denar dobivalo tečno in obilno hrano.

Stavba Krekovega prosvetnega doma je na zunaj še v surovem stanju. Se v teku tega meseca pa jo prično ometavati. Blagoslovljitev novega doma se bo izvršila še pred evharističnim kongresom v Zagrebu.

Tovarna KID je dobila v četrtel velik rezkalni stroj (Fressmaschine), ki je predmet splošnega občudovanja. Stroj je dobavila neka nemška tvrdka ter stane četrta milijona denarjev. V kratkem sledijo še drugi moderni stroji, ki so že naročeni. Racionalizacija je torej pri KID že v tiru.

Naše naročnike opozarjamo na podružnico »Slovenec«, »Domoljub« in »Bogoljub«, ki posluje v pritličju hotela Triglav. Uradne ure podružnice so od 8 do 12 dopoldne ter od 2 do 6 popoldne. Naročniki naj se na podružnico obračajo v vseh zadevah uprave, to je glede naročnine, oglasov itd.

Trbovlje

Akademsko društvo »Zarja« iz Ljubljane obišče Trbovlje danes v nedeljo. Ob 10 bo govoril v cerkvi g. univ. prof. dr. Ehrlich, o apostolstvu mož, med sv. mašo pa bodo peli visokosolci. Popoldne ob pol 4 pa priredijo akademiki v Društvenem domu prosvetno akademijo. Na sporedu je bogata izbira narodnih pesmi in igra »Anima«. Da napravimo visokosolcem veselje in podpremo dobro stvar, vabimo k najboljši udeležbi.

□ Napredne Trbovlje pa še telefona nimajo, tako se je hudoval te dni neki tujec, povprašujoč po telefonu.

Kamnik

□ Utopljenca v Mekinjah. Danes ob pol 4 popoldne uprizori Ljudski oder iz Ljubljane v Društvenem domu v Mekinjah slovitio Nestroyev veseligoj »Utopljenca«, ki spada nedvomno med najboljše burke zadnjih let. Pestra vsebina in izvršni kupleti dajejo igri toliko živahnosti, da mora ta veseligoj zadovoljiti vsakega, še tako razvajenega gledavca. Kdor si hoče privoščiti res prijetne zabave, smeha in užitka, naj ne pozabi ogledati si te predstave, ki se uprizori samo danes ob pol 4 popoldne.

Vič

Merodajnim faktorjem. Vljudo prosimo okr. glavarstvo odnosno merodajne oblasti, da si ogledajo cesto, ki pelje od Bokalskega gradu proti Stranski vasi, ki je zlasti ob nočnem času na nekaterih krajih naravnost življensko nevarna vsem, ki morajo po tej cesti. Struga Gradaščice je na nekaterih krajih pokvarila tretjino ceste, ki je razmeroma zelo ozka, breg struge pa visok do 3 metrov. Prosimo, da se čim preje ukrene vse potrebno, da ne bo nesreč.

Glavni dobitek za tombolo Prosvetnega društva bo razstavljen h koncu tedna v trgovini pri Nacetu. Tombola bo 25. t. m. na javnem trgu, prodaja tablic v obch konzumih, pri Nacetu in v trafiki Merjasec na Glincah.

Midlinska predstava v Ljudskem kinu bo danes izjemoma ob pol 11 dopoldne, ter se predvaja nad dve uri trajajoči film »Wings«. Cene vkljub velikim nabavnim stroškom običajne.

Šenčur pri Kranju

□ Pesem noža, pesem krvi! Stara pesem naših fantov, z vedno novimi variantami zaokrožena..., pričena poročilo izpred sodišča 7. maja v »Slovenec«. Evo, zopet nova pesem, ubrana v najbolj rezočih disonancah! Štirje fantje, dobri znanci iz Srednje vasi so šli v soboto na Luže vasovat. Kratkotrasili so se z žganjem. Ura gre na polnoč. Pa reče Jožef Bajt 17letnemu fantičku Janku Martinjaku: »Otroci, spat!« Njegov brat — 21letni Jožef Martinjak — se ogorčen potegne za brata: »Ti ga ne boš gonil spat!« Zavihiti nož in sune z njim. Jožef Bajt vikne, se vzpne, in že se zgredi v naročje smrti — presunjen do osrčja! Trpko, bridko done polnočni udarci ure v mračno noč: »Sodba, sodba, sodba...« V tih grozi nalože mrtveca na voz. Morilec pa hiti pred zemsko sodbo. Javi se orožnikom. Založga je končana! V nesrečni šenčurski fari je padla že šesta smrtna žrtev v razdobju komaj dveh let. A pretepo, ran in busk je bilo vmes — Bog ve, koliko! Naturna fantovska divjost in bojevitost, popolnoma neeklesana od vzgoje, a sto in stokrat podkurjena od alkohola, nam rešira te pretresljive založgre! Kdaj vendar že se bodo vsa društva in korporacije in vzgojni faktorji brez izjeme in brez ozira na desno ali levo zedinili na eno odločno zahtevo: Smrt podpihovalcu alkohol! Kdaj vendar že se bomo dvignili k skupnim, velikopoteznim načrtom, kako bi v vztrajnem delu obtesali in obklesali to vrojeno moško divjost in bojevitost z blagodarne srčne kulture, kako bi v starših poglavitih vzgojevalno spretnost in kako, kako bi se to potrebnih reči...

Ogromne množice so se v nedeljo popoldne valile proti Lužam. Lužani so se namreč zedinili ter napravili lepo spominsko slovesnost svojim žrtvam iz svetovne vojne. V vaško Marjino znamenje so vzdicali dragoceno spominsko ploščo, na kateri so ovekovečili imena osmih padlih in dveh pogrešanih Lužanov. Vrh plošče leži smrtno ranjen vojak. Angel ga dviga in vabi, kažoč proti nebu: »Fantič, le gor vstan, greva za Jezusom!« Tri dni so zvonili in molili za dušni blagor padlih. V nedeljo popoldne pa so imeli v cerkvi skupno pobožnost. Nato so šli v sprejeto k zname-

nju. Nosili so žalne vence v spomin padlim očetom in bratom in stricem. Pred znamenjem so olfseviski pevci zapeli: »Oj, Doberdobi!« Godba je zaigrala ganljivo žalostinko. G. župnik Piber v spremstvu g. kanonika škrbca in g. svetnika Grče je veličal lubezen, ki ne pozna pozabe. Sledi odkritje, blagoslov! Pevci zapojejo. Godba zaigra. Ljudstvo se zadovoljno razide: »Ganljivo je bilo! In vse lepo: lubezen in požrtovalnost Lužanov do svojih padlih, ganljivo petje olfsevskega moškega zbora, krasna godba g. kapelnika Kaiserja, ki se za skromno nagrado ogromno žrtvuje ter zato lahko pokaže nepričakovan napredek in zgledno disciplino! Vse je bilo prav lepo!«

Tržič

□ Halo radio Tržič! Danes popoldan prenaša ljubljanska radio oddajna postaja sledeče tržiške posebnosti. Prenos se vrši iz društvenega doma. Program radio prenosa iz Tržiča dne 11. maja 1930 popoldne: 1. Sen Tržiča (poje moški zbor prosv. društva sv. Jožefa). 2. Zanimivosti Tržiča (govori). 3. Godba prosvetnega društva. 4. Zbor P. R. K. osnovne šole zapoje: a) Martin Zeleznik; Zajček; b) Dr. Gustav Ipavc; Cerkvica; c) Val. Orožen; Lastovski v slovo; d) Martin Zeleznik; Na poti v šolo; e) Zbor vil iz otroške pravlice: »Sirota Jerica«. 5. Prioriz iz čevljarice delavnice. 6. Mešani zbor prosv. društva a) M. Tome; Majeva; b) Dr. Dolinar; Svalba; c) Pavčič; Zdravica. 7. Večer na Kolcah. 8. Moški zbor prosv. društva: a) Ferdo Juvanec; Slovenska zemlja; b) V. Mirko; Pradedom; c) Gostiša-Dolinar; Venček narodnih pesmi. 9. Odmev iz kesarske družine.

Zagorje

Nekaj iz Zagorja pa morate vendar enkrat zopet brati. Saj vam ne mislimo pisati o zaljubljenem matku, ki je vsled nesrečne ljubezni v samomorilnem namenu lizol pil, čeprav nam kak hudo-mušnež kaj takega svetuje. Rajši kaj drugega.

Kakor izvem je pevski odsek Lavtizarjevo »Darinko« končevalno odigral. Saj je bilo za dosti. Dvakrat doma, enkrat v Trbovljah in zadnjo nedeljo, t. j. 5. maja, na Lokah. Udeležba je bila na Lokah kar lepa, splošen uspeh zadovoljiv. In plakati so porabljeni vsi — za arhiv morda imajo še kakoga, tako da si kulturni ognjevit, ki že pred igro na cesti od Zagorja do Lok ni pustil niti enega čelaga, lahko častita na vsesplošnem uspehu. Tudi mi k taki »kulturni častitavi« jezni pa naši pevci niso prav nič, ker jih občinstvo itak zna dobro ceniti.

Ta teden je bilo pogrebov kar cela vrsta. V terek zjutraj smo v Zagorju pokopali nesrečni žrtvi nedeljske železniške nesreče Kmetiča in Spindlerja. Kaj vemo, kaj je povzročilo neljubno nesporazumljenje, da nobeden od sorodnikov ni bil pri pogrebu, prišli pa so v sredo zjutraj sorodniki, prijatelji, znanci — po številu 60 do 80 oseb — na pogreb, pa so našli že zasuto gomilo. Kakor izvem, so v Zagorju pričakovali brzojavke pa ni bilo, ure so potekle in pokopali so jih v terek v skupni grobi. Tako ni bila dovolj strašna nesreča, morala se je še ta nerodnost zgoditi!

Ta teden je tudi teden praznovanja. Samo tri šhte so delali rudarji. T. P. D. je razdelila rudarjem nekaj podpore v živilih, ki so jih dobili pri trgovcih. Dobili so tisti, ki imajo večje družine in so naredili malo sihtov. Prav hvalevredno je, da dobe podpore oni, ki imajo več otrok, le na vsoto zaslužka naj bi bolj pazili. Tako je kdo, ki dela akord, v malo dneh zaslužil 900 do 1000 Din, pa dobil podporo, drugi je naredil več sihtov, zaslužil kakih 300 Din, podpore pa ni dobil, pa je tuji lačen!

Dne 8. maja — v četrtel tega tedna — je ustanovila za zagorski okoliš protituberkulozna tuga. Anketa se je vršila v občinski dvorani, izvolili so odbor, katerega načelnik je g. šolski upravitelj Janko Levstik.

Dne 9. maja — v petek tega tedna — so se na občinski seji delile rudarjem zagorskim občinarjem podpore vsled premožovne krize. Pravec za delitev podpor: število družinskih članov.

Se kako senzacijo bi vam povedali, pa jo bomo, ko bo bolj zrela za javnost. Če pa ne bo dozorela, vam jo pa ne bomo servirali.

Store

Delavska proslava sv. Florijana. Delavstvo rudnika in železarne je letos na slovensen način proslavilo sv. Florijana, zaščitnika tovarniških delavcev. V nedeljo ob pol 6 zjutraj je svirala godba budnico v Storeh. Obo pol 10 so odkorakali z gobo na čelu delavci in uradništvo z ravnateljem k službi božji na Teharje. Pred odhodom je na tovarniškem dvorišču z radostjo pozdravil zbrane delavce in uradništvo njihov zelo priljubljeni ravnatelj, kateri je z iskrenim nagovorom razložil pomen te proslave, izbrano je govoril o sv. Florijanu, zaščitniku tovarniških delavcev, dalje o veri in molitvi, pa tudi o lubezni in zvestobi do domovine in do Nj. Vel. kralja Aleksandra. Lepo so odmevali po štorski dolini trikratni živijo klici. Sv. mašo v župni cerkvi na Teharjih je daroval domači župnik preč. g. Vesenjak, ki je prevzel od tako častnega števila delavcev (znabiti 250!) imel globoko občuten, v srce segajoč cerkveni govor. Bog daj, da bi te plemenite besede obrodile tudi uspehov! Popoldne se je razvila v gostlini Franzl v Storeh domača zabava delavcev, katere so se udeležili tudi g. ravnatelj in uradništvo in je trajala do poznega mraka. — Prav je tako in velika večina delavstva odkrito želi, da bi še večkrat imelo priliko, da pride v tovarniški stik s svojim ravnateljem in uradništvom ob kaki slični prreditvi.

Jezero pri Cerknici

Iz Cerknice je prinesel »Slovenec« od 1. maja dopis, ki se nanaša tudi na našo vas. Pisec članka opisuje cesto iz Cerknice na Jezero, kakšna je in kako jo popravljajo. Res je, da je vse graje vredna. Vendar je pa prišel čas, da so sklenili, popraviti jo, ter jo tudi že nasipujejo. Pripomniti imam, da ima vas Jezero popravljati le pičlo, polovico ceste od Jezera proti Cerknici. Ni pa res, da jo nasipujemo z razvalinami podrtih hiš. Res pa je, da so s tem nasipali nekateri posestniki iz Cerknice drugo polovico ceste, ki njim pripada v popravlanje. Ker pa nismo hoteli načina, kako popravljajo cesto proti Jezeru, objaviti v časopisu mi, je to storil pisec članka. — Ta gospod naj bi se rajiš kakor na zunanost hiš na Jezero ozrl na zunanost hiš v Cerknici. Predvsem ob glavni cesti ter ob veliki in mali ulici. Poskrbel naj bi, preji ko za na Jezero, v Cerknici, da se ne bo gnojnica cedila po cestah. Hiše na Jezero so večinoma prenovljene, ter je od 54 hiš le ena s slamo pokrita. Da pa niso popolnoma dogotovljene, je krivo pomanjkanje denarnih sredstev, ne pa zanikrnost, kar misli pisec. Kadar pride gospod še na Jezero, naj dobro pogleda, da bo videl še druge nedostatke po vasi ter da bo nazaj grede opazil, da se začenja na cesto navozena opaka in gruč šele od drugega znamenja proti Cerknici. Toliko resnici na lubo, javnosti v znanje ter piscu članka v ravnanje.

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

Achille Campanile: Mož s ciganskim obrazom

Naletel sem nanj v krčmi velikega pristanišča. Prisedel je k meni, majhen, star, zagrenjen. Nagovoril me je in kmalu postal zaupen.

»Da, gospod, priznam, da sem tat; toda kradel sem samo enkrat v svojem življenju in potem nikoli več. Toda tudi tedaj ukradeni denar ni niti za vinar pomnožil moje gotovine in tudi okradeni ni bil niti za vinar na škodi. Ali se vam zdi to mogoče?

»Hm, malo čudna reč...«
»Da, pa vendar resnična. Čakajte, povem vam svojo zgodbo, ako obljubite, da me potem ne boste zaničevali...«

»Bodite brez skrbi, ne bom.«
Mož je potegnil svoj stol čisto do moje ga, ker ga drugače v bezniskem hrupu ne bi bil lahko razumel. Useknil se je v svoj modri robec, ga zopet zložil, vtaknil v žep in začel:

»Do tistega dne še nisem bil nikoli kradel in tudi poslej ne več, kakor sem vam že rekel. Tisto prvo in edino tatvino sem izvršil na zanemarjeni mali železnici, ki vodi iz Smirne v Scialbin Kara Hissar po divje razjednem gorovju. Sedel sem v oddelku tretjega razreda. Poleg mene je bil v oddelku samo še en potnik: raztrgan capin, ki se je naslanjal na roko in spal in me navidezno še niti opazil ni. Toda komaj se je začel vlak pomikati, je dvignil glavo in se ozrl name. V rdečkastem svitu petrolejske svetilke sem razločil surove poteze sumljivega, brezizraznega, kakor stena bledega obraza, ki sta ga delala več dni stara rumena brada in sestradami pogled še grozljivejšega. Pozorno sem ga motril in opazil dolgo brazgotino, ki mu je kazila levo lice. Dlje ko sem ga gledal, odvrtnjeji se mi je zdel.

Rad bi se bil premestil v kak drug oddenek, toda na to pred prihodnjo postajo ni bilo misliti. To se pravi, da sem moral sedeti skupaj s tem skrajno sumljivim in neprijetnim človekom približno tri ure — časa dovolj za krvav zločin in prilike tudi, saj smo se vozili po divji gorski pokrajini, kjer bi mojega krika nihče ne slišal in bi mogel morilec truplo brez drugega vreči skozi okno v katero izmed globokih skalnih globeli, mimo katerih je tekla železnica. Vozili smo se navzgor, predor je sledil predoru, tema je požirala vsak pogled — z eno besedo, moj sopotnik bi me mogel brez lastne nevarnosti umoriti, če bi le hotel. Sedel sem kakor pribit na svojem mestu in čutil, kako narasča v meni groza od minute do minute. Od sopotnika, ki se ni ganil, si nisem upal odvrti pogleda; neprestano sem ga motril in po strani škilil na zasilno zavoro, vsak hip pripravljen, da skočim na noge in jo potegnem, kakor hitro bi opazil, da me hoče neznanec napasti. To je nedvomno nameraval, kar so pričali njegovi pogledi, s katerimi me je opazoval. Svoj potni kovčeg sem krčevito držal na kolenih, pokrit z volneno odejo. Tod in tam sem posegel v žep, kakor da bi se hotel prepričati, če je revolver na svojem mestu. V resnici pa nisem imel pri sebi ne revolverja ne drugega orožja, kar je bilo na taki progi neodpustna vmemarnost.

Tu je tujec nenadoma vstal in se zastrmel vame. Zakričal sem in skočil kvišku, da bi potegnil zasilno zavoro. Toda neznanec me je zadržal, me proseče pogledal in me začel miriti, ko je opazil moj strah. »Dobri prijatelj,« je rekel, »gotovo me imate za lopova. Toda bodite brez skrbi; čeprav me imajo vsi za cigana, vendar to nisem.« »Tako?« sem raklical, vesel in olajšan po tej odkritosrčni izjavi, ki me je rešila težke more. »Nikarte, no! Vsaj jaz vas nikakor nimam za lopova...«

In ob teh besedah sem se pomaknil dalje, da je sedel poleg mene. »Tudi nisem lopov,« je ponavljal čudni neznanec, in dodal: »Ne, žal, da nisem.« Začudil sem se. A neznanec je že nadaljeval: »Postati bi bil moral velik lopov in bi bil tudi iz srca rad postal. Zakaj bi tajil? Moje bistvo, moja vzgoja, okolica, v kateri sem se rodil in zrasel, vse me je nagibalo, da bi postal to, kar je bil moj pravi, prirojeni poklic in moja strast: mojstrski tat! Toda ena stvar me je vedno ovirala, da se nisem mogel lotiti kraje, in me še vedno ovira.« — »Morda ne znate krasti?« sem vprašal. »Nič drugega ne znam, nego to,« je odvrnil zagonetni potnik. »Ne, ovira ni v tem, marveč v tem, da ne morem krasti.« Govorite jasneje,« sem dejal. — »Kaj me ovira?« Tu je moj sopotnik dvignil obraz proti luči. »Poglejte me,« je dejal. »Kaj opazite nenavadnega na meni?« — Najraje bi bil odgovoril: Izrazit ciganski obraz, toda premagal sem se in rekel samo: »Ne vem, jaz ne opažam nič posebnega na vas.« »Kaj?« se je zavzel, »ničesar ne vidite? Nu, potem vam sam povem.« Zastrmel mi je v oči in dodal pridružno: »Ciganski, lopovski obraz imam, dobri prijatelj.« Bilo mi je, kakor bi me bil kdo s kolom po glavi. Ugovarjati mu ni bilo mogoče. »Kako naj s takim obrazom kradem?« je dejal spet mrčeno in in porogljivo. »Če se pomešam v gnuječo ali grem mimo ljudi, tedaj vsak nehote seže po svoji listnici in žepni verižici. Kakor hitro me opazijo ženske, skrbno pazijo na svoje vratne verižice in dragocene zaponke. Moji sopotniki ne odmaknejo oči od svoje prtljage, orožniki me nezaupno motre, če me srečajo, in če se v gnuječi pripeti žepna tatvina, potem gotovo mene prvega primejo.«

Stari se je zopet useknil in potem nadaljeval:

In sedaj pride moja izpoved. Med pripo-

Kako je Bož. Jakac doživel Ameriko

(Iz umetnikovih pisem.)

Bronasta svoboda.

Srečno naključje mi je dalo prvo srečanje z Američanom, globoko inteligentnim pisateljem, ob katerem sem dobil prve brise one velike Amerike, kateri sem se bližal. Enakomeren, zamolkel takt strojev je spremljal najine pogovore preko grmenja atlantskih valov. Pozno v noči sva ugledala prve luči na ameriškem kontinentu in ob Long Islandu smo

se ustavili. — Dolge vrste luči na obrežju, žarometi aeroplanske postaje in črne sence malih parnikov obrežne straže, so dale slutiti v bližini velempeto. Dolgo sva stala na krovu, gledala v oddaljene luči, on v veseljem pričakanju, da ugleda zopet svoje rojstno mesto, jaz v nemirnem pričakanju, da ugledam nov svet.

Drugo jutro, ko je dan obilil zemljo, sem ugledal v jutranjem solncu, ki je prodiralo skozi siv dim in meglo — New York. Čudno veličastno, a mrko in kot brez življenja, so se grmadili nebotičniki pred mojimi očmi v nenavadno podobo, beli in črni oblaki dima so jih prepletali, preletavali so galebi in golobi v solnčnih pramenih, oživela je luka in nešteto črnih parnikov, najstarejših in najnovejših tipov, je naglo hodilo po rujavih kalni vodi. Čudno nenavadni glasovi parniških siren so votlo odjekali v čisto novo harmonijo, ki je postala zame nekakšen akord novega sveta.

Le prenelo pa je zakrila to veselo novo doživetje zidovje in železno omrežje proslulega Ellis Islanda z vsem svojim strašnim jetniškim osredjem. Tudi med vojno v jarkih se nisem počutil slabše in tako nesvobodnega kot tam. Prvi maj sem gledal skozi železje in videl le bronasto Svobodo.

Noč na Broadway-u.

Po zaslugi g. E. Kristana sem drugega maja vendarle svobodno stopil na svobodna ameriška tla. Zjutraj sem bil še v jetništvu, sedaj se je pa razgrnil pred menoj ves ta ogromni vtrip svetovnega Babilona. Na žalost sem izgubil svojega spremljevalca — pisatelja, in tako me je vodil po New Yorku g. Marašović.

Po dežju je bilo. Sive meglice so se vzdigovalle nad nebotičniki, somrak je legal na Broadway, zažarele so luči in se mešale z fantastno svetlobo večernega solca v harmonijo, ki mi je bila čisto nova in čudovita, da me je popolnoma objela pesem tega ogromnega doživlja. Kot v najbolj fantastnih sanjah svojega življenja sem stopal dalje po ogromnem Broadwayu. Vsak korak je bil silnejši — ogromne reke ljudskih mas so valovale ob nebotičnikih, v sredi pa črna reka avtomobilov. Vse je bilo v takih dimenzijah, da je presegalo moja pričakovanja. Nastala je noč, ona fantastna noč na Broadwayu, ki mi ostane za zmeraj globoko v spominu, kot je bil na drugi strani pozneje najsilnejši vtis pogled na Grand Canyon v poznem večernem žarjenju.

vedovanjem čudnega možaka mi je šinila v glavo vražja misel. Kaj če bi moža z lopovskim obrazom okradel? Tega cigana, ki ni mogel krasti? Hudičeva misel, pa zelo zapekljiva. Z eno besedo — bil sem dovolj spreten in zvijačen in kmalu nato se je nahajala neznančeva dobro nabasana listnica v mojem desnem žepu. In ko se je vlak nato vstavil, mi niti ni bilo treba menjati oddelka, kajti oni je vstal in rekel: »To je moja postaja, dobri prijatelj. Srečno pot!« Nato je izstopil. Čakal sem, da je njegova postava izginila. Čakal, dokler se vlak ni začel pomikati dalje. Videl sem ga, kako je šel preko proge, s culo in palico v roki. Videl sem, kako so njegove upognjene rame izginile v polju in slednjič mi je popolnoma izginil izpred oči — ta ubogi, ponesrečen mojstrski tat, ta klavirni slepar, ki sem ga jaz okradel. — Čim je vlak zopet drdral, sem izvelkel svoj plen, da bi si ga ogledal. Bil sem grdo presenečen:

Ko sem odhajal iz Evrope, še ni bil tam tako razširjen zvočni film; tako sem imel priliko v velikanskem Paramount Theatru prvič videti in slišati te vrste film. Nad filmom samim nisem bil nič kaj navdušen, pač pa nad ogromnim razkošnim gledališčem. Nenavaden vtis je name naredila ona tajinstvena modrina, s katero je bilo razsvetljeno gledališče, z veseljem sem pozdravil orgle, ki tako dobro soglašajo z vsem, kar je ogromnega. Marsikaj sem srečal, kar mi je bilo čisto novo. Ko sem še pozno v noč sam taval po Broadwayu, sem na bolj samotnem prostoru zagledal človeka, ki je ležal vprek na cesti — žrtev prohibicije.

Moč naše krvi v Novem Svetu.

Tri dni sem romal po New Yorku v družbi g. E. Kristana in spoznaval in občudoval ta svetovni Babilon. Nenavaden se mi je zdelo slišati na nowjorških ulicah slovensko besedo, in srečavati Slovence v ogromnih nebotičnikih, tam kje v 17-tem nadstropju. In vendar živi in kljubuje peščica Slovencev neskončnemu valovanju življenja, kljubuje popolnemu potopu jezika, občutja v tujstvu, in se zaveda svoje slovenske duše. Z globoko bolestjo je odšel naš človek tja čez morje v neznani bleščeči svet. Toda blesk ga je varal, ni našel zlata, marveč črne tovarne, grozotno zevajoča, pošastna žrela playžev in črne jame rudnikov. Sprejel je vse, njegova narurna žilavost ni dopustila strahu in malodušja — mogočno so se napele mišice, vzdigovale, krotile žarečega železnega zmaja — prijele so silne roke vzvod strojev, z uporno silo življenja rile in vrtale v osrčju zemlje, — dokler ni zmagala žilavost in sila in si priborila pot v novo življenje.

Neskončen je boj za obstanek v tem ogromnem valu življenja. Koliko jih je pokopal sredi napora, koliko izmučil in izstradal do smrti. Drugi pa so ostali zmagovalci in naglo, kot je naglo življenje v Ameriki, so stopali samozvestno korak za korakom navzgor. Dvignili so se lastni domovi, lastna ognjišča, sklenile so se mišičaste roke in postavile narodne domove, sebi in narodu v spomin. Rastla so društva in dvignila do kulturnih organizacij. Najkrasnejši primer odpornosti in moči naše narodne duše je ravno v Ameriki.

Ko sem prvič stal sredi največje naselbine v Clevelandu, je bilo moje spoštovanje pred to ogromno energijo globoko. Poznam, kaj je tujina, in zato mi je bilo vse še bolj jasno — in nenavadno toplo občutje je rastlo v meni, ko sem ogledoval slovenska imena, slovenske napise, narodni dom, ki priča o moči teh ljudi. Presenetil me je nad vse prisrčen sprejem in velika požrtvovalnost ljudi, ko so si v trdem boju priborili spoštovanja vreden socialni položaj.

Lepa in strašna.

Ogromna pot leži za menoj — Amerika mi je odkrila del svojega obraza — kot je lepa solnčna stran, tako je strašna nasprotna — zemlja je solnce — ljudje senca.

Preko Chicaga, mesta roparjev, groznih, strahovitih ulic, ki le noč jim da »življenje«, smrdečih velikanskih klavnic in Meštovičevih Indijancev — kot v posmeh žrtvam ameriškega krvnika — je šla pot prek severa, prijaznih vod, gozdov in farm — prek gorovij v Yellowstone, kraj nakopičenih nemogočnosti narave — oblik, ki jim ne več izraza, vedno se menja-jočih. Peklenska kuhinja ob obsevu solnca. Elementarne, čudovite narave.

Ze sem dirjal dalje s pacifikom proti Pacifiku — skozi gost dim, ki je krvavil solnce in ga zakrival — pošastni, ognjeni zublji so spreminjali gozdove v čudna pokopališča grotesk- nskih spomenikov, črnih in bolečnih. Noč in dan me je spremljal požar v gorah z globokimi prepadi in nešteti predori in mostovi.

Ustavil sem se ob Tišem oceanu v Seattlu. Aljaska ima tu svoja vrata, in skoro bi se bilo zgodilo, da bi jo bil udaril v to deželo zlata in ledu.

Ob Pacifiku.

Srečal sem Križaja iz Luže, ki je preživel 30 let v Aljaski v Fairbanksu in je prodal sedaj

V rokah sem imel svojo lastno listnico. Da! Med svojim pripovedovanjem me je bil lopov okradel. Moja sreča, da sem svoj denar pravčasno zopet izmaknil. To, ljubi gospod, je moja povest, kako sem ukradel svojo lastno listnico. Kakor vidite, vam preje nisem lagal.

Komaj je stari končal svoje pripovedovanje, sem plačal, se poslovil od njega in hitro zapustil krčmo, ki je bila sedaj že skoraj prazna.

Po pravici se mi je mudilo! Med starčevim pripovedovanjem sem mu bil namreč izmaknil listnico in sem sedaj hotel pogledati, kaj je v njej. Da bi bila listnica moja, se ni bilo bati, ker je sploh premogel nisem. Zavil sem okoli bližnjega vogala in stopil pod cestno svetilko. Ko sem pa segel v žep, je bil prazen! Plen se je kakor razblinil! Eh, da! Sedaj mi je bilo jasno, da je stari slepar zopet enkrat ukradel svojo lastno listnico. Kdo ve, kolikieriž že?

Primerjajte

naše pomladanske plašče, oblekce in moške obleke lastnega izdelka z drugimi; kupili boste pri

DRAGO GORUP & CO. - LIUBLJANA
Miklošičeva 14

svoj zlati rudnik. Čudno mi je bilo pri srcu, ko sem tu na skrajnem severu in daleč ob Pacifiku srečal domače ljudi — farme v meglo zavite — slovenske, zdrave fante, ki nikdar niso videli svoje zemlje.

Mnogo, mnogo je teh romarjev, našli so si podobno zemljo — a vendar vsak želi nazaj in rad se sreča s človekom iz domovine. Čudna so ta srečanja — imel sem jih polno ves čas do Los Angelesa. Takoma — Portland — rožni Oregon City — Columbia River jim je nedeljski izprehod. Trdo je njih življenje v ogromnih zaduhlih papirnicah.

V San Franciscu, najlepšem ameriškem mestu, imajo naši ljudje cel hrib kot otok sredi velikanskih buildingov v globeli in po sosednjih gričih. Belokranjci so tu ob »zlatih vratih« in Dalmatinci so našli največ sreče ob morju. Mesec dni sem preživel tam v bližnjem »Monteraju« samo 60 milj oddaljenem polotoku ob Pacifiku. Tu sem v popolni samotni delal ob skalni obali Tihega oceana. Mogočnejši in širnejši se čuti ta ocean — več globine in notranje sile ima nego Atlantik; barve so globoke, nenavadne. Vozil sem se po njem en dan in eno noč od San Franciscusa do Los Angelesa. Zapad na Pacifiku je nekaj silnega, kot tudi noč z neskončnim slavlom Rimske ceste.

Los Angeles — južna Californija je svet zase; špansko-mehikanski značaj arhitekture in ljudi dela ta svet najsimpatičnejši v U. S. Tri mesece sem pustil tam in v Hollywoodu, onem čudnem mestu neslutnih valovanj in napetosti življenja. Drugačen je kot si ga predstavljajo povsod drugod — na zunaj vsakdanji, miren, celo skromen — v notranjosti zaklenjenih obdijaj pa uklepa dolar duhove in človeške sile in jih izpija, ubija ali dviga, da jih še groznejše strmoglavijo. Preveč bi bilo o tem govoriti.

Predirjal sem del južne Kalifornije: s čudnimi kaktusovimi drevesi poraščeno. Mohavsko puščavo, mrtvo, strahovito mrtvo, Palmsprings, kot bi danes bil dan po katastrofi elementov. Strašna samota, ki jo vzljubiš. Videl sem tudi stare špansko-indijanske misijone, edina tradicija Amerike.

Pacifična železna kača me je pripeljala do Grand-Canyona v Arizoni. Tu sem srečal naj-mogočnejšo pokrajino, kar sem jih kdaj videl. Nepopisno je žarenje v teh mrtvih rdečih skalah najfantastičnejših oblik in formacij. Morje valovanj barvnih nians in večno spreminjanje. Z mladim Indijcem brahmanom iz Madrasa sva doživljala to smrtno grandiozno lepoto.

Tragika umirajočega indijanstva.

Spremljala jo je divja indijanska pesem, ki je kot nekaj krik teh skal, in plesi Hopi Indijancev. Bolestno je srečanje s temi prognanci na lastni zemlji. Niti državljani ne morejo postati v državi svojih izkoriščevalcev — a njih umiranje je v zabavo — svojevrstna zanimivost! — in dobiček priseljencev te rdeče zemlje.

Čudna, rdeča je ta zemlja dalje v New-Mexiki in vse mogoče in nemogoče oblike skal in barv srečuješ med dirjanjem in tuljenjem železne črne kače. Belo ornamentirane prstene posodice dvigajo neštete rdeče roke Indijank do oken vlakov na postajah. Dežele so neizmerne puščave, le mesta izkoriščevalcev so deležna vsega, kar ti more dati civiliziran svet.

Na poti skozi zimski popoldan v Kansasu je oblila kri samomorilca starca sivolasca v sosednjem vozu. Moči, mladost, življenje je dal železu — njemu ni ostalo nič kakor le boren klobuk in bel zavoj... Par minut zatem so že drugi ljudje veselo uživali življenje na istem mestu... Tam se je začel oni temni ameriški vzhod — v vseh očeh je bil zapisan, a neka grozna hladnost, blaznost lova za zlatom, je jekleno odsevala v ožkih, v ostro zarezanih potezah obrazov.

Da to je

Amerika čudna in ogromna.

Individualnost nima moči in je osovražena, vse je standardizirano. Preveč bi bilo o vsem pisati. Eno je, da Evropejci gledajo preveč z vrha doli na ta svet, ki je tako strogo ločen od nas. Tudi Amerikanci, posebno mladina enako malobrižno zre na Evropo, oboji iz pomanjkanja medsebojnega poznanja. Le kdor pozna obe celini, lahko vsaj približno sodi eno in druga!

— PEGE —
odstrani takoj in brez sledi „Creme Orizol“
Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Zalo-
ga: „Cosmochemia, Zagreb, Smičiklasova 23. Telefon 49-29

Claude Farrère;

Dekle na potovanju

Mama?... Močna žena! Poglejte samo njeno pisavo. Mimica je vrgla glavo nazaj že ob sami predstavi. Mama je bila vseeno nekoliko preoblastna! Vsi ljudje so se je bali. In morebitni snubci ne bodo delali v tem nobene izjeme. Mama je imela vse čednosti, ne izjemši najneznanejših. In kar se tiče njene zunanosti, je bilo še hujše... Stari ljudje so pripovedovali, da je bila nekoč zelo lepa, hčere pa je sedaj obdajala zona pri mihi, kakšne bodo po vsej priliki v približno dvajset letih...

Preostala je le še teta Zoé, drugih sorodnikov ni bilo. Teta Zoé je bila materina starejša sestra. Nekeč ni bila tako lepa, a sedaj se tako grda, vedno pa je bila ljubeznivejša nego mama. Poročena ni bila nikoli, a pred desetletji jo je obožaval plah mož, ki ji svoje ljubezni ni nikoli razodel, a ji je ob smrti zapustil vse svoje premoženje, ki sicer ni bilo bogve kako veliko, vendar pa tako varno naloženo, da ji tudi vojna ni mogla do živga. Danes je ta Zoé med obubožanih Tirlomont predstavljala »bogato teto«. Bila je pri vsem tem dobra ženska, skromna, taktična in prijazna, in nikdo se ni drznil reči o njej kaj slabega — še mama ne.

Lulu, starejša sestra — plavalasa, modrooka, nežna, angelska navidez, v resnici pa brez srca, lažnjiva in potuhnjena.

Loulou, oh! To je bilo nekaj drugega. Svetlorujavih las, temne polti, odkritosrčna naravnost do brutalnosti, pri tem pa strašno ljubosumna. Ob sebi umevno, da sta se Lulu in Loulou sovražili med seboj in včasih zadivljali v besnem plesu... Pravo čudo je bilo, da je Mimica živela poleg njiju, ne da bi jo bilo to sovraštvo zastropilo. Roditelja sta se enostavno napravila gluha in slepa, ker je bilo tako najbolj udobno.

Če se vse to vpošteva in premisli, postane jasno, da možitev za Mimico Tirlomont nikakor ne bi bila tako enostavna stvar...

Redek ptič

In vendar: kakor so bili snubci redko sejani, je nameravala mama še tisti dan enega predlagati Mimici. Ta o tem ni ničesar slutila. Pač je bila med kosilom opazila, da se je materin pogled večkrat nego običajno mudil na njej. Tudi oče se ji ni zdel tak, kakor vsak dan. Vendar ni bila nič manj osupla, ko se je nato tik pred neizogibnim izprehodom, ki ga je napravila vsako popoldne vsa družina skupaj, tajnostno, presenetljivo pojavila v sobi št. 6.

Moja mala punčka,« je dejala z vso potrebno svečanostjo, »skušaj se v teku prihodnjih ur vsaj za silo lepo vesti in biti navidez bolj pametna, nego si v resnici. Posebno velja to za kazino, kamor pojdemo ob šestih na sladoled. Ne pleši ves čas kakor nora, ne blebetaj tjavendan in ne postajaj po kotih z gručami mladih oslov.

»Zakaj?« je vprašala Mimica, ki si še ni upala prav umeti.

»Ker mi je nekdo zate predlagal možitev.«

»Ho! Ha!«

»Da. Nočem ti prikrivati, da sem želela pred teboj omogočiti tvoji sestri. In še ko so mi danes kupčijo predlagali...«

»Kupčijo?«

»Da, sijajno kupčijo... Ko so mi jo predlagali, sem skušala najprej potisniti v ospredje Lulu in v skrajnem slučaju Loulou... Zdelo se mi je pravilnejše in ugodnejše. Toda ne vem, čemu si je ta gospod vlepel v glavo ravno tebe... Na vsak način hoče imeti samo tebe.«

Mimica je molčala.

Mama je nadaljevala: »To je še mlad mož...«

»Koliko je star?« je dihnila Mimica.

»Ni mi pokazal svojega rojstnega lista. Na videz nima še niti štirideset let. In bogat je. Živi na zelo lepem veleposelstvu v Normandiji, kjer ima svoj grad...«

»Celo leto?«

»Po tem ga nisem vprašala in tudi tebi svetujem, da se ravnaj po mojem zgledu. Prosila sem te že, da se kažeš manj neumno, nego si v resnici. Ali me razumeš, da bi utegnula dve — tri neokusna vprašanja zadostovati, da bi se snubec prestrašil in spametoval?«

»Spametoval?«

»Da, spametoval; saj je vendar jasno, da je moral izgubiti pamet, če si je vtepel v glavo, da mora dobiti ravno tebe, ko bi lahko dobil na vsak prst deset nevest, in to samih boljših od tebe.«

Dasi jezna, je Mimica vendar skrajno začudena zaklicala:

»Tako?! Kakšen izreden mož je pa to?«

»Kolikokrat pa naj ti ponovim! Bogat je, razumeš?«

Bogat mož. Redek ptič. Bilo je jasno, zelo prejasno...

Prišel je. Pogledi so si ga privoščili, ga lehtali od vseh strani. V resnici ni bil kar tako. Deželan, da! to se mu je videlo od daleč. Toda gotovo mlajši, mnogo mlajši, nego je bila namignila mama. Obleden je bil strašno. Toda če bi se človek pobrigal za to...

Govoril je. Ušesa so bila napeta. Oče je precej spretno zasakal pogovor na poljedelstvo. Redki ptič je bil redki tudi v tem, da ni zaničeval ne svojega bogastva ne zemlje, ki mu ga je dajala. Tako je bil tedaj, če se vse vpošteva, vse preje nego tepec. Mimica si je tajno priznala, da mu teče beseda zelo gladko, kadar je na vrsti vinogradništvo, žito, krompir in podobne stvari.

Mimica je pozorno poslušala. V tem se je solnce približalo morskemu robu. Godba je odigrala zadnji komad. In prišla je ura, ko se je spodobilo iti domov. Tedaj je začel oče, ki ga je vzpodbodel pomembni mamin pogled, kovati železo:

»Gospod Roseville (tako se je imenoval redki ptič), brez vseh ovinkov bi vas prosil, da nas nocoj počastite in obedujete pri nas v villi.«

Oče se je zmotil. Mama je hitela, da stvar popravi: »Ne, ne v villi, marveč tu v kazini!

Pozabil si, da je danes sobota, moj dragi! Obrnila se je na gospoda Roseville-a: »V La Baule so sobote tako imenovani gala dnevi. Dekleta nam ne bi odpustili, ako bi jih pripravili ob veselje, da obedujejo za okrašeno mizo. Seveda pa računamo na to, da nas razveselite s svojo družbo. Ali smemo upati, da pridete?«

Kaj stvari le še niso bile tako točno urejene, kakor je mislila Mimica? Zdelo se je, da je spravilo povabilo veleposestnika v veliko zadrego.

»Mož Bog,« je dejal, »predvsem bi se bal, da vas motim...«

»Nikakor ne,« je odločno odvrnila mama. »Kako bi nas mogli motiti, če obedujemo nocoj v restavraciji — tu v kazini!«

Gospod Roseville je v vidni zadregi razširil roke in pogledal proti nebu. »Vse vam povem,« je slednjič zamrmral z obupnim glasom. »Tako docela nepraviljen sem bil na to... Se sanjal nisem... da bi me utegnili povabiti... tako da sem sam povabil svojega najstarejšega prijatelja, na katerega sem malo prej tu slučajno naletel, da bi nocoj z menoj obedoval.«

»Oh! Zelo mi je žal,« je obžalovaje dejal oče.

Mama pa ni odnehala: »Tu ni nobene nepremagljive ovire: privedite enostavno svojega prijatelja s seboj, ljubi gospod Roseville. Nas bo dvakrat veselilo.«

Gospod Roseville se je smehljaj, se poklonil, zardel: »Stvar je namreč ta... to vam ne more biti znano... moj prijatelj je zelo čuden človek... komaj Francoz: živi na drugem koncu sveta, v Zadnji Indiji. Tu se mudi le mimogrede.«

»Kaj pa zato?« je energično zaklicala mama.

»Vedeti morate,« je dodal gospod Roseville, »da tudi nikakor ni več mlad...«

»Nu,« je prijazno odvrnila mama, »ali je morda gospod Tirlomont, moj mož, mlad?«

Rad ali nerad se je gospod Roseville, ki ni mogel, kadar se ni nahajal na lastnih tleh, nikomur ničesar odreči, slednjič vdal.

Drugi ptič

Mož, ki živi na drugem koncu sveta — tako je takoj prevdarila Mimica — je istotako redki ptič: eksotične vrste... In v svojem nagnenju do nasprotovanja, je mislila še dalje: »Če bi bil ta drugi ptič tudi bogat?... Kdo ve...!«

Toda ko ga je zagledala, je takoj izpremenila svoje mnenje: drugi redki ptič (imenoval se je Fernand Dubourg) dejansko ni bil več mlad... Njegovi lasje, ostrženi kakor ostrva krtaca, so bili snežno beli in njegovih brki, ki jih je nosil po starem dolge, istotako beli. In Mimica, zelo normalna mala oseba, ni spadala med tista čudna dekleta, ki se zaljublja v stare gospode.

Na vsak način se je izplačalo, moža pogledati. Njegov dolgi obraz je imel barvo kor dovanskega usnja, suhe roke so se čudno, varno gibale, rast je bila istočasno vitka in atletska, posebno čudovit pa je bil pogled njegovih brezbarvnih oči, pogled, ki je bil sedaj sanjav sedaj porogljiv, sedaj prodirljiv, potem pa zopet raztresen. Vsa njegova zunanost je bila tako nekak čisto posebnega, da ga nisi več pozabil, ako si ga le enkrat videl. Muhavost usode! Mama je priredila obed na čast gospodu Roseville-u, toda le-ta je ves čas igral na njem le postransko vlogo, glavno pa njegov prijatelj gospod Dubourg. Pa ne, da bi bil velik govoril, nasprotno: povečini je molčal. Toda vsaka njegova beseda je pričarala pred oči daljno in neznano.

Ce bi bila Mimica le malo zaljubljena — zaljubljena v kogarkoli — bi bila nedvomno ta večer manj radovedno opazovala inostranskega ptiča. Tako pa ga je motrila tako pozorno, da je le napol poslušala, kar je govoril. In kar je govoril, tudi pravzaprav ni bilo nič izrednega — vse to bi bil lahko povedal tudi gospod Roseville. Saj sta bila oba poljedelca, le da je eden trgovač z žitom, vinom in krompirjem, drugi pa je imel riževa polja ter kavčukove in bombažne nasade. Kakor Roseville je govoril tudi Dubourg o raznih škodljivih živalih, le da je namesto črvov, zajcev itd. omenjal tigre, slone in kače.

»Kako strašno življenje živite!« se je zgrozil oče.

»Strašno?« je odvrnil gospod Dubourg. »Pač ne v zmislu, kakor smatrate vi... Nevarnosti so brez pomena ali vsaj čisto postranskega pomena... To je enostavna stvar, ki se je človek navadi, in sicer hitro... Ne! Edini resnični sovražnik, ki se ga mora mož moje stroke bati, je dolgočasje... ali točneje: osamelost.«

»Toda gotovo imate lamkaj zveze?« je menila mama.

»Da in ne. Vse je odvisno od tega, kako to razumete. Naravno, da ne živim v puščavi. Imam svoje kmete, svoje delavce, svoje uradnike... Toda vse to so domačini... Evropejec pa je v moji okolici pravzaprav samo troje starih naseljencev, katerih eden se peča s pridelovanjem riža, drugi s pridelovanjem bombaža in tretji s pridelovanjem kavčuka... razen tega pet ali šest tehnikov, logarjev, knjigovodij, od katerih stanuje vsak v svoji lastni hiši... Čahna je anamitska hiša... in od ene čahne do druge je petnajst do dvajset kilometrov...«

»Toda gotovo imate ceste in avtomobile?«

Tvrdka

A. KUNC

Ljubljana — Gosposka ulica
priporoča svoje izborne izdelke moških
oblačil. - Cene kar mogoče nizke!

Vaši barvasti čevlji bodo kakor novi,
ako jih barvate z Brauns,

Vilbra

barvo za usnje!

Tudi aktovke, kovčegi,
usnjači stoli itd. vse
izgleda kakor novo!

Dobiva se v vseh drogerijah ter
trgovinah z barvo in usnjem.

Tovarna barv
Viljem Brauns, Celje.

»Da. Toda odkrito priznam, da se enih in drugih le malo poslušujem; a tega ne boste mogli prav razumeti.«

»Vam preostanejo torej samo še domačini,« je ugotovil gospod Tirlomont, ki je kazal veliko zanimanje. »Nesreča ima tudi svoje dobre strani. Zame osebno samota ne bi imela nič strašnega. Saj ste oženjeni, kaj ne? In napravil je tako, da mu ni bilo treba ujeti plamenečega pogleda, ki mu ga je poslala mama, v tem ko je Lulu angeljsko povsila pogled, Loulou pa se je naravnost neokusno zasmejala.«

»Oženjen, ne,« je mirno odgovoril Dubourg. »In popolnoma prav imate, gospod, da samota, nad katero se pritožujem, pretiravam, ko bi mogel vsak hip sesti v svoj voz, ki z lahkoto zmagaja petnajst do dvajset kilometrov v desetih minutah, in obiskati svoje sosede ali uradnike. Toda ne, hvala lepa! Ljudje različnega pokolenja in vzgoje imajo malo skupnega med seboj.«

»Ali je res,« je vprašala Loulou, ki se je na vrat na nos vrgla v novo neumnost, »da so anamitske žene tako zapeljive?«

»O tem sem slišal govoriti, gospodična,« je odgovoril Dubourg s prikritim porogom. »In mogoče je, da sem kdaj tudi sam kaj takega trdil, ko sem bil za tako sodbo še sposoben. Toda če hočete biti tako dobri, da pogledate moje lase, potem mi boste gotovo opostili, da sem tako postranske posameznosti pozabil.«

Loulou je dobila po ustih in je zardela. Lulu, ki je hotela izkoristiti sijajno priliko, da tudi od svoje strani priloži sestri še eno s svojjo mačjo tačico, je zažujljala: »Res je tako! To mora imeti kdo že čudno domišljijo, da si more predstavljati zapeljive črnce...«

Gospod Dubourg je zlobno razumel in jo takoj zavrnil, kakor je zaslužila. »Vidim,« je dejal mrzlo, »da sem se slabo izrazil. Hotel sem reči, da takrat, ko sem »tamkaj« urejal svoj knjižni zaboj, nisem mislil, da bom imel redko srečo sedeti nekega večera med mladimi francoskimi damami, ki bi bile radovedne, kakšne krinkice nosijo njihove sestre na Daljnem Vzhodu... radovedne seveda vse, le na različen način — ene odkritosrčno, druge svetohlinsko...«

Sedaj je dobila po ustih tudi Lulu in tako je obmolčala tudi ona. Mimica, ki doslej še ni zinila, je tvegala edino vprašanje, ki ji je kdove zakaj sililo na jezik:

»Toda gospod Dubourg, ker niste oženjeni, anamitskih dam niti ne pogledate ne, a vam domačini vendarle bolj ugajajo nego Evropejci, imate, tako mislim, vseeno dobro sredstvo na razpolago proti osamljenosti, nad katero se pritožujete...«

»Imate čisto prav, gospodična,« je prijazno odgovoril inostranski ptič. »Anamiti so skrajno fino izobraženo plemo, ki ga more samo nevednež primerjati s črnci — neglede na to, da poznam afriške črnce, ki so mnogo več vredni kakor marsikak Evropejec. Toda ti Anamiti se tako razlikujejo od nas, da si tega ne morete predstavljati... Poznam njihov jezik, tako da se morem z njimi pogovarjati. Toda naše misli, naši predvarki, naše sanje so docela drugačni, tako da je družabno obbevanje z njimi nemogoče. V »Pisalnem orodju iz Yade-ja...«

»V »Pisalnem orodju iz Yade-ja?«...«

»Iz Yade-ja... tako se imenuje kraj, ki je najbližji mojim nasadam... poznam dostojanstvenike, ki so izredno vsestransko izobraženi. Toda obbevanje z velikimi možmi je za nas revne poprečne ljudi jetna pašeta, iz katere ne moremo napraviti našega vsakdanjega kruha. In tako sem tedaj v zadnjem času začel misliti na to, da si vzamem tovariša, ki ni tak visokoučen dlakocepec.«

»Tovariša?«

»Pravzaprav tovarišico... družabnico, z docela platoničnimi odnosi seveda... To je spriči mojih štiriinšestdesetih let sploh smesno posebej omenjati. Z eno besedo: S seboj vzamem topot — a odpotujem pojutrišnjem — neke vrste tajnico, če mogoče stenotipistino, ki razume tudi nekaj o knjigovodstvu. Glavno pa je, da je poštena, inteligentna, zadostno izobražena — z eno besedo dekle, ki bi bila sposobna voditi moje gospodinjstvo, sprejemati in postreči moje goste, ki mi jih Bog pošlje v hišo, in mi tako pomagati živeti. To je vse.«

»Te zahteve so dovolj skromne,« je sodil oče; »če moja tvrdka potrebuje novo tipkarijo, potem dobi v teku 24 ur sto ponudb in več in treba ni drugega, kakor da med njimi izberemo najboljšo, to se pravi, tisto, ki se vsaj zdi najboljša.« (Dalje.)

Rešitev aritmogripha.

Zenica, Dev, Ruše, Ana, vrag, Anjon, mir, obod, Reka, Spiš, Kralj, Abel, zrcalo, vkljub, Eva, zarod. — Združena morská zvezda, boljša druga Eva.

Za nagrado sta izžrebana: Karlo Klenovšek, sodnik apelacijskega sodišča, Novi Sad (Pregelj: Otroci solnca) in Roza Janžekovič, dijakinja, Split (Sheehan Patrik: Nodlag).

Lucija Pertot, Celje:

Materi v spomin

Tih in nem pozdrav ti pošiljam, mati: pomlad mladosti in življenja vriska preko polj in trat, pojočih v razkošnosti cvetja.

Zakaj si nas zapustila, mamica, sedaj, ko žari zunaj solnce in smeh, cvetje in petje? Sedaj, mati, ko se koplje moja mladost v solnce in žarkih in mladi maj hiti čez smejoče vrtove.

Nisi mogla kljubovati smrti, mati. Tvoje trpeče telo se je zastoj upiralo ledeni vihri; odšla si, in smejoči maj ti ni mogel poljubiti hrepeneče duše.

Spis, mati, večno spanje z očetom v svoobodni zemlji, ki ti je postala druga domovina, sredi maja, solnca in rož, pojoč budnico lepšim dnem.

Se enkrat si zahrepenela po našem jugu in Adriji; kako rada bi počivala v rodni zemlji, v naročju jasmína in žarkih solnca, v bližini sinjega morja!

Mati moja, kje ti je dom sedaj, kje jug, kje solčni gaji?

Mnogokrat ti je duša zaman zahrepenela po krasnih majskih nočeh. Da, mati, takrat se je bleščalo morje v srebru in zvezde so se lesketale na jasnem firmamentu, z obale, tja čez mirno Adrijo, je trepetal jokajoči glas mandoline. To je bilo takrat, mati, ko so zorele smokve in je mirno sanjala Adrija.

Sedaj ti je dobro, mati! Spiš mirno spanje na tihem solnčnem griču, a tvoja duša raja po lepših gajih, kjer je večna pomlad in vedno smehljajoče solnce.

Tudi moja hrepeneča mladost, mamica, kliče v žejnem koprenju solčnih ravnin; sama je, kakor naša lepa domačija, v objetu solčnih gor in belih domov.

Tja na pomlad, mati, v sladko šumenje lesov me je povedla moja mladost, tja na pomlad je šlo bolešno hrepenenje, med rože in solnce, med cvetje moje lepe mladosti, tja sem ponesla tvoj bolni pozdrav.

Bežale so bolne misli mimo sivega mejnika, hitele preko ubogih kraških tal, oblogodarjenih z bornimi borovci, preko oljčnih gajev in mandeljev, tja v cvetje Velike noči.

Cez ves ta lazur, lesketajoč se kot dijamant v sinjini velikonočnega solnca, valoveč ob vznožju rodnega doma, posejanega s cvetjem, tja doli do pravljicnega Miramar v objemu srebrnopolnih oljk in pinij, je blodil moj plahi, solzni pogled, čez ves ta kras, ko so v žaru južne noči tiho snivala vaška okenca sladke sanje o sreči in svobodi, v objemu Adrije, v zatišju trti in jasmína, čez vso to lepoto južne pomladi, s tihimi čvrčanjem črčika in pobožnim petjem slavčka v oleandru pod latnikom domačega praga.

Tja na pomlad, mati, v sladko šumenje lesov, tja k belemu domu bi ponesla zopet tvoj bolni plahi pozdrav, moja dobra, trpeča mati...

I. A. Krylov:

Triškin plašč

Je Triški plašč dobil v komolcih lino. Pa kaj bi se mudil! Fanté je iglo vzel, odrezal od rokavov četrtno ter jo v komolce všil. In plašč je zopet cel. Samo roke so zdaj za četrtno golje; a to mu ni kazilo volje.

Vendar se Triški smeje vsak. A Triška pravi: »No, saj nisem tak bedak in to nesrečo brž popravim; še dalje nego prej rokave si napravim.« O, Triška mali ni bezjak. Odrezal je gubé in pole, došil rokave in se veselil, četudi plašč je bil zdaj krajši mu od kamizole.

Tako — sem videl tu pa tam drugod — i marsikak gospod zavožene stvari popravlja: pogledaš — v Triškine se plašč, glej, postavlja.

Prevel Georges.

Kdor si želi nabaviti

aluminijasto, emailirano sivo ali modro kuhinjsko posodo, naj se pred nakupom iste obrne na tvrdko z železnino

STANKO FLORJANČIČ

LJUBLJANA SV. PETRA CESTA 35

Točna in solidna postrežba!

NAŠE MALE

Vinko Bitenc:

Moji mamici

Davno že, mamica moja,
v grobu samotnem spiš,
davno že... V mojih sanjah
pa kot nekoč živiš.

S polnim naračjem cvetja
prišel je mladi maj,
trate so ozelenele,
vse je kakor nekdanj.

Zate natrgal sem soplek
svežih, rosnih cvetlic
in jih polagam na grob ti
bledih, otočnih lic.

Tebi naj rože dehtijo,
mamica, tebi v spomin!
Maj na gonili je tvoji,
nima ga v srcu — tvoj sin.

Grimm-M. Kunčič:

Milanček, Milenka in čarovnica

Zivel je gozdar, ki je imel v bližini močnega gozda prijazno hišico in v njej zelo hčerko Milenko.

Nekega dne se je podal gozdar na lov. Sredi samotne goščave je zaslišal droben, tožeh človeški glas, podoben klicu otroka, ki je za- blodil. Gozdar je šel za klicem in zagledal med rogovilami visokega drevesa neboljjenega fantka.

»Čudo božje,« se je zavzel gozdar, »kako pa je splezal ta črvicek na drevo?« Ugibal je to in ono, in naposled iztuhlal, da se je bilo najbrž zgodilo tako: Neznana mati je šla z otrokom v naročju skozi gozd, sedla utrujena pod drevo in zaspala. Tedaj je prišel odnekod jastreb, vzel speči materi otroka iz naročja in ga položil na drevo. »Tako je moralo biti, pa nič drugače!« je iz svoje zamišljenosti zamrmral gozdar.

Splezal je na drevo, rešil otroka iz neprijetne zanke in si dejal: »Odneseš ga bom domov in skrbel zanj kakor za rodnega sina. Ho- jej, ali bo Milenka vesela novega bratca!«

Najdenčku je dal ime Milanček in ga vzga- jal skupaj s hčerko Milenko. Otroka sta se imela tako rada, ja, tako rada, da sta vedno skupaj tičala in bi eden brez drugega ne mogla živeti.

Gozdar je imel v svoji hiši tudi staro, neznanako grdo kuharico. Ta kuharica je nekega večera vzela dva velika vrča in šla z njima po vodo v vodnjak. — No, prava reč — boste otroci, ki to pravilčno čitate, dejali — prava reč, če je šla po vodo! Ali je to kaj čudnega in nenavadnega?

Res: nič čudnega in nenavadnega ni to, dragi moji — a čudno in nenavadno je, da je stara kuharica šla tistega večera najmanj desetkrat k vodnjaku vode iskat!

Milenka je to videla, se začudila in po- barala:

»Ja, Marjana, zakaj boste pa potrebovali toliko vode?«

»Povem ti, če mi obljubiš, da ne boš tega nikomur izblebetala.«

»Ja, Marjana, veste da ne bom, saj nisem nobena čenča,« je modro dejala Milenka.

»Poslušaj torej! Jutri jutraj, ko bo očka gozdar odšel v gozd na lov, bom zakurila velik ogenj in ko bo voda v kotlu zavrela, bom vrgla vanjo Milančka in si ga skuhala za zajtrk.«

»Ja, Marjana, ali ste znoreli, kali?« je prestrašeno zajecjela Milenka.

»Kaj bi znorela!« se je odurno zarežala ba- bura in grozeče pomigala s prstom: »Torej molči!«

Naslednjega dne je gozdar res navsezgodaj odšel v šumo na lov. Milanček in Milenka sta bila tedaj še v postelji.

Pa je dejala Milenka:

»Milanček, če ti mene ne boš zapustil, tudi jaz tebe ne bom.«

»Nikdar in nikoli!« se je sveto zaobljubil Milanček.

In mu je Milenka s skrivnostno šepetajo- čim glasom razkrila, kaj namerava z njim stara kuharica Marjana. »Kar brž vstaniva in pobeg- nita!« je h koncu pristavila. —

Kuharica Marjana je medtem v kuhinji grela vodo. Ko je voda zavrela, se je starka po prstih splazila v spalno sobo, da bi Milančka zgrabila in v kotel vrgla. Ko je pa videla, da sta postelji prazni, se je grozno prestrašila:

»Hu, kaj naj zdaj rečem gozdarju, ko pride domov in vidi, da otrok ni nikjer? Jemnasta, jemnasta!«

Stekla je kolikor so jo nesle stare košene noge v hlev in ukazala trem hlapcem, naj po- biče za ubežnikoma in ju privedejo nazaj.

Milanček in Milenka sta baš počivala pod košatim hrastom, ko sta zagledala svoje pre- ganjalce v daljavi. In je Milenka ljubeče polo- žila desnico okoli Milančkovega vratu, mu pre- srčno pogledala v oči in dejala:

»Milanček, če ti mene ne boš zapustil, tudi jaz tebe ne bom.«

»Nikdar in nikoli!« je svečano odgovoril Milanček.

»Veš kaj?« se je domislila Milenka. »Spre- meni se v cvetlično steblo, jaz se bom pa spre- menila v rožico na njem!«

Ko so hlapci upehani pridirjali do hrasta in videli, da sta otroka izginila brez sledu, ko da bi se bila v zemljo pogreznila, so široko za- zijali in se praznih rok čemerno vrnili domov. Povedali so kuharici, da niso videli drugega ko cvetlično steblo z drobno rožo na vrhu.

Starka se je neznanosko razsrdila in zaroh- nela nad njimi:

»Butci butasti, zakaj pa niste rože utrjali in mi jo prinesli? Kar hitro nazaj in storite to!«

Ko sta Milanček in Milenka znova zagle- dala svoje preganjalce, je Milenka gorko stis- nila Milančku desnico in dejala:

»Milanček, če ti mene ne boš zapustil, tudi jaz tebe ne bom.«

»Nikdar in nikoli!« se je zarotil pobič.

»Spremeni se v cerkven stolp, jaz bom pa krona na vrhu!«

Ko so hlapci pridirjali tja in rože ni bilo več, so se bolj na široko zazijali. Slabe volje so se vrnili in povedali kuharici, da niso videli drugega kot majhen cerkven stolp z zlato krono na vrhu.

»Butci butasti, zakaj pa niste stolpa podrli in mi krono prinesli?« se je strahovito zadržla nam njimi starka. »Hajd! Pojdimo vsi skupaj tja!«

Ko sta Milanček in Milenka v tretič zagle- dala svoje preganjalce s hudobno starko na čelu, je Milenka ljubeče objela Milančka in mu dejala:

»Milanček, če ti mene ne boš zapustil, tudi jaz tebe ne bom.«

»Nikdar in nikoli!« je kakor k prisegi dvig- nil Milanček roko.

»Spremeni se v ribnik, jaz bom pa raca v njem!«

Preteče kakor kraška burja je privihrala kuharica. Ko je zagledala ribnik, je legla na trebuh z namenom, da bi popila vso vodo iz ribnika.

Milenka-raca pa je jadrno spivala h kra- ju, zgrabila s kljunom kuharico za kljukasti nos in jo potegnila v vodo. Tako je stara, hu- dobna čarovnica utonila.

Milanček in Milenka sta se vsa srečna pri- jela za roke, veselo zarajala po trati in se vrnili domov — kjer prav gotovo živita še danes, če nista že umrla.

Mirko Kunčič:

Ptiček z dvema kljunčkoma

Ilustriral J. P.

21.

Urnih korakov je stopala samotna popot- nica in napenjala oči, da bi ne izgubila poti. Listje je skrivnostno šumelo pod njenimi no- gami in veje so pokale in ječale kakor v smrti- ni bolečini...

Prislonila je dlani na usta in zavpila v gozdno tiho:

»Tine! Tine! Kje si? Oglasi se! Vrní mi ptička! Saj ti bom vse odpustila.«

Molk. Samo odmev se je lovil iz daljave in spet tonil v daljavo.

»Tine! Tine!« mu je bridko očitala. »Za- kaj se ne oglasiš? Ne bodi tako trmoglav in hudoben! Daj mi ptička nazaj! Saj veš, kako rada ga imam, ko nimam nikogar drugega na svetu... Hoj, hoj! Kam si se skril, porednež?«

Nobenega odziva. Molk. Brezkončen molk.

22.

Gozd je postajal vse temnejši in gostejši. In nekam navkreber se je začel vzpenjati.

Težko je sople Terezinka, in kakor je bilo hladno, so ji debeli potni kaplje polzele s čela. In malodušje se je je polotevalo in čudna onemoglost; takoj za njima pa je pri- hajal strah z volilimi očmi...

»Ovbe,« je vzdihnila in si položila dlan na vroče čelo, dohve, pa sem mislila, da bom Tin- ča takoj dohitela in mu ptička vzela... Zda- ja pa imam! Kam bi, ovbe, v tej strašni samoti in temi, kam?«

»U-u-u,« je kakor v odgovor zamolklo za- skovikalo nad njo.

Terezinka se je zdrznila in se v naglici pokrivala. Temna groza jo je obšla. Morda so

prav v tem gozdu rokavnjači in strahovi doma? Križ božji, če jo zasačijo...

Tiho, po prstih, je stopala poslej naprej in niti vzdihniti si ni upala več, da bi je rokav-

njači ne slišali in ne prilomastili odkod... Če je veja zaskripala pod njo, ji je srce kar za- stalo, tako se je prestrašila...

Pot se je začela nenadoma ožiti in je slednjič povsem izginila.

Neodločno je obstala Terezinka pred širo- kimi, molčnimi debli, položila culico na tla in hotela v svojem obupu in grenki zalučenosti leči na tla in s tesnobo in trepetom čakati jutra. Pa je zdajci zagledala nekaj, kar ji je vtilo novega poguma in novih moči v izmučene ude: blede lučca je zasijala iz globoke notra- njosti gozda.

23.

»Koča! Gozdna koča!« je veselo vzkliknila, plosnila z rokami in v radostnem pričako- vanju krenila v ono smer. In mogočno upa- nje ji je zagorelo v očeh: »Morebiti se je tudi Tine s ptičkom zatekel tja in zdaj spi in se premetava v hudih sanjah po ležišču, ker mu vest ne da miru... Hojej, pa prav gotovo ga bom našla tam!«

Pospešila je korake in se ni menila, da ji je bilo krlice od ostrega bodičevja že vse raz- trgano in da je krvavela na rokah in nogah...

Naprej, oj naprej! Lučca vse svetleje gori, upanje v očeh Terezinke raste in v njenem srcu več žalosti in malodušja ni...

(Nadaljevanje prih. nedeljo.)

Uganke

1. Zakaj teče zajec čez goro?
2. Katera hišica ni ne lesena ne zidana?
3. Imam oči — in ne vidim, imam ušesa — in ne slišim, imam usta — in ne jem, imam roke in noge — in jih ne rabim; za las sem ti podoben — kdo sem?
4. Katera ura nima kolesa?
5. Koliko je na svetu oslov, ki ne znajo rigati?
6. Na kateri strani neba leži prečudežna dežela Indija Koromandija?

Imena vseh briteh glavice, ki bodo prav- ilno rešile vseh šest ugank, pridejo v poštev za lepo nagrado. Nagradenec bo določil žreb. Rešitve morate poslati najkasneje do četrta 15. t. m. na naslov: Kotičkov striček, uredni- štvu »Slovenec« v Ljubljani.

Težka reč

Janko in Metka se kratkočasita z Metkinim balončkom. Nenadoma potegne veter, balon od- leti in Janko se začne silovito dreti.

»Kaj pa tako tuliš? Saj je bil zrakoplov moj!« mu reče Metka.

»Seveda je bil tvoj, ampak moja sapa je bila v njem!« se zadere Janko.

Čudna kazen

V Meksiki, deželi spretnih jezdecov in strelcev, je nedavno neki deček ustrelil svojega učitelja. Za kazen je moral stokrat napisati sta- vek: »V šoli ne smem streljati!...«

1.

Dragi striček!

Najprej Ti povemo, da smo tri punčke, ki se vsako nedeljo skregamo in stepemo, katera bo prva pri Tvojem kotičku.

Smo učenke ljudske šole v Ljubljani. Za Tvoje ime že vemo in Te tudi dobro poznamo. Ako želiš tudi Ti nas poznati, Ti pošljemo slike.

Ampak bogvaruj, če nas vržeš v koš! Po- tem bomo vse tri tako jokale, da bo še enkrat poplava na Viču.

Na svidenje!

Mieka, Franica in Nežika.

Odgovor:

Drage tri punčke!

Vam bom že dal, kregati se in tepsti za- radi kotička! Rajši vsaka po en očenaš ob ne- deljah zjutraj zmolite, Vas bom bolj vesel. Prepirljivih putk in pretepaških petelinčkov jaz v svojem kotičku ne maram.

Za moje ime že veste? Prava reč! Pogoditi moje ime — za to ni treba prav nobene pose- be bistroumnosti. Saj se ven in ven podpisu- jem in zatrjujem, da mi je Kotičkov striček ime, torej je čas, da to že enkrat veste. Saj je otroče lahko, zapomniti si tale stavek: Kotič- kovemu stričku je Kotičkov striček ime...

Grožnje, da se boste tako jokale in točile solze bridke, da bo nastala še enkrat poplava na Viču, če Vas vržem v koš — sem se pa ta- ko prestrašil, da sem Vas namestu v koš, kar koj v kotiček vrgel.

Torej kakor rečeno: ravšati in kavšati se pa ni treba več!

Pozdravljene!

Kotičkov striček.

2.

Dragi Kotičkov striček!

Večkrat sem že mislil na to, da bi Ti pi- sal, ker pa do sedaj še nisem znal, Ti še nisem.

Rad bi jaz Tebe poznal, ker znaš nas malčke tako lepo zabavati. Tudi jaz bi rad po- stal, ko bom zrastle, tako velik gospod kot si Ti, ali pa še večji. Učim se rad. Tudi spriče- valo sem imel prav dobro.

Te srčno pozdravlja

Marjan Smole,

učenec I. razr. v Žužemberku.

Odgovor:

Dragi Marjan!

Rad bi Ti mene poznal — rad bi jaz Tebe poznal. No, se bova pa seznanila enkrat, se pa bova! Če prej ne — čez leti dve al' tri bo- va kod skupaj trčila. Saj še nisva tako stara, da bi najine stopinje samo do groba še našle, pct. Ti in jaz, jaz in Ti — oba sva in bova še dolgo časa ostala fanta od fare, ali ne?

Tudi tako »velik« gospod kot sem jaz, boš še lahko postal. Veš, jaz merim komaj 1 meter in 60 cm od glave do nog in prav toliko od nog do glave. Torej vidiš, da nisem tako »velik« kot si Ti misliš...

Lepo pozdravljen!

Kotičkov striček.

Dragi Kotičkov striček!

Danes je ravno nedelja. Zunaj pada dež, in ker se nimam s čim kratkočasiti, sem vze- la v roke držalo in kos papirja, da Ti napi- sem, kako se mi godi.

Obiskujem II. razred osnovne šole v Zgor- nji Šiški. Učim se zelo dobro. Gotovo že veš, da imamo novo lepo šolo. Moja razredničar- ka je gospa M. Babnik, kateri se imam zahva- liti za lepe nauke, ki mi jih dan za dnem daje. Ako boš šel kdaj tod mimo, stopi v šolo in pokliči mene, da ti bom razkazala vse pro- store, katerih sam ne moreš najti.

Prosim Te, da me uvrstiš v svoj kotiček.

Pozdrav od

Katice Kubelj,

učenke II. c razr. v Šiški.

Draga Katice!

Torej samo takrat, kadar moraš zaradi dežja tičati v sobi in ti je dolgčas — se spom- niš name? Ohjej, jaz sem bil pa prepričan, da noč in dan misliš name... Vidiš, v kakšni zmoti živi včasih človek! Jaz, Kotičkov stri- ček, sem v tem oziru čisto drugačen, draga moja. Jaz vzamem v roko držalo in papir ter mislim nate tudi takrat, kadar mi ni dolgčas in ne pada zunaj dež. Zakaj? Zato, ker sem od fare fant!

Praviš, da mi boš razkazala vse šolske prostore, če pridem tja. Saprilot, ali si takšna imenitna oseba, da po svoji mili volji lahko vabiš razne stričke v šolo in jih vodiš iz sobe v sobo? Kaj bo pa gospod upravitelj k temu re- kel? Najbrž bi vzel korobač v roko in bi me ne — gosta nepovabljenega — v svetem srdu skozi duri nagnal. Zato rajši ne pridem. Veš, pred gospodom korobačem imam jaz takšno neznanosko spoštovanje, da se mu, če le mo- goče, že v razdalji dveh kilometrov izognem.

Lepo pozdravljena!

Kotičkov striček.

Radioamatersko terminalno kopališče
DOLENJSKE TOPLICE
(Toplice pri Novem mestu)
so edino in trajno sigurno zdravilno sredstvo pri
reumatizmu, neuralgijah, ženskih boleznih itd.
— Kopališčne naprave so vseskozi neposredno na
izvirkih. — Sezona od 1. maja do 30. septembra.
— Zeleniška postaja Strazha-Toplice, dolenska
Zeleniška. — Zahtevajte prospekte. — Črna zli-
žane, posebno v pred- in po sezoni.

Predsednik francoske republike Doumergue pri proslavi stoletnice v Alžiru. Arabski glavar Bah aga Djeloul pozdravlja predsednika v imenu vseh arabskih rodov.

Prava slika sovjetske Rusije

Kakšna je današnja slika sovjetske Rusije v 13. letu revolucije? Ali so v tej zunanji sliki vidne kakšne bistvene izpremembe, kar se tiče prejšnjega ali morda sledovi prejšnje zaostalosti prekašajo te novotarije, ki jih je stvorila boljševiška revolucija?

Iskreno moramo reči, da v celokupni zunanji sliki sovjetske Evrope se ne vidimo kakih sledov novega življenja, zlasti tam ne, kjer je Rusija še pretežno poljedelska dežela. V velikih mestih in industrijskih središčih se že vidijo sledovi novega življenja na prvi pogled. Toda na prostori ruski deželi? Ne! Tam so kakor pred 50 in še več leti lesene in ilovnate kočice, vse pokrite s slamo, ki je že stara in črna; tam vidimo vasi, ki so zgrajene popolnoma preprosto in ki so brez potrebe raztegnjene v kilometre daljave; tam vidimo tudi še kamenito zgradbo pravoslavne cerkve in morda poleg samo eno ali dve kočici.

Vozimo se na tisoče kilometrov in je vseeno, če smo v rjazanski ali penzajski guberniji ali dalje v Povolžju okoli Sirzana ali Samare ali v okraju Buzuluk ali na travnatih stepah proti Uralu in Orenburgu, — povsod vidimo isto sliko z zelo majhnimi izpremembami, ki pa se zelo redkokdaj nagibajo k boljšemu. Novega je zelo malo videti; skoro bolj izgleda, da so ljudje nazadovali, saj zunanje, od glave do čevljev, če jih sploh imajo. Ali vendar je velika revolucija zasedla tudi rusko vas in jo še zaseda. Njene posledice so za površnega potnika zelo skrite in vsakdo, kdor n. pr. prepotuje sovjetsko Rusijo z ekspresom v 11 dneh, trdi, da razen zunanje bede ni v Rusiji ničesar revolucionarnega. Razume se, da to pomeni, da ni videl na vseh kolodvorih prodajalnic, kjer prodajajo knjige in časopise, da ni poslušal razgovora mušikov, ki postrani gledajo luksuzni voz, da ni opazil male cisterne za nafto pri nekaterih postajah, da ni zašel v mnoge zgradbe ob progi, ki so sedaj pretvorjene v skladišča poljedelskih strojev in njihovih nadomestnih delov in da se ni sam razgovarjal z možmi srepega pogleda in s skromno oblečenimi ženami.

Revolucija v ruski vasi prihaja danes do izraza v postopoma razvijajočem se novem nazoru, ki skuša poiskati novih oblik gospodarstva, ki bi odstranile to splošno bedo. Komunisti igrajo tu čisto vlogo diktatorjev, čeprav jih večinoma tajno in javno mrzijo. Toda večinoma jih vsaka vas posluša in kjer ni poslušnosti, tam se neposlušni mušiki prisilijo, da postanejo poslušni.

To vidimo danes pri hitrem potovanju preko evropske Rusije v prvi vrsti na znani kolektivizaciji. Že je konec aprila, toda sovjetsko selo srednje Rusije se še vedno ni tnašlo, mestoma se obotavlja, mestoma pa dela. Siroka polja so že davno osvobodjena zimске odeje, toda poljedelčeve roke so se jih dotaknile le bolj malo, komaj vidno. Ve-

činoma delajo samo člani kolhoza (kolektivnega gospodarstva). To se vidi ne samo po velikosti zoranih in posejanih njiv, ampak tudi po obdelavanju v celih grupah. Ozke njive »samostojnih« gospodarjev so večinoma nezorane. Sovjetska vlada skuša sicer to z milijoni letakov in listov omiliti in naglašati, da je to pod vplivom sovražne agitacije kulakov, toda ne pojmuje tega, da je ta agitacija izzvana baš s poostreno razredno borbo, ki so jo začeli komunisti kot neobhoden spremljajoč pojav pri kolektivizaciji poljedelstva.

Tu se torej najbolj vidijo sledovi revolucije. »Res je, mi sejemo,« se zdi, da govore

Potresna katastrofa v Zadnji Indiji. Predvor velike pagode Šve-Dagon, eno največjih svetišč na svetu, katero je potres hudo poškodoval. Pagoda je bila sezidana v šestem stoletju, ima streho iz čistega zlata in jo imenujejo sedmo čudo sveta. — Na desni svetišče v Rangoonu, središču strahotnega potresa, ki je zahteval 6000 človeških žrtv.

sovjetski mušiki, »toda samo tam, kjer so nam komunisti obljubili kakšne predprave« (tako pravijo člani kolhozov). »Sejemo samo toliko, da bodoče leto ne umremo od gladi,« pravijo kmetje, ki delajo samostojno. »Mi bomo se nekaj dni počakali,« govore tiho oni, ki jih imenujejo kulake, »in bomo sejali samo zase, ker nihče nas ne more prisiliti, da bi sejali več.«

V tem je danes vse, v tem je glavno vprašanje vse Rusije. Zemlja se obdelava nezadostno in naravno, da tudi žetev ne bo nadpovprečna. Kolhozi ravno tako ne štedijo z zemljo, orjejo samo tam, kamor stopi konj in kjer je mušiku všeč, seje pa samo za oko. Radi tega njive kolhozov nimajo točne meje, ampak se obdeluje »sem in tja«. Kje bi se našlo toliko geometrov, ki bi kolhozom in samostojnim gospodarjem izmerilo novo prideljeno zemljo, ko je letos takorekoč preko noči vstopila polovica vseh gospodarstev v kolektivne ekonomije.

V Orenburgu, že na meji Azije, v popolnoma poljedelskem kraju, zahtevajo danes za navadno francosko pecivo 28 kopejk. Niso to špekulantje, ampak poklicni sovjetski trgovci. To se pravi, da stane hleb navadnega kruha 8 dinarjev! Poleg kakih 20 kosov peciva, kolikor ga je bilo v trgovini, je stal napis: »Nimamo cigaret in tobaka.« Orenburg je značil takorekoč za nas višek potovanja skozi evropsko Rusijo. Ta višek, teh osem dinarjev za hlebec kruha in pomanjkanje vsega ostalega, to so novi znaki te rjazanske, penzanske, sirzanske in samarske revolucije v poljedelstvu, ki danes zavzema vso Rusijo in jo razkrajja kakor močna injekcija, ki jo je dal svet neizkušenih zdravnikov.

8 let po nedolžnem v ječi

V noči od 27. na 28. aprila 1922, torej pred osmimi leti, sta v hišo zakoncev Sperl v samotni Distelhof na Bavarskem, v bližini avstrijske meje, vlomila dva mlajša moška. Roparja pa je odkrila zakonska dvojica in pričela klicati na pomoč. Preden je prišla pomoč, sta se roparja vrgla na stara in slabotna zakonca in ju na grozovit način umorila. Nato sta morilca, kot sta hišo temeljito izropala, pobegnili. Kmalu nato so aretirali 18 letnega kmečkega sina Jožefa Hermanna iz Zgornje Avstrije in 19 letnega delavca Otona Propteja iz Schwandorfa na Bavarskem. Oba sta dejanje kar najodločneje tajila, vendar pa sta ostala v zaporu, ker so razni indiciji govorili proti njim. Dne 8. julija 1922 je bil Hermann obsojen na štirinajst, Propte pa na dvanajst let ječe. Sedaj so pa nenadoma obnovili sodno postopanje. Pojavili so se novi momenti, ki so tako tehtni, da so oba leta 1922. obsojena izpustili iz ječe. Pod nujnim sumom umora je sedaj državno pravdnistvo izdalo zaporno povelje proti 23 letnemu ključavničarju Hirschmanu in 28 letnemu kamnoseku Gubmannu, oba iz Schwandorfa.

Detektiv kot dušeslovec

Mnogo ljudi je — posebno žen —, ki gredo v trgovino in ne vedo, kaj hočejo kupiti. Pogosto niti ne vedo, če hočejo sploh kaj kupiti. Posebno veliko je takih, ki si hočejo najprej vse ogledati. Morda končno kaj kupijo ali pa tudi ne. Mnogo ljudi je — posebno moških —, ki gredo v gostilno in še ne vedo, kaj bi jedli ali pili. Hočejo si še premisliti, ali bi jedli to ali ono jed, pili četrtinko litra vina ali kozarec piva. V nasprotju s temi neodločenimi so pa ljudje, ki gredo na kolodvor. Ti navadno vedno vedo, kaj hočejo, kam hočejo. Na kolodvor ne greš z mislijo: Bom si še premislil, ali se bcm peljal v Zagreb ali v Maribor ali v Belgrad. Na kolodvor greš vedno kot »odločeni«. Morda se boš par trenutkov zamudil pred voznim redom, ki je nabit na steni, da pogledaš, kdaj natanko odpelje

Med spanjem deluje „DARMOL“!

Ako zavzijete »DARMOL« zvečer, predno ležete h počitku, se boste jutraj počutili kot prerajeni. Nervoznost, glavobol in bolečine v križu so samo posledice zaprtja. Istotako tudi izpuščaji na koži otrok. Zato uporabljajte najboljšo in sigurno delujočo odvajalno sredstvo »DARMOL«.

Zahtevajte izrecno samo »DARMOL«, kajti le »Darmolu« se boste čutili in Vaša rodbina olajšani.

1 škatlja zadostuje za 20 do 30 kratno porabo.

poklicni zločinec Battista Ferrario, tat, vlomilec, ponarejevalec denarja, katerega je že štiri leta vsa italijanska kriminalna policija pridno pa zastoj iskala. Ferrario se je štiri leta zadrževal v Franciji in se je pravkar, gnan od domotožja, vrnil v Italijo. Bil je silno začuden in bi rad vedel, kako ga je mogel detektiv Madonno spoznati. Saj je bil vendar izborno preoblečen. Kaj je spravilo detektiva na njegovo sled? Madonno pa se je smehljaj in obdržal svojo psihološko skrivnost zase.

Konec perzijskega kneza upornika

Iz Teherana poročajo: Sedanji šah Reza Khan Pahlevi, pod čigar vladno se je perzijska država znatno dvignila, si je oddaljene dele države, kjer so bili naseljeni Nomadi ali pa rodovi z napol samostojnimi knezi, podvrget z orožjem, da bi enotno vladno v Teheranu za vse dele države čim bolj utrdil. Leta 1928. je šah sam vodil vojsko v perzijski Belučistan. obmejno deželo na jugovzhodu države. Tekom vojne si je provincijo Belučistan popolnoma podvrget, upornike potolkel in njihovega kneza Duds-Mohameda interniral v Teheranu. Ujetnik se je lahko svobodno gibal, samo glavnega mesta ni smel zapustiti. Bil je stalno nadzorovan.

Duds-Mohamed pa je sklenil ubežati. V

Abbas Tyabji, ki je po aretaciji Mahatme Gandija prevzel vodstvo osvobodilnega gibanja v Indiji.

PRAVI

:FRANCK:

vedno

odlična kakovost

Stoletnica čilskega solitra

Ing. R. Lah.

Leta 1830	850 ton
Leta 1840	10.250 ton
Leta 1850	23.000 ton
Leta 1860	61.650 ton
Leta 1870	132.450 ton
Leta 1880	225.550 ton
Leta 1890	1.050.100 ton
Leta 1900	1.435.500 ton
Leta 1910	2.308.000 ton
Leta 1920	2.762.000 ton
Leta 1929	2.832.000 ton

V zadnjih 10 letih se je morala industrija čilskega solitra boriti z marsikaterimi težavami ter je prebrodila resno krizo, ki so jo povzročile neugodne pogoje razmere, predvsem pa ostra konkurenca sintetičnega dušičnega gnojila, ki so ga začele proizvajati razne tvrdke. Vendar se je koncem tega desetletja posrečilo vladi z modrimi ukrepi omejiti to krizo in pridobivanje solitra je zopet krenilo na normalno pot. V letu 1928 je znašal izvoz 3.194.000 ton, za to je republika Čile dobila 313 milijonov pesov izvozne carine, kar predstavlja 31% državnih dohodkov.

V dobi enega stoletja je bilo v Čile izkopanih in izvoženih 72 milijonov ton solitra, kar predstavlja en vlak, katerega vagoni bi segali na ekvatorju okrog zemlje.

V znanstvenem svetu, posebno pa v Čile, se je že ponovno razpravljalo o tem, koliko časa bodo še trajale plasti soliterne rude. To vprašanje je bilo izredne važnosti tako dolgo, dokler se še niso pričela proizvajati dušičnata gnojila sintetičnim potom iz zraka. Tako predvideva Sir Viljem Kryke koncem minulega stoletja, da se bodo že v dobi od 20 do 30 let izčrpali rudniki solitra v Čile, kar bo pomenilo pravo stradanje svetovnega kmetijstva dušičnatih gnojil. To mnenje se je smatralo tedaj kot popolnoma resno, ker ni bilo nobenih točnih podatkov o rezervnih plasteh soliterne rude.

Najbolj verodostojna pa je v tem oziru izjava čilske vlade, v listu »La Nacion« od 6. marca 1927. leta. Po teh uradnih podatkih znaša površina do sedaj preiskanege ozemlja 5800 kv. metrov; treba pa še preiskati 250.000 kv. metrov sličnega terena.

V pokrajini Tarapaca in Antofagasta se ceni, da se tam nahaja še 1 in pol milijarde ton solitra, upoštevajoč tu samo solitrovo rudo »kalice«, ki vsebuje več nego 10% natrijevega nitrata. Če vzamemo v poštev še rudo, ki vsebuje manj nego 10% nitrata ter se smatra za odpadke pri sedanjem ne popolnoma njenemu izkoriščanju, tedaj bi pri istem današnjem pridobivanju na leto okrog 3 milijone ton, ne trajala zaloga solitra samo 300 let, ampak desetkrat tako dolgo.

Če bo vsled vedno večjega izpolnjenjavanja industrije čilskega solitra močnejše pridobivati tudi iz bolj revnih solitrnih rud je še vprašanje znanstva in časa. Toda na vsak način se z največjo verjetnostjo lahko računa na vsaj 3—4 stoletja, preden bodo sloji solitrne rude izčrpani. Do tedaj se bo pa še marsikaj in mnogo spremenilo.

Med državnimi papirji opažamo neenotno tendenco. Vojna škoda, ki je bila cel teden čvrsta, je v petek popustila, priložno blago se drži boljše kakor decemberski termin. Čvrsto je 7% inv. pos. in tudi agrari, nasprotno pa je oslabil 7% Bler. Interes za 7% pos. Drž. hip. banke je znan. Sploh je promet v dolarskih papirjih na zagrebški borzi znaten in postaja tu papir še nevarnejši konkurent vojni škodi. Bančni papirji so v Zagrebu neizpremenjeni, le Narodna banka je popustila od 8.650 na 8.550.

Med industrijskimi papirji je bilo nekaj več prometa v Guttmanu in v Trboveljski. Ostali industrijski papirji so skoro brez prometa.

Dunaj. Podon.-savskajadr. 94. Wiener Bankverein 18.00. Bodenejadit 51. Creditanstalt 170. Escomptes. 96.70. Ruše 35.25. Guttman 20.00. Alpine 31. Trboveljska 58.80. Leykam 5.40. Rimm Murany 90.50.

Žito

Med tem ko se glasijo vsakdanja poročila novosadske borze »neizpremenjenosti«, opažamo v resnici neko stalno valovanje napetosti položaja. Hipona so prodajali voljni oddajati blago, hipona se, zopet odtegnje ponujanju, na drugi strani so kupci časih voljniji, časih rezerviranejši, a tako razpoloženje se v enem dnevu večkrat menjuje.

Radi tega je prav za prav položaj izredno nejasen in stalno je pričakovanje kakoga pomembnejšega preokreta, ki nikdar ne nastopi Ameriške oblasti strogo čuvajo dolarsko mejo za pšenico ter ji celo trenutno pomagajo do ohranitve. Izgledi za novo žetev so zelo dobri in naravno je, da bo na trgu mnogo več blaga, nego ga more svet porabiti, pri čemer bo cena zelo trpela. Niso pa izključena presenečenja in zlasti ne prehodni preokreti, ki bodo dali položaju nekoliko ventila.

Trenotno velja pšenica gornjebatska okroglo 2 Din, koruza 95—97.50 para nakladalna postaja, krmla so v ceni popolnoma neizpremenjena in je povpraševanje po njih prav nezadovoljno. — Pšenična moka je po kvaliteti podvržena velikim variacijam v ceni, a srednje dobra bačka znanaka notira pri odjemu same niče 350 nakladalna postaja.

Novi Sad. Notacije so ostale neizpremenjene. Promet: 14 vagonov pšenice, 33 vagonov koruze, 4 vagona moke, 2 vagona otrobov. Tendence neizpremenjena.

Budimpešta. Tendence mirna. Promet živahen. Pšenica maj 20.23—20.28, zaklj. 20.16—20.18, junij 20.44—20.45, zaklj. 20.35—20.38, okt. 19.28—19.30, zaklj. 19.16—19.17, rž 10.45—10.46, zaklj. 10.46—10.48, junij 10.70—10.71, zaklj. 10.45, okt. 12.86—12.88, zaklj. 12.18—12.19, koruza maj 11.00—11.86, zaklj. 11.59—11.60, junij 11.63—11.70, zaklj. 11.65—11.66, tranzit maj 10.75—10.85, zaklj. 10.78—10.80.

Ljubljansko gledališče

Drama:

Začetek ob 20 zvečer.

Nedelja, 11. maja: PUSTOLOVEC PRED VRATI.

Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 12. maja: VIHAR. Red E.

Torek, 13. maja: Zaprto.

Opera:

Začetek ob pol 20 zvečer.

Nedelja, 11. maja: POHUJANJE V DOLINI SENT

FLORJANSKI. Premijera. Izven.

Ponedeljek, 12. maja: Zaprto.

Torek, 13. maja: NORMA. Red A.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 11. maja ob 16: MATERINSKI DAN, pri-

reditve slovenskega ženskega društva.

Zvečer ob 20: CARICINE AMAZONKE pri-

znanjih cenah. Kuponi.

Ponedeljek, 12. maja: Zaprto.

Torek, 13. maja ob 20: ADIEU MIMI. Ab. A. Kup.

Ptujsko gledališče

Ponedeljek, 12. maja ob 20: CARICINE AMAZON-

KE. Gostovanje Mariborčanov.

Radio

»Radio Ljubljana«, ilustrirani tednik za radiofonijo, štev. 19.

Nova številka našega tednika za radiofonijo je izšla s sledečo vsebino: Televizija (nadaljevanje, F. B.). — Problemi slovenske radiofonije (V. Konec, Niko Kurec). — Na domačem valu. — Prosvetni radio. — Najboljše iz čira. — Jezikovni tečaj. — Val Omega (nadaljevanje), izvirni slovenski radio roman. — Sporedi. — Pri tej številki opozarjamo na nadaljevanje veleznatnega izvršnega članka o televiziji na uvodnem mestu. Članek tukaj omenja delo našega domačina, barona Codellija, pri raziskovanju problema televizije. Kramljanja o problemih slovenske radiofonije se zaključujejo z razmišljanjem nadaljnjih treh faktorjev med poslušalstvom našega radia, to je izobraženstva, ženstva in otroka. Roman Val Omega obeta biti zanimiv in napet. Saj je prva roman te vrste pri nas. List, ki prinaša do 20 sporedov tujih postaj, vsem našim amaterjem toplo priporočamo.

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 11. maja: 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10. Versko predavanje, dr. R. Tominec. 10.30 Kmetijska ura, ing. Kafol. 11. Koncert radio orkestra. Vmes poje slagerje g. Jug. 12.15 Tedenski pregled. 15 Olga Knez: Pouk po novi metodi v ljudski šoli. 15.30 Prenos iz Tržiča. 20 G. Stanko igra na harmoniko. 20.45 Valček večer. Izvaja radio orkester 21.45 Prenos zborovanja združenja strojevodij iz Uniona ob priliki obiska češkoslovaških strojevodij. Vmes poročila in časovna napoved.

Ponedeljek, 12. maja: 12.30 Reproducirana glasba. 13. Časovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30 Pevski zbor mestne ženske realne gimnazije. 18 Na harmoniko igra g. Kovač. 18.30 Dr. Stanko Lehen: Francoščina. 19 Dr. Pogačnik: O radiju. 19.30 Ga Orthaber: Angleščina. 20 Reproducirana glasba. 20.30 Prenos iz Budimpešte: Fr. Liszt: Faust, simf. pesnitev za orkester, soli in zbor. 22 Časovna napoved in poročila.

Torek, 13. maja: 12.30 Reproducirana glasba. 13. Časovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert radio orkestra. 18.30 Jos. Zidarič: Uvod v hitkovno gledališče. 19 Dr. Stanko Lehen: Italijščina. 19.20 Uvod v opero. 19.30 Prenos iz ljublj. opere: Norma (Bellini). 22 Časovna napoved in poročila.

Drugi programi

Nedelja, 11. maja:

Belgrad: 10 Prenos katoliške službe božje. 12.30 Koncert narodnih melodij. 17.30 Koncert ciganskega orkestra. 20. Pevski koncert. 20.30 Potovanje krog sveta, koncertni večer. — Budapest: 10 Slovenska služba božja. 16. Pestra radi-ura. 17.30 Koncert. 20. Slušna igra, nato koncert ciganskega orkestra. — Dunaj: 11 Koncert simfonijskega orkestra. 15 Koncert madrigalskega zbora. 16 Koncert orkestra s petjem. 19 Koncert slovenske komorne glasbe. 20.05 Pension Schöllers, burka. — Milan: 19.15 Koncert. 20.30 Prenos opere. — Praga: 19.30 »Martec, opera. — Langenberg 20 »Visokost pleše valčke, opera, nato plesna glasba. — Rim: 15.30 Orkester radio kvinteta. 21.02 »Francesca da Rimini, opera. — Berlin: 20 Veliki koncert. — Katowice: 20 Ljudski koncert. 23 Zabavna glasba. — Toulouse: 18 Koncert zabavne glasbe. 20.25 Koncert. — Operetna glasba. 22.40 Plošče. — M. Ostrava: 10.30 Smetanova ura. 16 Koncert. 19.30 »Martec, opera. 22.15 Zabavna glasba.

Ponedeljek, 12. maja:

Belgrad: 20 Naše primorske katedrale (Sibenik), predavanje. 20.30 Prenos iz Budapešte: Faustova simfonija. 22.15 Koncert radio kvarteta. — Budapest: 10.05 Koncert radio kvarteta. 20 Mednarodni koncert za Sred. Evropo: Liszt: Faustova simfonija, operni orkester, zbor in soli. — Dunaj: 20 Pevski koncert. 20.30 Prenos iz Budapešte, nato zabavni koncert. — Milan: 19.15 Koncert. 20.30 »Fra Diavolo, opera, nato koncert zabavne glasbe. — Praga: 20.30 Prenos iz Budapešte. 22.20 Sodobna angleška plesna glasba. — Langenberg: 20 Koncert. 20.30 »Zmaj je moje Večerna zabava. — Rim: 21.02 Veliki koncert folkloristice in zabavne glasbe. — Berlin: 20 »Gerolsteinska knežjina, opera. — Katowice: 20.30 Prenos iz Budapešte. — Toulouse: 19 Ruske pesmi. 19.30 Orkestralni koncert. 20.25 Pesmi. — M. Ostrava: 19.05 Ljudska igra. 20.30 Prenos iz Budapešte.

Torek, 13. maja:

Belgrad: 20 Prenos iz Zagreba. 22 Luna ga nosi, komedija. — Budapest: 11.15 Koncert orkestra na pihala. 17 Koncert. 19 Koncert ciganskega orkestra. 20.20 Slušna igra. — Dunaj: 20 Peter Hebelov večer. 21.10 Solo koncert Gr. Piatigorskyja. — Milan: 19.15 Koncert. 20.30 Pester koncert, nato zabavna glasba. — Praga: 20.40 Koncert. 22.15 Zabavna glasba. — Langenberg 20 Koncert, nato majska proslava. — Rim: 17.30 Koncert. 21.02 Godalni in vokalni koncert. — Berlin: 19.05 Zabavna glasba. 20.30 Plesna glasba. — Katowice: 19.30 Prenos opere iz Poznaja. — Toulouse: 19 Argentinski orkester. 19.30 Orkester na pihala. 20.25 Koncert orkestra. 21 Koncert. — M. Ostrava: 20 Slezjska svatba. 21.15 Orkestralni koncert.

Iz društvenega življenja

»Ljubljana«. V ponedeljek zvečer ob 8 skupna pevska vaja. Udeležba obvezna. — Pevovodja.

Prosvetno društvo Krakovo-Trnovo bo priredilo v nedeljo 18. maja koncert z izbranimi glasbenimi točkami. Pri koncertu bo sodeloval moški pevski zbor ter orkester. Priprave za ta koncert se vrše že pet mesecev. Nastopili bodo tudi solisti. Za koncert vlada veliko zanimanje, zato opozarjamo, da si pravočasno preskrbite vstopnice. — Odbor.

Šišenska Prosveta vabi vse svoje člane in prijatelje, da se udeležijo društvenega izleta, ki bo v nedeljo, 18. t. m. in sicer na Šentursko goro nad Kamnikom. — Odhod ob 5.50 zjutraj z Gor. kolodvora. — Sv. mašo bomo imeli gori. — Odbor.

Gasilno društvo Guncje priredi v nedeljo, dne 18. maja vrtno veselico z javno tombolo na vrtu pri Krvinu ob 3 v vsakem vremenu.

Združenje vojnih invalidov se spošтовanemu občinstvu najtopleje zahvaljuje za darove ob priliki cvetličnega dne 4. maja 1930.

Združenje jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev bo imelo v nedeljo, dne 11. t. m. ob 8 v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani (Miklošičeva cesta) XII. (XVI.) redni letni občni zbor oblasnega odbora Ljubljana. Vabimo članstvo, da se tega občnega zbora v čim večjem številu udeleži. — Oblastni odbor.

Društvom v Ljubljani in okolici naznanja »Olepeševalno društvo v Rožni dolini«, da priredi 6. julija obširno veselico in proslavo svoje 25 letnice ter jih prosi, naj se na to ozirajo.

Sport

FINALE ZA PRVENSTVO DRAVSKE BANOVIN

med ljubljansko litirjo in ISSK Mariborom se vrši na igrišču Ilirije ob 16.30 popoldne. Sodil bo du-najski sodnik g. Miesz. — Kot predtekmata bo ob 14 prvenstvena borba med Slovanom in Reko. Ob 15.30 pa nastopita družini Atene in Ilirije v hazenski tekmi.

TENIS

Tenis turnir za klubsko prvenstvo Jugoslavije med TKD Ateno in SK Ilirijo se prične danes ob 9 dopoldne na tenis prostori Ilirije. Turnir bo trajal ves dan z opoldnaskim presledkom. Zmagovalec tega boja igra naslednjo nedeljo s SK Celjem v Ljubljani.

SK Ilirija, nogometna sekcija. Danes ob 10 dopoldne igrajo juniorji ob povoljnem vremenu z rezervo SK Korolana in I. moštvo ob 16.30 s ISSK Mariborom. I. moštvo naj bo v garderobi točno ob 15.30 zaradi fotografiranja. Nameravana prijateljska tekma rezervnih moštev Ilirije in Maribora odpade; odpade danes tudi fotografiranje rezerve. — Skupina I. se opozarja na nove objave v članski knjigi. — Načelnstvo.

RAZPIS

motociklističnih in kolesarskih dirk, ki se vrše v nedeljo 18. maja na Vrhniki.

I. Kolesarske dirke: 1. Ob 13.20. Dirka juniorjev Vrhnicanov na progi Vrhnika—Borovnica (Sokolski dom)—Vrhnika. 17 km. Prvi darilo, drugi in tretji kolajne. — 2. Ob 13.40: Glavna dirka na progi Vrhnika—Logatec (Hotel Kramar—Vrhnika. 24 km. Prvi darilo, drugi in tretji kolajne. Pravico starta imajo vsi dirkači kraljevine Jugoslavije.

II. Motociklistične dirke: 3. Ob 14.40: Motociklistična dirka Vrhnicanov na progi Vrhnika—Drenov grič—Vrhnika. 11 km. Prvi darilo, drugi in tretji kolajne. — 4. Ob 15: Glavna motociklistična dirka na progi Vrhnika—Drenov grič—Vrhnika. 11 km. Prvi darilo, drugi in tretji kolajne. Pravico starta imajo vsi dirkači kraljevine Jugoslavije.

Start in cilj vseh dirk je na glavnem trgu Vrhnike. Prijavitelj se je najkasneje do 16. maja predsedniku društva g. Jožetu Gromu na Vrhniki. Prijavnine ni.

Splošne določbe. Vozi se po določbah pravilnika Koturskega saveza in Motosaveza kraljevine Jugoslavije. Vsak dirkač vozi na lastno odgovornost in se mora držati cestno-policijskih predpisov. Vsako vozilo mora biti vse potrebno opremljeno. Na startu se morajo vsi dirkači zglastiti vsaj 10 minut pred početkom dirke predsedniku juryje. Ugovore rešuje komisija, vložene v 10 minutah po končani dirki. Vsi dirkači se morajo pokoriti odredbam komisije, ki jo določi odbor. — V slučaju slabega vremena se tekma vrši prihodnjo nedeljo. — Pri vseh dirkah sodeluje godba Godbenega društva Vrhnika. — Sportno društvo Vrhnika.

Nogomet v tujini

Nasa napoved se uresničuje. Bolj na široko smo zadnje opisali položaj italijanskega prvenstva in ugotovili, da ima vedač Ambrosiana upravičeno upanje, da doseže italijansko prvenstvo. To nam sedaj še bolj potrjuje izid zadnjih prvenstvenih tekem. Ambrosiana je na vročih tržaskih tleh odpravila Triestino z 2 : 1 (2 : 0). Tako vodi sedaj Ambrosiana z 41 točkami. Da bo pa njeno vodstvo še trdnješe, je zopet poskrbela usoda. Drugo-plasirani Juventus je tekmo z Milano odigral le z neodločnim rezultatom in s tem še za 1 točko več zaostal za Ambrosiano, tako da je sedaj razlika 5 točk. Na tretjem mestu pa je Genova, ki ji sledi v zadnjem času tako uspešni Torino. — Triestina pa je nazadovala na 15 mesto, torej je tržaski favorit zašel med zadnje. — V prvi ligi je 18 klubov: vsak klub je odigral vsega 26 tekem. V približno 2 mesecih bo pa končana ta velika borba, kajti vsako moštvo ima odigrati še 8 tekem.

RAZNO

Veliki dogodki. Mesec maj bo menda letos dosegel vrhunec sportnih elitnih prireditelj. — 10. maja se bo vršila v Berlinu reprezentančna nogometna tekma med Anglijo in Nemčijo. Zadnja taka borba med obema je bila leta 1899. Vse vstopnice so že razprodane. — V Budimpešti se bo vršila 11. maja finalna tekma za evropski pokal med Ogrsko in Italijo. Vsi prostori v velikem budimpeštanskem stadionu so oddani. Iz Italije same bo prišlo okoli 1500 gledalcev. — Isti dan pa bo v Parizu pomembno srečanje med Češkoslovaško in Francijo. — Končno bo tudi na Dunaju 14. maja nastopila angleška reprezentanca napram avstrijskemu teamu.

Schmeling je že v Ameriki. Najresnejši teletski kandidat za svetovno prvenstvo težke kategorije, Maks Schmeling je prišel v Ameriko, da bo tam v resni pripravi skušal doseči 12. junija zmago nad Sharkey-em. Ljudstvo je priredilo povsod nemškemu mojstru ovacije in veličasten sprejem. Zanimanje za to odločilno borbo raste od dneva do dneva in že danes se govori, da bo pri tej prireditvi do 2.000.000 dolarjev dohodkov.

Ze pol uspeha... Uspelo je, da bo češkoslovaški team, ki naj nastopi v borbi za Davisov pokal, treniral pod vodstvom najboljšega teniskega igralca sploh, t. j. pod nadzorstvom Karla Koželuha. Ta se je namreč obvezal k temu in to celo brezplačno. Češkoslovaško moštvo bodo tvorili gg. Jan Koželuh, Maleček, inž. Macenauer, Menzel in Rohrer.

Cerkveni vestnik

Praznik Varstva sv. Jožefa se obhaja danes slovesno v cerkvi sv. Jožefa. Ob 8 zjutraj je slovesna sv. maša. Zvečer je ob pol 8 kratak govor, procesija in nato posvetitev družin Varstvu sv. Jožefa. Vsi častilci sv. Jožefa iskreno vabljeni! Svečo se dobe pri cerkvenih vratah.

Kongregacija za učiteljice in kongregacija za gospodinjice pri Sv. Jožetu v Ljubljani: V nedeljo, dne 18. maja je ob pol sedmih zjutraj skupno sveto obhajilo, ki ga, kakor smo se bile dogovorile, darujemo za prevzvišenega gospoda knezoškofa povodom njegove 80-letnice. Listek z duhovnim šopkom naj prinese vsaka članica s seboj.

Poizvedovanja

Popolni slepi invalid je zgubil listino z važnimi dokumenti in nekaj gotovine. Najditelja se prosi, da odda listino z dokumenti, ker nimajo za njega nikake vrednosti, denar 100 Din si pa lahko obdrži.

Borza

Dne 10. maja 1930.

Ta teden je bil devizni promet ljubljanske borze prav znaten: znašal je 21.74 milij. Din napram 15.15, 20.16, 17.56 in 22.3 milij. Din v prejšnjih tednih. Kakor običajno je bil najzanimivejši promet v devizi London. V ostalem je bilo povprečno dnevno prometa 4—5 milij. Din. V teku tedna so se tedaj nekoliko uvrstili. Tudi smo ta teden (dne 8 maja) zabeležili za 0.4 milij. Din prometa v valutah in sicer v 20 kronskih zlatnikih, napoleondarih in turskih lirah; zlatniki (kronski) so bili plačani po 228.8323 za komad.

DENAR

Curib, Belgrad 0.1275. Amsterdam 207.875, Atene 6.70, Berlin 123.28, Bruselj 72.10, Budimpešta 90.25, Bukarešt 3.07, Carigrad 2.45, Dunaj 72.85, London 25.10, Madrid 63.10, Newyork 516.65, Pariz 20.265, Praga 15.31, Sofija 3.74, Trst 27.085, Varšava 57.92, Kopenhagen 138.20, Stockholm 138.65, Oslo 138.20, Helsingfors 13.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.52875, (valuta) 12.48.

VREDNOSTNI PAPIRI

Na ljubljanski borzi so bilo ta teden zaključene delnice Ljublj. kred. banke po 120, Kreditnega zavoda pa po 170 in 165, nadalje Strojnih tovarov po 70. Poleg tega se je notica za denar za Stavbno znižala od 50 na 40. Kranj. ind. se je ta teden na Dunaju uvrstila od 39.75 na 40 v Ljubljani v petek 304 denar.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349. Telefon številka 2328.

Stalni zastopniki

sprejmejo se proti dobri proviziji in stalni mesečni plači za lukrativen predmet. Cenj. ponudbe pod »Stalen zaslužek« na Publicitas d. d., Zagreb, Gunduličeva 11

Službe iščejo

Šofer

s prakso, prvovrsten vozač, trezen in vesten, samostojen v popravilih — išče nameščenja. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Zanesljiv« št. 5306.

Kon. stavbenik

z večletno prakso išče nameščenja pri kakem večjem podjetju ali ustanovitvi družbe s kapitalom. Cenj. ponudbe pod »Stavbenik« št. 5386 na upravo »Slovenca«.

Mesto učenca

v trgovino mešanega ali manufakturna blaga iščem za 16 letnega dečka. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Dobra sola«.

Pletilja

za navadne stroje išče dela blizu Ljubljane. Naslov v upravi št. 5402.

Kot pisarn. sluga

išče mesta četrtstolet. — Ponudbe pod: »Zanesljiv 1000« upravi »Slov.«

Šofer

srednjih let, z izpitom in spričevali, želi službe, po možnosti na deželi. Ponudbe na upravo lista v Mariboru.

Mesarski vajenec

išče mesta na deželi blizu Celja ali Maribora, kjer se želi izučiti poslovanja. Naslov: Anton Guzman, št. Vid, pošta Mislinje.

Komerčni uradnik

železniški upokojenec, izkušen kalkulant in tiskar, išče primernega nameščenja. Cenj. ponudbe na upravo pod »Absolutno zanesljiv« št. 5477.

Kuharica

samostojna, vajena vseh gospodinskih del, išče službo k boljši družini ali k samostojni gospodnji. Ponudbe na upravo lista pod »Samostojna kuharica« št. 5470.

Dobra šivilja

za perilo, staro in novo, išče delo. Gre tudi na dom ali v trgovino. Naslov v upravi pod 5439.

Gospodična

izurjena v prodaji vseh strokovnih del, išče namestila v mestu ali na deželi. Ponudbe na oglasni oddelček »Slovenca« pod »Hitra in zanesljiva« št. 5496.

Sluga

vešč slovenščine in srbohrvaščine, želi mesto v trgovini ali kaj primerne. Gre tudi za hlapca. Vešč vsakega dela. Le resne ponudbe pod »Zanesljiv« 5494 na upravo.

Službo dobe

Mizarsk. pomočnika

mlajšega, za splošno delo, sprejem, v trajno delo. Hrana in stanovanje v hiši. Logar Franc, mizar, Železniki.

Vajenca

krepkega, sprejem takoj za kovaško obrt. Hrana, stanovanje v hiši. Jožef Flander, kovaški mojster, Železniki.

Vajenec

za manufakturno trgovino v Mariboru, s primerno šolsko izobrazbo, po možnosti sin železničarja, se takoj sprejme. Informacije se dobe v Gospodarski poslovnici v Mariboru, Aleksandr. 45.

Vajenca

za trgovino z mešanim blagom v mestu se sprejme takoj. — Naslov pove uprava »Slov.« št. 5401.

Trgovski pomočnik

mlad, dober prodajalec, ki se ne boji dela, in z dobrimi spričevali, dobi službo pri tvrdki M. Berdajs, trgovina z mešanim blagom in semeni, Maribor. Hrana in stanovanje v hiši.

Mesto hišnika

dobi pošten, trezen zakonik par brez otrok. — Kje, pove uprava »Slovenca« pod št. 5394.

Brusač

(Metallschleifer - Polierer) dobro izvežban, se išče. Prednost imajo oni, ki so ob enem »Giesers«-ji. Pism. ponudbe z navedbo plače in doseganja službovanja na: Zagreb, postanski pretinac br. 208.

Vrtnarskega vajenca

zdravega, s primerno šolsko izobrazbo, sprejme takoj trgovsko vrtnarstvo Korskica, Ljubljana, Bleiweisova cesta.

Za kleparsko obrt

sprejem poštenega in pridnega fanta z dežele ali iz mesta. Hrana in stanovanje po dogovoru. Stanko Grašič, klepar, Kranj, Glavni trg 179.

Služkinjo

starejšo, najraje z dežele, sprejem takoj za sobno delo in za stredbo stari ženski. — Ponudbe pod »Poštena« št. 5491 upravi.

2 mizar. pomočnika

sprejem — samo dobri moči. Stefan Marčijan — Dob pri Domžalah.

Vajenca

za pekovo obrt, krepkega in zdravega, z vso oskrbo v hiši, sprejem. Ponudbe na podružnico »Slovenca«, Jesenice.

Tekač

priljubljen, zmogljiv poleg slov. tudi nem. in ital. jezika, se sprejme. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Tekač« št. 5447.

Trgovski uradnik

mlad, z znanjem knjigovodstva, se išče za takojšen nastop. Ponudbe z navedbo starosti na upravo lista pod »Uradnik« št. 5438.

Hišno

pošteno dekle, z dobrimi spričevali, sprejme proti dobri plači večja trgovska hiša na deželi. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod »Zanesljiva« št. 5427.

Odgovornost

ki je dobro izvežbana v nemščini in glasovirju — sposobna, da hrvaški predava predmete osnovne šole deklici 9 let, išče obitljiv v selu v primorju, za stanovanje, hrano, čedno nagrado in priliko letovanja in kopanja v morju. Ponudbe na: Ivo Domić, uč., Ložiče v Dalmaciji.

Krojaškega pomočnika

dobro izvežbanega — za velike komade, sprejme takoj modna krojačnica Rudolf Brudar, Novo mesto, Trg kraljeviča Petra.

2 mizar. pomočnika

in 2 vajenca, z vso oskrbo v hiši, sprejme takoj. Mizarstvo gasilni dom, Smlednik pri Medvodah.

Dva kroj. pomočnika

se sprejmeta za konfekcijsko delo. Oskrba v hiši. Kosmač — Smlednik pri Medvodah.

Učenke za perilo

in za vezenje se sprejme. Ponudbe pod »Pridna 101« na upravo.

Denar

Kleparsko podjetje Lade Košček

Velika tovarna opeke

z moderno urejenim strojnim obratom na električni pogon z letno kapaciteto tri milijone zidne in strešne opeke — sprejme družabnika s primernim kapitalom.

Velika tovarna opeke

z moderno urejenim strojnim obratom na električni pogon z letno kapaciteto tri milijone zidne in strešne opeke — sprejme družabnika s primernim kapitalom.

Zasluzek

za Slovenijo išče tovarniško skladišče papirnatih robe in pisarniškega materiala. Oferte poslati na Zagreb 1, poštni pred. 360.

Zastopnika

za Slovenijo išče tovarniško skladišče papirnatih robe in pisarniškega materiala. Oferte poslati na Zagreb 1, poštni pred. 360.

Zastopnik

Prevzamem še eno zastopstvo boljše trdke, ki ima pisalne stroje, silvalne in poljedelske stroje in druge poljske potrebščine ali manufakturno blago za razprodajo na drobno in debelo — za Dolenjsko. Ponudbe na upravo lista pod »Zastopstvo« št. 5431.

Braniti se morate

proti praznim obljubam. Pri nas je celo leto visoko delovanje. Vsak zdrav človek z in brez posla si lahko zboljša svoj položaj za 50%! Vsak član Vaše družine lahko pomaga. Hiter zaslužek — bliskovito delo — noben »zanikajoč odgovor« od strani kupcev. Ta predmet za podožetko prebivalstvo blaginje. Ven iz hiš, potnik! Pravi se zaslužiti denar! Centrala novosti Chapira, Ljubljana.

Prazna soba

s posebnim vhodom in električno razsvetljavo, se odda eni osebi 1. junija. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 5404.

Prazno sobo

po možnosti s posebnim vhodom išče za 15. maj ali 1. junij soliden, stalen gospod. — Ponudbe z navedbo cene in naslova pod: »Novo pohištvo« na upravo »Slovenca«.

Starejši gospod

s služkinjo, išče mirno dvosobno stanovanje s kuhinjo in pritliklami za avgust t. l. v okolišju trnovske, Sv. Jakoba ali Sv. Petra župnije. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »C. I. 10«.

Držav. razredna loterija

Poročilo iz kolekture Ant. Golež, Maribor, Aleksandrova cesta 42. — Zrebanje V. razreda 19. kola drugi dan, dne 9. maja 1980. Izžrebani so bili sledeči dobitki (za event. tiskovne pogoške se ne odgovarja.)

Din 30.000 št. 96.201.

Din 20.000 št. 49.074, 86.057.

Din 10.000 št. 52.254.

Din 4000 št. 2025, 5104, 16171, 67863, 88847, 94097, 19867, 22321, 23423, 23903, 30539, 31794, 36917, 37670, 40171, 41270, 42789, 43309, 45500, 49553, 56525, 57014, 57258, 58791, 59411, 61677, 62723, 62822, 66245, 69384, 69721, 71310, 74169, 74256, 75604, 77058, 80723, 82493, 83505, 88244, 88547, 89056, 89291, 90337, 91139, 93599, 94798, 96360, 96370, 97309 97364.

Prihodnje zrebanje 10. maja.

Vzamem zastopstvo

za špecerijo na Gorenjskem. Potujem že 15 let. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 23.

Pošljite nam takoj

Vaš naslov! Dnevno 200 do 300 Din in še več lahko zaslužite z delom v Vašem domačem kraju. Znamko za odgovor. — »Tehna« družba, Ljubljana, Mestni trg 25/1.

Mesečno plačo

in visoko provizijo nudimo zastopnikom za prodajo predmeta, katerega povsod kupijo. Pošljite naslov na: A. H. Klančnik, Mojstrana.

Pouk

Šoferska šola

I. oblast konc. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Oblastv. koncesionirana šoferska šola

I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 52.

Stanovanja

Desmrtno stanovanje na deželi, 70 metrov oddaljeno od ceste, oddam starejši osebi za 18.000 Din. Na željo tudi košček vrta. Ponudbe na upravo pod »Desmrtno stanovanje« št. 5369.

Stanovanje

2 sobno s pritliklami, v hiši na Brinju se odda v najem s 1. junijem 1980. Podrobni pogoji na razpolago pri Pokojninskem zavodu za nameščenje v Ljubljani, Gledališka ul. 8

Stanovanje

2 sobno s pritliklami, v hiši na Brinju se odda v najem s 1. junijem 1980. Podrobni pogoji na razpolago pri Pokojninskem zavodu za nameščenje v Ljubljani, Gledališka ul. 8

Prazna soba

s posebnim vhodom in električno razsvetljavo, se odda eni osebi 1. junija. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 5404.

Prazno sobo

po možnosti s posebnim vhodom išče za 15. maj ali 1. junij soliden, stalen gospod. — Ponudbe z navedbo cene in naslova pod: »Novo pohištvo« na upravo »Slovenca«.

Starejši gospod

s služkinjo, išče mirno dvosobno stanovanje s kuhinjo in pritliklami za avgust t. l. v okolišju trnovske, Sv. Jakoba ali Sv. Petra župnije. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »C. I. 10«.

Večja restavracija

prvorazredna, najpomembnejša točka večjega mesta Slovenije, se vsled bolezni odda. — Ponudbe upravi pod »Staroznana« št. 5487 na upravo »Slovenca«.

Trgovski lokal

v središču mesta, primeren za veletrgovino, manjšo industrijo, podružnico, se odda s 1. julijem v najem. Ponudbe na Hinko Sax, Maribor, pod »Trgovski lokal« št. 5174.

Trgovski lokal

v središču mesta, primeren za veletrgovino, manjšo industrijo, podružnico, se odda s 1. julijem v najem. Ponudbe na Hinko Sax, Maribor, pod »Trgovski lokal« št. 5174.

POMLADNE NOVOSTI

ZA OBLEKE - PLAŠČE POVRŠNIKE - ITD. ITD

NOVAK-u LJUBLJANA

KONGRESNI TRG ŠTEV. 15

V VELIKI IZBIRI IN NAJČENEJE

Lepo stanovanje

3 sob s kopalnico, v novi hiši v Ljubljani, ugodno oddam onemu, ki mi more plačati najemnino za nekaj časa naprej. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Predplačilo« št. 5473.

Soba

v centru mesta se odda solidni gospodini ali takemu gospodu. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 5483.

Stanovanje

2 sobi, kuhinja, se odda mirni stranki. Za Bežigradom, vila »Rozinka«.

Vnajem

Mlin

navadni ali umetni, za kmečko mleto, na prometnem kraju, iščem v najem ali na račun. Ponudbe je poslati pod »Najemnina« št. 5231 na oglasni oddelček »Slovenca« v Ljubljani.

Posestvo

vzemem v najem, ali grem za oskrbnika. Naslov v upravi pod 5255.

Oddam v najem

lepo vilo v Ljubljani, na periferiji mesta, z vrtom, za daljšo dobo. Ponudbe pod št. 2020 upravi Slov.

Gostilna

se odda na prometnem kraju mesta z dobrim prometom kavcije zmožnemu gostilničarju. Biti mora strokovnjak. Ponudbe z navedbo kapitala na upravo »Slovenca«, Ljubljana pod »Dobro promet« št. 5443.

Večja restavracija

prvorazredna, najpomembnejša točka večjega mesta Slovenije, se vsled bolezni odda. — Ponudbe upravi pod »Staroznana« št. 5487 na upravo »Slovenca«.

Trgovski lokal

v središču mesta, primeren za veletrgovino, manjšo industrijo, podružnico, se odda s 1. julijem v najem. Ponudbe na Hinko Sax, Maribor, pod »Trgovski lokal« št. 5174.

Trgovski lokal

v središču mesta, primeren za veletrgovino, manjšo industrijo, podružnico, se odda s 1. julijem v najem. Ponudbe na Hinko Sax, Maribor, pod »Trgovski lokal« št. 5174.

Trgovski lokal

v naši palači na vogalu Miklošičeve ceste in Prizakove ulice (sedaj v namenu Cosulich Line), se odda s 1. avgustom 1930 v najem. Podrobni pogoji na razpolago pri Pokojninskem zavodu za nameščenje v Ljubljani, Gledališka ulica 8.

Posestva

Stavbna parcela

na Glinah, primerna za stanovanjsko hišo — se ugodno proda. Naslov pove uprava časopisa pod št. 5456.

Staroznana gostilna

in trgovina, dve uri od Ljubljane, ob prometnem križišču cest, se odda v najem, event. se tudi proda. Prednost ima kavcije zmogel zakonski par. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5490.

8 stavenih parcel

v Zg. Šiški, ob Večni poti, se proda. Cena po dogovoru. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5489.

Proda se travnik

Naslov se izve v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 5498.

Enonadstropna vila

v lepem kraju Slovenije, z 9 sobami, vrtom, parkom, gozdom, zemljiščem, se ugodno proda. Pojasnila daje G. Grosek, gostilničar, Hoče pri Mariboru.

Hiša

s trgov. lokalom, lepa, enonadstropna, mansarda, brez popravil, dvoriščno poslopje in velik vrt, pod ugodnimi pogoji naprodaj v Mariboru, Magdalenko predmestje. — Dopisi pod 400.000 na upravo »Slov.« v Mariboru.

Več parcel

za stavbe naprodaj v bližini Kranja. Naslov: Anton Eržen, Huje 5, pošta Kranj.

Kupim posestvo

z veliko gospodar. hišo, vilo ali gradom in vsem inventarjem. Pavle Desin, Bled, vila Mirasan.

Stavbišča za vile

pod Rožnikom prodaja Pokojninski zavod, Gledališka ulica 8/IV.

Lepe slavnike

prodam po nizki ceni. Popravila 28 Din. Glej izlobo v veži. Dunajska cesta 9. J. Stemberger — Reš.

Pozor, obrtniki

in upokojenci! Podjeten sobni slikar ali klepar bi našel lep zaslužek z nakupom primerne hišice v lepi gorenjski vasi, kjer ni v vasi in daljni okolici nobenega obrtnika navedenih strok. Ista bi bila tudi zelo pripravna za upokojenca. Eventuelno dam v najem. Pojasnila daje A. Grošelj, Ljubno, pošta Podnart, postaja Otoče.

Zgubil se je pes

brak-jazbečar (Dachsbachke), majhen, rjav. Služi na ime »Stoje«. Nosi znamko št. 71. — Oddati ga je proti nagradi v lekarni Bakarčič, Sv. Jakoba trd.

Strojne tovarne in livarne d. d. Ljubljana

Telefon: 2830 Centrala; Dunajska cesta 35 — Brzovci: STROJ

TURBINE

Pelton in francis turbine —
spiralne turbine — propeler
turbine — vodna kolesa —
pelton kolesa

Na željo obisk inženerja
Zahtevajte ponudbe.

Cevovode,
grablje, za-
tvornice,
avtomatične
regulatorje
na
oljni pritisk

TURBINE

Radio

Radio (Ingelen)

Izboren, skoraj popolno-
ma nov, vreden 8000 Din,
se proda po zelo nizki
ceni. Naslov pove upra-
va »Slovenca« pod 5432.

Glasba

Godbo na pihala

dobro ohranjeno, 25 in-
strumentov, poceni proda
Prosvetno društvo Bela
cerkev.

Godbeniki

profesionisti, obrtniki in
delavci, ki so večji god-
be na pihala in na go-
dala, naj se prijavijo God-
benemu društvu »Lira« v
Mariboru, predsednik Jos.
Rustja, Gregorčičeva ul.
št. 26/II, Maribor.

Pianino

malo rabljen, ugodno na-
prodaj. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 5474.

Klavir »Ehrbar«

črn, 240 m dolg in dobro
ohranjen, se ugodno pro-
da. Naslov v upravi pod
št. 5475.

Razno

Pljučal

Pljučne bolezni ozdravi
dr. Pečnik, pljučni zavod
(Privat-Lungenheilanstalt)
Sečov, železniška postaj-
a, Rogaska Slatina.

Starejša vdova

bi se rada pridružila so-
ludni in mirni starejši dru-
žini ali vdovi v svojo oskr-
bo proti odškodnini. Po-
seduje tudi malo pohi-
štva. — Cenj. ponudbe pod
»Vdova« upravi »Slov.«

Potrebuje

najnuj od pomoči?
skih, osebnih (zakon itd.)
zadevah, zdravju, prehrani,
iskanju posojila, rešitvi
dolgov, zidanju, nakupu
in prodaji posestev, trgovin,
mlinov, gostiln
itd. Nasvete daje: »Mar-
stan«, Maribor, Koroška
10. — Priložiti 10 Din, tri
známke. Prijave prodaje
posestva brezplačno.

5 × 365 = 1825 Din!

Toliko pokadite na leto,
če porabite na dan 5 Din!
Ali ni škoda? Pustite ka-
jenje, ki Vam škoduje na
zdravju in denarju! Niko-
prosti, ki stane enkrat za
vselej s poštnino vred
76 Din, Vas odvadi ka-
jenja takoj! G. Nikeln
Martin, Farna vas 24, p.
Prevalje, piše: »Učinek je
bil naravnost nepričako-
van!« Kdor naroči 5 ste-
klenic, plača samo 280
Din. — Josip Lindič, Ljub-
ljana, Komenskega 17/b.

Avinal

odvadi alkoholika pijan-
čevanja, ne da bi vedel
za to. Stane 220 Din. Po-
šilja: Josip Lindič, Ljub-
ljana, Komenskega ul. 17.

Kupimo

Lokomobil

50—80 HP kupim takoj.
Franc Jerko, Črnuče.

Oglje

bukovo, kupujem stalno.
— Rud. Zoré, Ljubljana,
Gledališka ul. 12.

Vsakovrstno

Zlato kupuje
po najvišjih cenah
ČERNE, juvelir, Ljubljana,
Wolfova ulica št. 3.

Suhe smrčke

(mavrohe) — vsako, tudi
najmanjšo množino — ku-
puje po 90 Din za 1 kg
franko Ljubljana Sever &
Komp., Ljubljana, Gospo-
svetska cesta 5.

Prodamo

Tesan les

popolnoma suh, za takoj-
šno uporabo pri stavbah,
ima stalno v zalogi »Ili-
rija«, družba z o. z., Du-
najska cesta 46, — tel.
28—20.

Auto

štirisedežni, limuzina —
ugodno prodam ali za-
menjam za motorno kolo
dobre znamke. M. Ma-
rušič, Dol. Logatec.

Telefonske aparate

rabljene, z elementi i. dr.,
ima napredaj »Jugoslo-
vanska tiskarna« v Ljub-
ljani. Polzive se pri skla-
diščniku istotam.

Najcenejši koks

po 85 par kg le v mest-
ni plinarni ljubljanski.

Odpadke od žage

hrastove ali jelkove, nu-
dimo vezane po ceni Din
1200, nevezane po Din
1000 za 10.000 kg franko
vagon Črnomelj. Zora d.
z o. z., Črnomelj.

Mlade bike

čistokrvne, montažne —
mlečnega rodu, prodaja
Josip Lenarčič, Verd, po-
šta Vrhnika. Telefon 3.

Dieselmotor

30 HP, se proda po ugod-
ni ceni. Vprašati na upra-
vo »Slovenca« pod »Die-
selmotor« št. 4158.

Elektromotorje

transformatorje — razne
stroje — elektromaterijal
— aparate — popolnoma
tovarniško nove iz zaloge
bivše firme »Transforma-
tor«, prodaja po znat-
no nižji ceni Vojnovič
& Cie. Skladišče Ljub-
ljana — Glince.

Drva, odpadki

od žag se dobijo v vsaki
količini pri tvrdki Ivan
Siska, tovarna parket v
Metelkovi ul. 4. Tel. 2244

Foto kamera

2 × izleg., dobro ohran-
jena, 9 × 12, z dvojnim
anastigmatom, več kase-
tami in 1 filmpakaseto,
se ceno proda. Vprašati:
v upravi pod št. 5392.

Birmanska obleka

bela svila, Crepp de Chi-
ne, za 12 letno deklico,
lepo izdelana, poceni na-
prodaj. — Pred škofijo
št. 1/II, levo.

Ljubiti, lepega cvetja

Oddam večje število vko-
renjenih podtaknjencev
v lončkih najnovejših
ameriških in holandskih
dalij. Prodajam tudi zvo-
nik Ampon, Tudor aku-
mulator 36 ah, voltmeter
12/120 in 2 slušalki. Ogled
mogoče vsak dan od 13.
do 15. in od 18. naprej
v Zg. Siski št. 43, gostilna
pri Birtu.

Proda se

dobro ohranjen Alfa pa-
sterizator in hladilnik za
mleko z 19 bakrenimi sr-
celičnimi cevmi. Aparata
imata kapaciteto za 200
litrov na uro. Povprašati:
Kutin, Maistrova 19 —
Maribor.

Pletilna stroja

»Ideal« 8/50 in »Dubied«
10/60, malo rabljena, radi
opustitve obrti po ugod-
ni ceni napredaj pri Man-
ci Oselj, Smlednik 19.

Semenski krompir

Gospodarska zveza v Ljub-
ljani ima na razpolago
semenski krompir, ka-
terega oddaja brez-
plačno za saditev proti
vrnitvi trikratne količine
pridelka. Vse druge na-
tančnejše pogoje dobite
pri imenovani Zvezi.

Trgovina

s papirjem in galanterijo
in z majhnim stanova-
njem v Mariboru takoj
poceni napredaj. Vpra-
šati: M. Pichler, Maribor,
Meljska cesta 15.

Motorno kolo

»Indian Prince«, 3 1/2 HP,
v brezhibnem stanju — iz
prve roke proda vsled
odpovedanja Zidar Alojz
Zid. Radeče pri Zid. m.

Graščina Čemšenik

pri Dobu proda vsled opu-
stitve pincgavske pasme
dve izborni mlekarici —
starejša brega s 6. tele-
tom. Istotam je napredaj
popolnoma zdrava, sre-
dne težka kobila, kostan-
jeve barve, v 8. letu,
zanestijska za težko kakor
za lahko vožnjo. Cena po
dogovoru. Vprašati pri
Franc Urbanc, Ljubljana.

Protje

za pletenje pohištva —
4—500 kg, sortiranega na
tri vrste, napredaj. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 5485.

Barako

(stojnico), v zelo dobrem
stanju, z vsem inventar-
jem, prodam radi opusti-
tve branjarje. Poizve se:
Zelena jama, Val. Vodni-
kova 25, Rozina.

Fiat 509 A.

v brezhibnem stanju, pro-
dam. Informacije od 13
do 15: Vodmatska ulica 3.

Kočiji

landauer in brun, v prav
dobrem stanju, se proda-
sta po nizki ceni. Hotel
»Slon«, Ljubljana.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din raz-
pošiljam po povzetju naj-
manj 5 kg. — Potem čisto
belo gosje kg po 130 Din
in čisti puh kg po 250 D.
L. Brozović, Zagreb, Ilica
82, Kemič, čistilnica perja.

Kolesa

»Dürkopp« in dr. — se
najceneje dobe pri Franc
Malovašič, Vrhnika.

Proda se

Harley-Davidson motorno
kolo s prikolico, v zelo
dobrem stanju — proti
ugodnim plačilnim pogo-
jem event. se zamenja za
les. Na ogled: Slomškova
ulica 6.

Pisalna miza

dobro ohranjena, z osred-
njo zaporo, se poceni od-
da. Vpraša se: Dunajska
cesta št. 31 (pri uradnem
slugi).

Poltovorni auto

lahak, še ne 3 leta vo-
žen, električna razsvet-
ljava, v dobrem stanju,
takse prost, zelo poceni
napredaj. Franc Markelj,
Vrhnika.

Semenski ližol

pravi ribniški, koks in
mandalon, ima na zalogi
Franc Pogačnik, Ljubljana,
Dunajska cesta 36.

Kompletno posteljo

ter nočno omarico pro-
dam. Naslov pri upravi
pod št. 5481.

VSAKOMUR
SE IZPLAČA
OGLAŠEVANJE V
»SLOVENCU«

Obrt

Vezenje

nevestinih oprem, zaves,
pregrinjal, najcenejše in
najfinejše Matek & Mi-
keš, Ljubljana, poleg ho-
tela Štrukelj. — Enlanje
ažuriranja, predtiskanje
takoj.

Stenice, ščurke

in podgane najtemeljiteje
uniči Obl. konces. zavod
Zor, Dunajska c. 1a/IV.

100 kg koruze 142 Din

Zdrava, suha, za mlev —
prodaja proti gotovini
JOS. BAHOVEC
SV. JAKOBA NABREŽJE
LJUBLJANA

Naznanilo.

Cenj. občinstvu nazna-
njam, da sem prevzela
staroznano gostilno pri
»Pavšku« na Kette Mur-
novi cesti. Točim pristna
štajerska, dolenska in
dalmatinska vina. Primor-
ska kuhinja, gorika in m-
rza jedila. Sprejem tudi
abonente. Točna postrež-
ba. Za obilen poset se pri-
poroča Antonija Postojna

Proti revmi

se priporoča masaža, zato
se potrudite takoj k stro-
kovnjaku v kopališče ho-
tela »Slon« za gospode
vsako sredo, četrtek in
soboto od 7.30 do 18.30
in nedeljo od 7.30 do 12
na razpolago.

Sveže, najfinejše norveško ribje olje

iz lekarne Dr. G. PICCO-
LI-ja v LJUBLJANI se
priporoča bledim in sla-
botnim osebam.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke
vedno sveže dobite pri
A. & M. ZORMAN
Ljubljana, Stari trg št. 32.

Kašo

ješprenj, ajdovo moko
vedno svežo oddaja na debelo
veletrovinu
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.

Prenosljive hiše

za počitnice — za silo.
Tudi trajne lesene iz spe-
cialnega materiala. Čim
več naročil, tem nižje
cene. — Pojasnila (priloži
10 Din) »Marstan«, grad-
beni oddelek — Maribor,
Koroška 10.

Konjske opreme!

1 par prsnih, srebrn plat-
in, 1 par prsnih, masiven
nikel; 1 par težkih komat-
ov z vložki (Leibkissen)
in še več komadov raz-
ličnih vrst, se ugodno
proda pri Alojziju Bre-
celniku, sedlarju na Go-
spodarski cesti (restav-
racija pri Levu) št. 18.
Priporoča se tudi za vsa
sedlarska in jermenarska
dela.

DANES NOVO, JUTRI MORDA RAZPRODANO

To, kar vam danes ponu-
jamo, Vam ne moremo
stalno nuditi:

Rips za hišne halje

kariran ali progast v veliki izbiri
vzorcev, zajam. pralen, 70 cm ši-
rok po prilagodni ceni dinarjev

17— po metru

(samo dokler traja zaloga.)

Dame z dežele naj zahtevajo naš brez-
plačni pomladni katalog (128 strani za
spomladanski nakup).

Kestner & Ojster, Zagreb

Največja trgovska in odposilja-
teljska tvrdka v državi.

Pišite po
brezplačne
vzorce

Tekstilbazar Ljubljana, Krekov trg 10

Ugodni nakup manufakturnega blaga nam daje
možnost nuditi kupujočemu občinstvu po zelo, zelo
nizkih cenah

potrebna oblačila za malo denarja

Nikako varanje, temveč resnično ugoden nakup!
Nikogar se ne sili k nakupu — vsakemu je ogled
prost, da se lahko prepriča o resni ceni in ponudbi.

Navajamo le cene blagu, ki ga vsakdo pozna:

Kamgarni Koverkoti Sukno	 po Din 80— do 150—
la. Popelin za damske obleke	100 cm « « 35—
la. Rips za damske obleke	130 « « 70— « 90—
Kasha	110 « « 35— « 60—
Crepp-Satin	110 « « 120—
Crepp-Georgette	110 « « 120—
Najfinejši Crepp de chine	« « 150—
Prima Crepp de chine	« « 100—
Prav lepi Crepp de chine	« « 70—
Umetna svila, tiskana	« « 16— « 18—
Umetna svila, gladka	« « 20—
Batist, Etamin	« « 15—
Razni creppi, zefir križast	« « 8— « 10—
Flanela za srajce	« « 8— « 10—
Flanela la. za srajce	« « 12— « 14—
Oksfort za srajce	« « 10— « 12—
Silk barvan la., 70 cm	« « 16—
Gradi za žimnice	« « 25— « 30—
Brisače	« « 7— « 9—
Brokat za pohištvo	« « 40— « 80—
Razne tkanine, platno, sifon	« « 6— « 12—
Damastgradl rožast 120 cm	« « 30— « 40—
Damastgradl rožast 80 cm	« « 20—
Posteljne garniture	« « 250—
Zastori	« « 15— « 20—

Velika množina ostankov vsakovrstnega blaga po
čudovito nizkih cenah!

Avtomobilisti!

Motociklisti!

Šofer in samovozač

Spisal inž. Josip Štolfa. — — Cena vezani knjigi Din 140—
Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Zahvala

vsem, ki so na kakršenkoli način izrazili sočutje ob pre-
bridki izgubi nepozabnega soproga, očeta, svaka, strica, tasta
in starega očeta, gospoda

Franca Krajnc

veleposestnika

Prisrčno se zahvaljujemo zlasti prečastiti duhovščini, pev-
skemu zboru, darovalcem vencev in cvetja, vsem gg. žu-
panom, zastopnikom korporacij, vsem dragim prijateljem,
znancem in sploh vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji
poti. — Prav osobito se zahvaljujemo gospodu dr. Kramber-
gerju za njegovo požrtvovalnost.

Sv. Jurij v Slov. goricah, dne 9. maja 1930.

Žalujoči ostali.

Ako želim biti posebno lepa

tedaj vzamem Fellerjevo Elsa-Crema-pomado, ter z njo zjutraj in zvečer namažem obraz, vrat, ramena in roke. S tem dobiva koža novohrano in mladosten izgled; brez sledu so izginile sončne pege in vse nečistosti! Za lase pa vporabljam samo Fellerjevo Elsa-pomado za rast las.

Delajte tudi Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

Po pošti 2 lonca ene ali po 1 lonce vsake Elsa-pomade stane 40 Din franko, če se denar pošlje naprej; po povzetju 50 Din. Dobiva se povsod! Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri:

EVGEN V. FELLER, lekarnar
Stubica Donja, Elzatrč 134

Praktikant

za hotelsko administrativno stroko, z znanjem nemščine in deloma francoščine, starosti od 30 do 40 let, se sprejme. Lastnoročno pisane ponudbe z navedbo izobrazbe in dosedanjih služb na »Union«, hotelsko in stavbinsko d. d. v Ljubljani.

Vinogradniki pozor!

Modra galica Montecatini 98, 99 % gumi za cepljenje, žveplo, ratija in druge potrebščine najceneje dobite pri

Josip Turk, Novo mesto

Peklenske in turske kose

ter fine bergamaske tirolske in vseh vrst umetne kamne ima na zalogi

ŠKRABAR JANKO
Kranjskagora

Za kvaliteto kos in bergamaskih kamnov se jamči.

ZAHVALA. Za obilne dokaze iskrenega sočutja povodom izgube našega skrbnega očeta

Jožeta Hrena

izrekamo vsem najiskrenejšo zahvalo, posebej pa gospodu duh. svetniku Smidovniku iz Prečne za osebno spremstvo na zadnji poti in tudi za obiske v dolgi bolezni, dalje vrlim gasilecem iz St. Petra, ki so se v tako častnem številu udeležili pogreba.

Ločno pri Novem mestu, 10. maja 1930.

Zalujoci ostali.

PUCH

novi modeli!

Dobe se po solidni ceni tudi na obroke le pri trdk!

Ign. Vok. Ljubljana

Zastopniki se sprejmejo.

TRGOVINA

dobro vpeljana, mešane stroke, z večjim konzumom manufakturne in železne stroke, v zelo prometnem mestu Slovenije — se takoj odda zaradi preobremenjenosti lastnika. Potreben kapital 150 do 200.000 Din. — Dopise na podružnico »Slovenca« v Celju pod: »UGODNA PRILIKA«.

Ogledala

vseh vrst, velikosti in oblik

Steklo

zrcalno 6—8 mm mašinsko 4—6 mm, portalno, ledaste alabaster itd.

Spectrum d.d.

Ljubljana VII — Telefon 23-43
Zagreb Celovška 81 Osijek

Pšenič. krušna moka 4 . . . 2.75 D
Pšenič. krušna moka 6 . . . 1.60 D
Pšenič. krmilna moka . . . 1.30 D
Pšenični otrobi debeli . . . 1.30 D
Pšenični otrobi drobni . . . 1.— D

Cene se razumejo brezobvezno za kilogram — brutto za netto — franko mlinška postaja, plačljivo ob prejemu blaga. — Pri večjem odjemu napravim posebno ponudbo.

F. Juvan

valjčni mlin Srednje Gameljne,
pošta Sent Vid nad Ljubljano.

»Tujsko prometno društvo« v Kranjski gori razpisuje

oddajo brivnice in mesto upravitelja

kopališča »Jasna« ob Pišenci.

Pisarni olet v zaprtih kuvertah so vložiti najkasneje do nedelje, dne 18. maja do 11 dopoldne. — Društvo si pridržuje pravico, oddati brivnico in mesto upravitelja kopališča brez ozira na višino ponudbe, oziroma nizino honorarja. — Pogoji, kakor tudi vsa pojasnila, se dobe vsak dan v društveni pisarni.

Izpopolnjeno trajno kodranje

Spiralen- und Flachwicklung)

Demonstriran na javnem friziranju v Zagrebu

Cenjene dame!

Predno si hočete napraviti trajno ondulacijo se prepričajte o prednostih izpopolnjenega »RUSO« aparata za

trajno kodranje.

Kurilci (Wickler) ležijo prav lahno na glavi ni tiščanja in teže kot pri drugih aparatih ni potrebno hlajenje s sušilnimi aparati. Koža na glavi je obvarovana pred opeklinami in ožganje las nemogoče.

Fr. Wildmann

frizer za dame in gosp.

Ljubljana

Napoleonov trg, vis-a-vis Napoleonov. spom.

Naročajte »Slovenca«!

Od dobrega najboljšje je le
Gritzner - Adler - Kayser
šivalni stroj in kolo

elegantna izvedba — najboljši material

URANIA
pistalni stroj
v 3 velikostih

Novost

Šivalni stroj
kot damska pisalna miza

Le pri

Jos. Petelinc, Ljubljana

TELEFON INTERURB. 2913

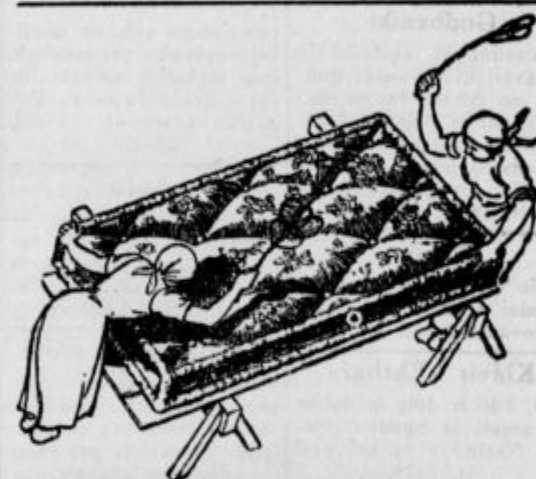
Zmerne cene, tudi na obroke

Išče se

trgovski lokal za večjo trgovino

v sredini mesta. — Ponudbe pod: »Glas 202« na oglasni oddelek »Slovenca«.

Rudolf Radovan tapetnik in dekorater
se je preselil na Mestni trg 13

Modro galico

(znamke Montecatini)

Zveplo Extra za vinograde
Saloidin Antichlor za vinograde
Sulicol za vinograde
Raffio, veleprima
Gumi za trte, Ia Pirelli

kupite najbolje pri

G. Stiger, Celje

Odvetniška pisarna

dr. Albin Kandare

se je preselila iz Tavčarjeve ulice
št. 11 v DALMATINOVO ULICO
št. 10/I — vis a vis hotela Štrukelj.

Najvarneje in najbolje naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

registr. zadrugi z neomejeno zavezo
v Celju, v novi lastni palači na vogalu
Kralja Petra ceste in Vodnikovih ulice

Stanje hranilnih vlog nad
Din 85.000.000.— Obrestna
mera najugodnejša. — Za
hranilne vloge jamči poleg
rezerv in hiš nad 3000
članov posestnikov z vsem
svojim premoženjem. —

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter
zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Viagateli pri Ljudski posojilnici v
Celju ne plačajo nobenega rentnega
davka

V neizmerni boli naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem,
da je danes popoldne ob 4 umrl moj predragi soprog

DR. FRAN VODOPIVEC

zadnji slovenski veliki župan, honor. univ. profesor, imejitelj
reda sv. Save III. in II. razreda, officier de la Legion d'honneur.

Pogreb predragega bo v ponedeljek dne 12. maja 1930 ob 4 popoldne
od hiše žalosti, Erjavčeva 13.

Ljubljana, dne 10. maja 1930.

Asta Vodopivec.

Modni kamgarn,
sportni ševioi,
ZA FINE OBLEKE.
Velika izbira,
ugodne cene.
R. M. KLAUČ - Pri Škofu
Ljubljana

Hišni posestniki

katerim zidna vlaga uničuje vrednost njihovih hiš
stavbeniki

in vsi, ki hočejo vlažno zidovje osušiti oziroma
zavarovati pred vlago in vodo, naj uporabljajo naš
absolutno zanesljivi izolacijski preparat

-ISOL-

Prospecte z navodili uporabe pošilja brezplačno
LJUBLJANSKA KOMERCIJALNA DRUŽBA
Ljubljana - Bleiweisova 18

Oblava

Pri Upravi državnih monopolov se bo
vršila dne 28. maja 1930 prva ofertalna licitacija
za nabavo 7000 komadov raznih rezalnih
nožev za tovarne tobaka.

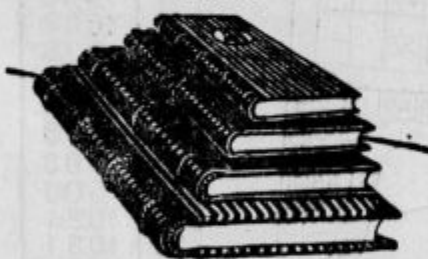
Pogoji in natančnejša pojasnila za to licitacijo
se dobe vsak delavni dan od 8 do 12 v pisarni
Industrijskega oddelka Uprave državnih monopolov.

Iz pisarne Industrijskega oddelka Uprave
drž. monopolov IM Br. 5582, 16. aprila 1930.
A. A. 4704

Obč. Moste pri Ljubljani

razpisuje dvoje službenih mest, in sicer: OBCINSKEGA
DACARJA za pobiranje občinskih trošarin in alkohol
za nastopom 1. junija 1930 — in SOFERJA za motorno
skropilnico, ki mora biti izkušen ključavničar, event.
mehanik. — Prošnje, opremljene s priporočili usposobljenosti
in dosežanih zaposlenosti ter z navedbo plače je vlagati
pri županstvu v Mostah do 17. maja 1930.

Vsakoursne trgovske knjige,
širave, mape, noteze, herbarije,
odjemalne knjižice, bloke, zvezke
l. t. d.

nudim po skrajno ugodnih cenah!
Na debelo! - - Na drobno!

ANTON JANEŽIČ
Ljubljana, Florjanska ul. 14
Knjigovoznica in čitalnica trgovskih knjig.

Prava pot, ki vodi do ozdravljenja živcev!

Bolni, izčrpani živci zagrenjujejo življenje, povzročajo mnoge bolezni, kakor bodijsje, trganja, omotico, tesnoboost, šumenje v ušesih, motenje v prebavi, pomanjkanje spanja neveselje do dela in druge slabe pojave. Moja ravnotežna izšla poučna razprava Vam pokaže pravo pot, kako se bote osvobodili vseh takih bolezni.

V tej brošuri so opisani vzroki, postanek in zdravljenje živčnih bolezni po dolgoletnih izkušnjah. — To veselo sporočilo zdravja pošljem vsakomur popolnoma zastoj.

Tisoči zahvalnic potrjujejo edini obstoječi uspeh neumornega vestnega raziskovalnega dela za dobrobit trpečega človeštva. Kdor pripada velikemu številu živčno bolnih in kdor bo-leha na teh mnogoštevilnih pojavih, naj si takoj nabavi mojo knjižico utehe!

Prepričajte se sami,

da vam nič neresničnega ne obljubljam, kajti v prihodnjih dveh tednih pošljem vsakomur, ki mi piše, popolnoma brezplačno in franko ono poučno razpravo. Zadošča dopisnice na:

Ernst Pasternack, Berlin S. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 318.

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima stalno na zalogi:

Deželne pridelke - žito -
mlevske izdelke - spece-
rijsko in kolonialno blago
- sadje - mesne izdelke -
južno sadje - semena -
seno - slamo - Težakovo

olje za živino - kmetij-
ske stroje in orodja -
umetna gnojila - cement
- premož itd. - Zastop-
stvo za prodajo kisove
kislina v Dravski banovini

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem,
da je naš preljubi soprog, sin, brat in svak, gospod

Janko Karbaš

gostilničar, posestnik, občinski svetovalec itd.

v četrtek dne 8. maja po kratkem, mučnem trpljenju, v 39. letu svoje starosti,
previden s sv. zakramenti za umirajoče, v deželni bolnišnici v Gradcu, mirno
v Gospodu zaspal.

Truplo nepozabnega pokojnika bo v soboto dne 10. maja prepeljano iz
Gradca v Gornjo Radgono in tukaj pokopano v nedeljo dne 11. maja ob 3
popoldne na domačem pokopališču.

Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek ob 8 zjutraj v župni cerkvi
sv. Petra v Gornji Radgoni.

Gornja Radgona, dne 10. maja 1930.

MICI KARBAŠ roj. LEYERER, soproga. MARIJA KARBAŠ, mati.
Obitelji: KARBAŠ, LEYERER, ZLEBNIK, KARNER, SOTLAR, HETZL;
svaki, svakinje in ostali sorodniki.

Točijo se v hotelu Loyd

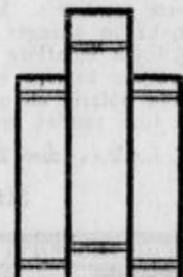
Ljubljana :: Sv. Petra cesta št. 7

zajamčeno pristna dalmatinska vina iz
lastnih vinogradov — otoka Prvič - Šepurine

Roko Vlahov

APOLLO — črno in belo — liter po 12 Din,
čež ulico 1 Din ceneje.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKJE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Dvokolesa
teža od 7 kg naprej

usajaznega in najmodernejšega tipa naj-
boljših svetovnih tovarn. Otroški vo-
zički od najpreprostejšega modela, izdelujejo se
tudi po okusu naročnika. Sivalni stroji, motorji
pneumatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižji
cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.
„TRIBUNA“ F. B. L. tovarna dvokoles in
otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. št. 4.

KRASNE TLAKOVE

za veže, cerkve izdeluje in poklada
Cementarna Gostinčar
Pešata, pošta Dol pri Ljubljani

Maurice Constantin Weyer:

Človek se sklanja čez svojo preteklost...

Domnevam, da so bile duše njegovih sorodnikov,
s katerimi se je nato polglasno pogovarjal. Mnogi med
njimi so gotovo že bili tam, kamor se je odpravljaj
tudi on. Zdelo se mi je, da slišim nekak pomenek z
materjo, z babico in starim očetom, ki so bili vsi trije,
kakor sem dobro vedel, že mrtvi. A med njimi so bili
tudi živi. Razumel sem tako, kakor da ga oče še zdaj
krega za neko budalost, ki jo je bil zagrešil pred
davnim časom, ko je bil še nespameten in nerazsoden
otrok. Misel na tisti greh in na kazen, ki jo je zanj
pretrpel, ga je preganjala še zdaj, na tem zapuše-
nem in bridkem ležišču ob samotnem ognju, v mrazu
in snegu. Tudi ona druga živa je stala ob njegovem
vznoju: Madge. Govoril ji je o stvarih, ki sem jih
komaj napol razumel. A že to je zadostovalo, da me
je do dna pretreslo. Najhujše pa je bilo, da sem
moral na vsak način jesti, če sem hotel prenesti mraz
in utrujenost. A čutil sem v sebi vse prej nagnjenje,
da bi dajal čez.

Proti jutru, ob uri najgostejše teme, je začel hro-
peti. Zmetal sem naročje drv v žerjavico, da napra-
vim malo svetlobe naokoli. Sklonil sem se nato čez
njega, a nemara me ni več mogel prepoznati. Prisluš-
koval sem ob njegovih prsih: slišal sem hropenje
raah!... raah!... a... ah!...

Bilo je že skoraj tako, kakor da diši po mrliču,
potem je negotovo, počasi začel tiho tuliti eden izmed
psov. Slišati je bilo melanholično, svečano, preteče
— in kmalu je tudi ostalih sedem živali vpadlo v to
mrtvaško tožbo... Bil bi jih zadavil!

Ali so vedeli, ko so začeli to svečano ritualno
tuljenje, da so dali s tem prastaro znamenje za nabor,
ki je klicalo vse vrstnike na požrtjio?... Če so psi
na to že morda pozabili, meni ni šlo iz glave in naj-
rajši bi jih bil vse po vrsti postrelil. A moje življenje
je bilo breznažno navezano nanje... Tudi volkovi se
nikakor niso motili glade pomena tega tuljenja. Kar
je bila zame nesreča, to je bil zadnje radosten dogo-
dek. Meni bo Paul v nekaj minutah posvečen mrlič,
čigar umrljivo telo mi bo zaupano. Njim — le krma.
Zato je tudi eden v razdalji dveh milj v pravcu po-
larno zvezde povzel tuljenje psov ter ga dajal naprej.
Kakor tiho roganje je trepetalo v njegovem zategnje-
nem huhuhuhu... hu... u... uh... Drug mu je
odgovarjal na jugu, potem sem jih naštel dva na
vzhodu in ne vem koliko na zapadu.

Kmalu je donelo to grozotno vabilo za večerjo
od vse povsod, bodisi v posameznem glasu, ki se je
vrstil z drugim, bodisi zlito v zbor — in obroč na-
brušenih čekanov je postajal ožji in ožji.

V.

Zvezde so nalahno ugašale. Druga za drugo. Po-
tem se je odprla na vzhodu topla žametna odeja nebes
v razpoko, okence v večnost... Še je bil sneg moder,
mraz odet v globoko temo, ko je prodrl svet skozi od-
prtino, zelenkasto zlat: luč.

A dan, ki je napočil, nikakor ni končal, kakor
navadno, neznoznega nabora volkov. Slišal sem jih v
goščavi in v stepi, v lahni dolini ter na griču, od vseh
strani sem čul njih vabljivi, renčeni in doneči poziv.

Sključen zraven mrliča, ki sem mu s trepetajo-
čimi palci zatisnil veke, sem od minute do minute
jasneje spoznaval, da se ga moram rešiti, da je
ekrajni čas, da se znajdem iz večrajšnjih sanj v da-
našnje resničnost. Vse dotlej, dokler bodo volali vol-

kovi mrliški vonj — pa če bi bil še tako slaboten, da
ga človeško čutilo ne bi več dojemalo — mi bodo v
tropi sledili. Napadli me bodo, mene ali pa moje pse,
in smrt mojih psov bi vzela tudi moji koži vsako vred-
nost. Preštel sem svoj enaboje, preštel Paulove. Morda
bodo zadostovali. A kako bi mogel oddati hkrati dvaj-
set, petindvajset ali trideset strelcev, da se obranim
divje trope? Ne, vse to nima nobenega smisla... Ubogi Paul!... Toda kako naj to razložim Madgi?... Ah kaj! Zdaj mi je misliti na volkove! In samo nanje!

Nenadoma se mi je zasvetilo. Lahko bi zavil
mrliča v odejo ter mu napravil krsto iz ledu... Treba
bi bilo le raztopiti zadostno količino snega. Kako
malo vode da zvrhan lonec snega!... A čim se raz-
topi, lahko natreseš v segreto vodo novega. Ta opra-
vek me je raztresel in še celo tako, da sem pozabil
na mrliča... Vsakikrat, ko je bil lonec zvrhan vode,
sem jo zlij na truplo. Šele proti večeru je bila ledena
skorja tako debela, da je po mojem preudarku zado-
stovala, da zmoti vonj lačnih volkov. Kljub temu ni
ponehalo tuljenje vso noč, medtem ko sem z velikim
naporom tesal iz izruvanega brezovega debla primi-
tivne sani. A zdelo se mi je, da slišim iz renčanja že
neko negotovost, in nisem se motil... Štiriindvajset
ur sem pazno poslušal glas volkov in zdaj sem se že
dobro spoznal.

Počakal sem, da se je naredil dan, preden sem
zapustil svoje pribežališče v gošči. Desno na zapadu
je bila hosta, a tej sem se seveda izognil, dasi sem
moral napraviti ovinek in kljub nevarnosti, da zaidem
v puščavo, ki sem se je bal. A mrtvec je pritiskal z
vso silo svoje volje na mojo dušo, da me niti življen-
ska nevarnost ni ugnala, da bi ga zapustil in žrtvoval
volkovom.

Ljudske knjižnice iz založništva Jugoslov. knjižarne v Ljubljani: 29. zvezek: Savinšek,
IZPOD GOLICE, 30. Din. — 30. zvezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE,
28. Din. — 31. zvezek: Conan Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World),
Roman iz slikami, 32. Din. — 32. zvezek: Reimich, ZAGORSKI ZVONOVI,
— Slavig, NA SINAJ, 30. Din. — 33. zvezek: Bridges, NA POMOC, 30. Din.
— 34. zvezek: Cirkuski OTROK, 28. Din. — 35. zvezek: Brachet,
vez. 42 Din.

Centralne kurjave - vodovode

Inženir Gustav Zemánek & Co
družba z o. z.

Ljubljana, Knaflijeva ulica št. 10. - Telefon 2621

Spodnještajerska ljudska posojinica

v Mariboru Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema vloge | Daje posojila | Izvršuje vse v denarno
stroko spadajoče posle

Obreštuje vloge po najvišji obrestni meri ter ne od-
teguje vlagateljem rentnega davka

Razglas

V ponedeljek, dne 12. maja 1930 se bo pričela

javna dražba

v zapuščino pokojnega STRAHLA KAROLA, graščaka iz Stare Loke, spa-
dajočih premočnin. Prodaja se bo vršila predvidoma v nastopnem redu:

12. maja vse rastline iz cvetličnjaka in drva;
od 13. do 22. maja umetniške slike in skulpture;
od 23. do 30. maja majolke, porcelan, steklenina - moderno in antično;
od 2. do 4. junija knjige, svetilke ter srebrnina;
od 5. do 10. junija obleka, perilo, tkanine;
od 11. do 13. junija kuhinjska posoda in razni predmeti;
od 14. junija dalje moderno in antično pohištvo v garniturah in posa-
meznem ter vsi ostali predmeti.

Dražba se bo vršila od 12. maja 1930 dalje vsak delavnik, izvenem
v sobotah od 8 do 11½ ter od 14 do 17½ v Strahlovi graščini v Stari
Loki poleg Škofje Loke.

Predmete, ki se bodo prodali na dražbi, si lahko ogleda vsak kupec
pol ure pred pričetkom dražbe v graščini.

Seznam vseh premočnin, ki bodo prodane na dražbi, z označbo ce-
nilne vrednosti, ki bo obenem vključena cena, lahko dobi vsak interesent
proti plačilu gotovih izdatkov 20 Din pri podpisnem notarju.

Dražbene pogoje zamore vpogledati vsak med uradnimi urami v pi-
sarni podpisane notarja ali pa pri okrajnem sodišču v Škofji Loki, kjer
lahko vpogleda tudi cenilni zapisnik.

Škofja Loka, dne 7. maja 1930.

Števo Šink, notar kot sodni komisar.

GLASBENI INSTRUMENTI ZAHTEVATE BREZPLAČNI CENIK

DIREKTNO
12
TOVARNE

v Kingenhalu, Nemčija,
ali lovarni skladišču
62, Jeclovina, Maribor.

VIOLINE od Din 95 - TAMBURE od Din 98 - ROKNE HARMONIKE od Din 85
MANDOLINE - 136 - TROMBE - 505 - KROMBICE - 1590
GITARE - 207 - KLARINETI - 120 - GRAMOFONI - 345

MEINEL & HEROLD, Maribor 102-B

Naznanjava cenj. občinstvu, da sva prevzela

v Rimskih Toplicah hotel „Novo Pošto“

ter bova imela v nedeljo 11. maja otvoritev.

- Točila bova pristna štajerska vina in do-
lenjski cvček. Na razpolago bodo gorka in
mrzla jedila. — Se toplo priporočata

Ant. in Alojz Bradač

AVINAL ozdravi pijančevanja!

Izdelek berlinskega lekarnarja Francka,
je edino sredstvo, ki pa je zdravju ne-
škodljivo; z njim morete odvaditi pijan-
ce, ne da bi sami kaj vedeli zato. Pol-
no zahvalnic ozdravljenih. Cena 220 Din.
Razpošilja generalni zastopnik za Ju-
goslavijo: N. POPOVIĆ - BEOGRAD,
Kolarčeva 7

Birmanska darila!

H. SUTTNER -- LJUBLJANA 2

PRESERNOVA ULICA 4. - Poleg franči-
škanske cerkve.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Birmanske ure za dečke od Din 44 - naprej
Birmanske zapestne ure od Din 70 - naprej
Zahtevajte cenik zastoj in poštne prosto

Pohištvo - preproge

Linolej, zavese, posteljne odeje, namizni prti,
vzgljavy, tuhenti, šivane odeje, volnena pregrinja-
la, pregrinjala za mobilje, gradl za matrace, kakor
tudi vse vrste lesenih, tapetnih in železnih
mobilij po čudovito nizkih cenah pri:

KAROLU PREIS - MARIBOR

Gosposka ulica št. 20.

Ceniki zastoj!

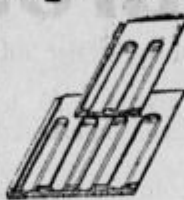
Ceniki zastoj!

Vaše vsled ozeblin, ran, kurjih oces zmučene noge

spravite zopet v red s toplo kopeljo, v kateri
ste poprej raztopili nekaj dek solí sv. Roka
za noge. Občutili boste takoj polajšanje.
Vaše noge bodo kot prerojene. Sol sv. Roka
za noge se dobiva v lekarnah in drogerijah.
1 velik zavoj stane 16 dinarjev. Če bi je
kje ne bilo v zalogi, obrnite se na zalogo.
Drogerija „NADA“ V. GABRIČ, Subotica.

Opeko in strešnike

vseh vrst za zidavo hiš, iz zna-
nih Karlovskih opekarn „ILO-
VAC“ dobavljamo franko vsaka
postaja po konkurenčnih cenah,
samo „EKONOM“ generalno
zastopstvo za Dravsko banovino
Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

Hranilnica

na

Jeseniceah

v župnišču najvarnejše hrani

Vaš denar

Uradije vsak delavnik od 8.—12 in
od 14.—17., ob nedeljah od 15.—17.

Malenkosti, ki odločujejo:

Rokav, ki se prilaga roki v pravi širini, da ne
pokrije manšete, to se zahteva od pravilne obleke.

Tako obleko, izdelano tudi v malenkostih z naj-
večjo pozornostjo, z odlično pasformo, iz kamgarna
z volneno podlogo, dobite pri nas že za 650 Din.

Zahtevajte našo brezplačno merilno polo, izpolnite
jo in v par dneh imate korektno obleko vsemestne
mode po meri.

Ako Vam obleka ne bi pristojala, jo zamenjamo
ali vrnemo denar. — Vsak naročnik prejme naš
veliki katalog (128 strani).

Kastner i Öhler, Zagreb

Največja trgovska in odpremna tvrdka v
državi.

Lične, trpežne in solidno izdelane

STOLE VSEH VRST

Vam nudi najceneje

Anton Kobi, Borovnica

Zahtevajte cenike in kataloge! tovarna upognjenega pohištva

Prostovoljna sodna dražba.

Št.	m ²
6	1602
7	937
8	975
9	975
10	975
11	946
12	1602
43	929
44	1259
45	1374
46	1335
49	700
50	500
57	1031
58	1031
59	550
60	550
61	559

V nedeljo, dne 18. maja 1930 ob 9. uri dopoldne se bo vršila v slučaju
ugodnega vremena na licu mesta v Ljubljani ob Langusovi ulici pri hiši go-
spoda Letnarja, v slučaju slabega vremena pa v hiši gospoda Kastelica Ivana,
Lepi pot št. 4, prostovoljna sodna dražba 18 parcel, označenih v gornjem
narisu s številkami 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 43, 44, 45, 46, 49, 50, 57, 58, 59, 60
n 61, lastnik Kastelic Ivan in König Robert Adolf.

Parcelle se bodo prodajale posamič. Izključna cena znaša Din 35.— za
1 m² (eden kvadrat meter).

Dražbeni pogoji so interesentom na vpogled v pisarni podpisanega no-
tarja kot sodnega komisarja. Dražbeni pogoji se bodo interesentom tudi pred
dražbo na licu mesta objavili.

Hafner Mate,
notar kot sodni komisar.

JUGOSLOV. ELEKTRIČNA D. D.

BROWN BOVERI

PODRUŽNICA LJUBLJANA

izvršuje električne naprave ter
vsa v to stroko spadajoča
popravlila

Opozarjamo na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki!

Zadružna Gospodarska banka d.d.

v Ljubljani (Miklošičeva cesta 10)

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA. TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979.

Vloge nad Din 480.000.000.—

Kapital in rezerve nad Din 16.000.000.—

PODRUŽNICE:

BLAD NOVI SAD KRANJ ŠIBENIK MARIBOR
KOČEVJE CELJE SOMBOR DJAKOVO SPLIT

Izvršuje bančne posle najkulantneje.

Sprejema VLOGE, daje POSOJILA otvarja
KREDITE, eskomptira MENICE. — Naka-
zila — Akreditivi. — Predujmi na efekte.

Kupuje in prodaja VALUTE, ČEKE, DE-
VIZE, VREDNOSTNE PAPIRJE. Safes -
deposits. -- Borzna naročila -- Prodaja srečk